

Rok s pětkou. Co přinese?

▲ **Běžně tudy jezdí tramvaje a auta.** Letos poprvé a naposledy sledovali Brňané novoroční ohňostroji nad Špilberkem také přímo z kolejí rekonstruované ulice Milady Horákové. Již v létě stavební ruch vystřídá plný dopravní provoz. Také oprava Zelného trhu skončí a na oblíbené tržiště se vrátí stánky i život. Po dlouhých měsících připravuje odstartuje očekávaná rekonstrukce ulic Minské, Horovy a Bráfovy. Ač oprava přinese nepopulární uzavírky, je již více než nutná – vždy jen kanalizace je zde přes sto let stará. Také kulturní Brno čekají v roce 2015 atraktivní divadelní premiéry, koncerty a festivaly. Na své si přijdou i příznivci sportu. U příležitosti jubilejního 50. ročníku Grand Prix ČR silničních motocyklů budou stroje burácet v polovině srpna na Masarykově okruhu a těšit se mohou i příznivci házené, fandit se bude také fotbalu, hokeji či baseballu a možná do sbírky „cinkne“ další medaile či titul. (hal), foto: R. Kadlík

Vánoce na blátě?
Nevadí, máme led

I přes občasně sněhové přehánky se pořádná zima Brnu zatím vyhýbá. Zimní radovánky si ale Brňané mohou užít i tak. Hokejové město nabízí celou řadu možností, kde si zabruslit.

Tradiční volbou je lokalita za Lužánkami, kde město provozuje mobilní kluziště již od zimy 2009. Největší umělou ledovou plochou pod širým nebem je kluziště u sportovní haly Vodova. Veřejné bruslení nabízí i hala Rondo a Hokejová hala dětí a mládeže na ulici Střední.

Některá kluziště se na veřejné bruslení přímo specializují, jako například Ice Arena v modřické Olympii, kde bude otevřeno až do konce února. Velmi populární je ručně udržované kluziště na Kraví hoře, kde si návštěvníci mohou zahrát také hokej, byt na menším prostoru, než nabízí stadiony.

Obyvatelé centra si vychutnají projíždku i občerstvení v parku Koliště, kde je ledová plocha od roku 2012. Lidé z Černovic míří na Kneslovu a od začátku ledna se bruslí i v Žabovřeskách vedle tenisových kurtů u Svratky.

Některé ledové plochy disponují i půjčovnami bruslí, například zmíněná Vodova, kde si lze nechat brusle i nabrousit. (mad)

BRNO V POHYBU

Korunovační klenoty jsou na dosah

Velmi zajímavá putovní výstava představí v Brně české korunovační klenoty. Mistrovské repliky insignií vlády a moci českých králů budou k vidění v letohrádku Mitrovských na Starém Brně od 24. ledna do konce března.

U příležitosti blížícího se 700. výročí narození českého krále a římského císaře Karla IV. (1316–1378) mohou Brňané i návštěvníci města zhlédnout moderní expozici předmětů spojených s vrcholným středověkem a dobou Karla IV.

▲ Autorem replik je šperkař Jiří Urban. Foto: archiv Letohrádku Brno

Téměř všechny autobusy budou bezbariérové

Symbol vozičku v jízdních řádech brněnské MHD je důležitý nejen pro vozičkáře. Nizkopodlažní spoje vyhledávají třeba i rodiče s kočárky nebo starší lidé. A zatímco v roce 2011 jezdilo po Brně 39 % bezbariérových autobusů, ke konci letošního roku jejich poměr dosáhne téměř 90 %. Nizkopodlažní je nyní i každá druhá tramvaj na lince 1.

Na nárůstu počtu žádaných bezbariérových spojů se podílí i pořízení nových autobusů na stlačený zemní plyn (CNG). V polovině roku 2015 jich bude mít Dopravní podnik města Brna ve svém vozovém parku rovnou stovku, což je třetina všech autobusů. Tyto vozy šetří peníze i životní prostředí. „Sto plynových autobusů za dobu své životnosti, tedy 12 let, ušetří na pohonných hmotách 250 milionů korun,“ řekl provozní ředitel DPMB Jiří Valníček.

MHD se dočkala i dalších inovací – koncem loňského roku byla revitalizována podzemní stanice Jírova v Líšni. „Byly tu také vybudovány brány, aby se v noci do stanice nedostali vandaloři. Díky zábranám a ostraze mohou být ve stanici odstaveny čtyři tramvaje, které nemusí zbytečně přejíždět přes celé město do vozovny v Medlánkách,“ vysvětlil vedoucí dopravního odboru DPMB Jan Seitl.

Změny se od poloviny prosince dotkly některých spojů. Skončil provoz „osmdesátky“, kterou nahradila linka 81 nově obsluhující Žlutý kopec, Vaňkovo náměstí, náměstí Míru a Tábora. A linka 59 mezi Komárovem a Chřelicemi byla sloučena s linkou 509, počet spojů zůstal zachován.

Jiné spoje byly naopak rozšířeny. „Regulujeme na poptávku na základě dopravních průzkumů,“ popsal Seitl. Průzkumy tak např. ukázaly, že si lidé přejí kratší dopolední interval na lince 37 do Kohoutovic. Zvýšil se také počet spojů autobusu číslo 78 až na Černovickou terasu.

Přehled všech změn najdete na webu www.dpmb.cz.

Zuzana Gregorová

AKTUÁLNĚ

Miminkem číslo jedna je Oliver

Narodil se na Nový rok ve 4 hodiny a 5 minut ve Fakultní nemocnici v Bohunicích. Je to kluk „jako buk“: váží 3,5 kg a měří 52 cm. Šťastné mamince Romaně i otci dítěte 2. ledna poblahopřál k narození syna brněnský primátor Petr Vokřál a předal jim kytici a tradiční zlatý dukát. Chlapec během návštěvy klidně podřimoval v postýlce, ale po chvíli se také ozval, aby předvedl, jak silným hláskem vládne.

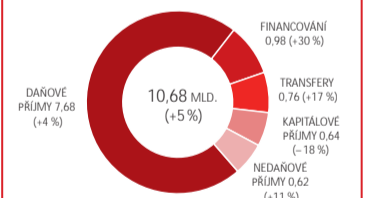
Oliver je prvním dítětem svých rodičů. V kočárku se bude projíždět nejčastěji ulicemi Bystrce, kde rodina bydlí.

Novoroční hru „na první miminko“ hraje i Jihomoravský kraj. Vítěz letošního kola v barvách kraje byl tentokrát rychlejší než šampion města Brna. Přišel na svět už 25 minut po půlnoci, rovněž v Bohunicích. Jmenuje se Viktor, váží 3,4 kg a měří 51 cm a také je prvním dítětem v rodině. Z porodnice po pár dnech odcestoval domů do Moravan u Brna.

V roce 2014 se v Brně narodilo celkem 7991 novorozenců, a to 6201 ve Fakultní nemocnici Brno v Bohunicích a na Obilním trhu a 1790 v Nemocnici Milosrdných bratřích; započítány jsou i děti mimobrněnských rodičů.

(šef), foto: M. Schmerková

UVNITŘ LISTU

Příjmy a výdaje přehledně 2

Regiontour na výstavišti poradí, kam na výlet 8

Proměny města: Co se loni událo? 12-13

Nedostali jste noviny Brněnský Metropolitan do své schránky? Volejte tel.: 224 816 821!

Soňa Haluzová

SLOVO PRIMÁTORA

PETR VOKŘÁL
primátor
města Brna
(ANO 2011)

Jakým bych chtěl být primátorem

Ano, bude líp, sliboval jsem v předvolební kampani a svá slova jsem připraven naplnit skutky poté, kdy mě ustavující Zastupitelstvo města Brna loni v listopadu zvolilo primátorem Brna. Města, které mi skutečně přirostlo k srdci a jehož osud mi není lhostejný.

Před 17 lety jsem byl nazván politickým romantikem a mnohokrát jsem od té doby přemýšlel, co je vlastně v dnešní společnosti normální, neboť každý má své priority nastavené jinak. Já však mohu s klidným svědomím prohlásit, že jsem připraven nadřadit vždy veřejný zájem, zájmy Brňanů a zájem města, nad jakékoliv zájmy osobní.

Z politiky se v poslední době stala věc, o kterou slušný člověk nezavádí. Po všech těch letech v Brně zkrátka přišel moment, kdy jsem si řekl, že už nechci jen nečinně přihlížet a chci v očích občanů tohoto krásného města vrátit důvěru v politiku a politické reprezentanty, kteří budou hájit jejich zájmy.

Je totiž pro mě dál nemyslitelné pokřávat na ulici lidi, kteří se mě ptají, proč vlastně chci vstoupit do něčeho tak špinavého, a mají pochybnosti o tom, že se vůbec dá na této situaci něco změnit.

Moc bych si současně přál, aby všichni, bez ohledu na stranickou příslušnost, našli v sobě dostatek pokory a dokázali hledat řešení, která Brnu pomohou. Změnit názor na politiku a vrátit lidem důvěru ve věci veřejné tak považují za naprostou prioritu.

Každý může mít na situaci a stav města odlišný názor. Já osobně si myslím, že se Brno nachází v řadě oblastí v kritické situaci. Před sebou máme v nadcházejícím období jednu z posledních možností čerpat finanční prostředky z fondů Evropské unie a stav připravený řady projektů je neuspokojivý.

Nastal tak čas, aby se každý z nás pokusil přispět ke zlepšení situace a neztráceli jsme čas politickými roztržkami a spory. Toto spolu s výrazným zefektivněním chodu městských firem včetně odpolitizování a zavedení transparentního řízení města považují pro svou práci za klíčové. Jen tak budeme schopni lépe podpořit dlouhodobě podfinancované oblasti kultury a sportu a zvýšit bezpečnost v brněnských ulicích.

Mým mottem je známé Never give up (*Nikdy se nevzdávej – pozn. red.*), neboť jsem člověk, který se nevzdává a jde si za svým cílem se snahou dosáhnout změny k lepšímu, i když je to někdy hodně obtížné.

Děkuji vám za důvěru, kterou jste mi vyjádřili svým hlasem v podzimních komunálních volbách. Zavazuje mě k tomu, abych s vědomím velké zodpovědnosti a s vynaložením svých sil pracoval ve prospěch města Brna a jeho obyvatel.

Do nového roku 2015 vám přeji hodně zdraví, štěstí, správná rozhodnutí a mnoho důvodů k radosti a úsměvu.

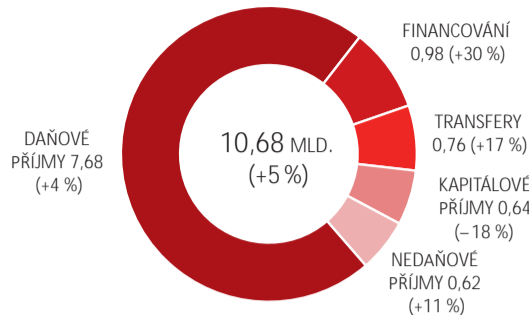
Foto: M. Schmerková

Rozpočet města je vyrovnaný

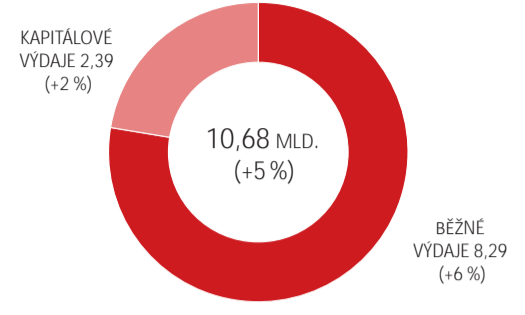
Kolik peněz do svého rozpočtu město Brno získá a kolik vydá? Z jakých zdrojů příjmy pocházejí? Kolik stojí Brňany ochrana životního prostředí, sociální péče nebo doprava? Jaké projekty jsou nejnákladnější?

Na tyto a další otázky odpovídá návrh rozpočtu města Brna na rok 2015, který 19. prosince loňského roku schválilo Zastupitelstvo města Brna. Najdete jej mimo jiné na webových stránkách www.brno.cz v sekci Správa města > Dokumenty města > Rozpočet. (red)

ZDROJE ROZPOČTU 2015

VÝDAJE ROZPOČTU 2015

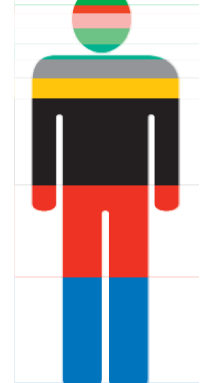
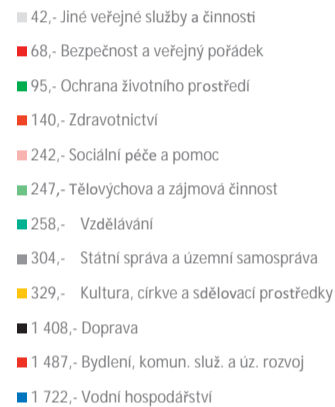
Schválený rozpočet města Brna (bez městských částí) na rok 2015

- **zdroje 10 675,6 mil. Kč**
v tom: příjmy 9699,2 mil. Kč, financování 976,4 mil. Kč
- **výdaje 10 675,6 mil. Kč**
v tom: provozní výdaje 8281,4 mil. Kč (tj. 77,6 % celkových výdajů, oproti 77 % ve schváleném rozpočtu roku 2014), kapitálové výdaje 2394,2 mil. Kč (tj. 22,4 % celkových výdajů, oproti 23 % ve schváleném rozpočtu roku 2014)

BĚŽNÉ VÝDAJE (V KČ/OBČANA)

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE (V KČ/OBČANA)

Z křižovatk na Žlutém kopci vznikl kruhový objezd

Šestiměsíční uzavírka křižovatk na Žlutém kopci je už několik týdnů minulostí. Vaňkovo náměstí je pro individuální dopravu, trolejbusy i autobusy MHD opět otevřeno, řidiče zde ale překvapí nové dopravní řešení: po rekonstrukci se křižovatka změnila v kruhový objezd.

Ten by měl, jak dopravní odborníci předpokládají, zklidnit dopravu v místě a zlepšit celkové uspořádání prostranství včetně možnosti parkování a umístění zastávek městské hromadné dopravy.

Před dokončením opravy se podařilo „dolažit“ šířku jízdních pruhů, jež zpočátku nevyhovovaly kloubovým autobusům. „Ještě v rámci stavby byly provedeny lokální změny šířkové-

ho uspořádání okružní křižovatk. Nešlo o zásadní změnu,“ řekla mluvčí Brněnských komunikací Vladimíra Navrátilová.

Díky novému uspořádání náměstí se našlo místo pro odstavení automobilů. „Na náměstí vzniklo parkoviště pro 19 vozidel,“ uvedla Navrátilová.

Oprava Vaňkova náměstí trvala od června do začátku prosince loňského roku a město Brno do ní investovalo více než 32 milionů korun. Pozornost přitáhne i nová dominanta prostoru – 13metrová Věž architektů z bílého litého betonu. Solitér navržený Jiřím Fingerem a P. P. Architects je počtou brněnskému architektu Jindřichu Kumpoštovi. (šef), foto: Z. Kolařík

Jakub se zavírá. Čeká ho oprava rozvodů

Jeho více než 90metrová věž z něj činí dominantu historického jádra Brna. Je zde pohřben maršál Raduit de Souches, pod jehož velením se Brno za třicetileté války (1645) ubránilo mnohonásobné švédské přesile. A konečně, pod stavbou se nachází unikátní – a veřejnosti přístupná – kostnice, v níž byly nalezeny ostatky více než 50 tisíc lidí (tolik obyvatel má dnes Líšeň a Bystrc dohromady).

Dalších návodů netřeba, pozorní Brňané jistě uhádlí – řeč je o kostelu sv. Jakuba. Jeden z největších chrámů v Brně je od ledna kvůli opravám uzavřen.

„Hlavním důvodem je oprava elektroinstalace. Když před několika lety vyhořel hrad Pernštejn a byla nařízena revize u všech památek, přišlo se na to, že rozvody elektřiny u Jakuba jsou v havarijním stavu,“ popsal brněnský děkan a svatojakubský farář Václav Slouk. Od roku 2007 tedy farnost hledala zdroje k financování nákladné rekonstrukce. Loni se na ni podařilo získat grant z tzv. norských fondů ve výši 29 milionů korun. Dalších zhruba sedm milionů, tedy 20 % celkových nákladů, zaplatí farnost. Kostel také získá nové osvětlení, na něž farnost vynaloží přes pět milionů korun.

Součástí rekonstrukce bude kromě výměny elektroinstalace také restaurování celého interiéru, především oltářů, obrazů, křížů, dřevěné stříšky kazatelny apod. „Ve věži bude rovněž otevřena malá muzeální expozice, která lidem nabídne příležitost seznámit se s historií kostela a jeho

Farář Václav Slouk představuje rozsah restaurátorských prací v interiéru kostela. Foto: Z. Kolařík

vztahem k Brnu,“ popsal Slouk. A sanována bude i statická vada – trhliny na západní kostelní zdi.

Od 12. ledna je kostel na několik měsíců uzavřen. „Možná v srpnu by mohl být znovu částečně otevřen pro bohoslužby, ale mobilizace zůstane u restaurátorů až do jara 2016, aby se během prací nepoškodil,“ vysvětlil Slouk. Opravy by měly skončit příští rok v dubnu. Náhradní bohoslužby má farnost domluvené v blízkém kostele sv. Tomáše (ve všední dny) a u jezuitů (v neděli).
Zuzana Gregorová

Pisárecký tunel bude zčásti mimo provoz

Několikrát odložená oprava zastaralého zabezpečení Pisáreckého tunelu je konečně dořešena. V lednu a únoru čekají řidiče uzavírky jednoho nebo obou autobusů a tunel se dočká opravy či výměny bezpečnostní technologie a ventilace.

„Krajský úřad Jihomoravského kraje při projednávání omezení provozu dbal na to, aby tato omezení byla v co nejkratších časových úsecích, které jsou nezbytně nutné pro provedení prací,“ uvedla tisková mluvčí úřadu Denisa Kapitančíková.

Od 9. ledna od 5 hodin do 12. ledna do 5 hodin budou uzavřeny oba autobusy Pisáreckého tunelu, od 12. ledna od 5 hodin do 2. února do 21 hodin bude v provozu pouze autobus B čili ze směru od dálnice D1 do města (vjezd je povolen jen vozidům do 3,5 tuny). Od 2. února od 21 hodin do 23. února do 5 hodin naváže uzavírka autobusu B a otevřen bude směr na Prahu (opět jen pro vozidla do 3,5 tuny). A od 23. února od 5 hodin do 28. února do 16 hodin je v plánu opět uzavření obou autobusů. Objízdná trasa povede v obou směrech po Vídeňské, Heršpické, Poříčí a Bauerově.

Krátce, 11. a 12. ledna a 27. a 28. února, bude uzavřen i tunel Hlinky. (zug)

Pavel Čech: Na českých komiksech mám rád nedokonalost

Zamčené, hustě zarostlé zahrady, skrývající mnohá tajemství. Indiánský válečník, sedící za volantem závodního automobilu. Rychlé šípy. Život a smrt. Dílo Brňana Pavla Čecha (46) spojuje všechny tyto atributy a sdružuje je v sen dospělých s dítětem v těle, v sen dětí, kterým ještě zůstalo dost odvahy a zvědavosti odhalovat pradávné záhady. Malíř a vypravěč příběhů, které čtenáře pošlou na výlet do čarovné říše fantazie, svým milým, pábitelským způsobem mluví o tom, proč nemá rád dokonalost a Batmana.

Před několika lety jsem studoval na pedagogické fakultě, kde jsem se poprvé setkal s vaší tvorbou – analyzovali jsme vaši Zahradu. Co říkáte na to, že jste součástí učebních osnov?

No dobrý. (smích) Jestli někdo naznal, že by to stálo za přemítání nebo rozbor, tak jsem potěšen. Mně první knížky daly spoustu práce a přemýšlení, Zahrada ve mně zrála asi pět let. Pepík Střecha asi deset let, postupně se to všechno skládalo ze střepků. Pak je zářek, když to vyjde jako kniha.

Vaši značkou je především komiks, který je inspirovaný také západní tvorbou, například superhrdinským subžánrem. Kdy jste si tohoto umění všiml a čím vás zaujalo?

Asi v dětství. Doma jsme měli Čtyřlístky, které jsem sbíral z nedostatku komiksů, po kterých jsme toužili, jako byly francouzské – třeba Pif – nebo stripoteka z bývalé Jugoslávie. Každý z kluků ve třídě měl pár komiksů, které držel a nechtěl měnit. Tak jsme si je aspoň půjčovali a někteří z nás se je pokoušeli obkreslovat. Nejvíce jsem se stejně naučil jako kluk ve třetí čtvrté třídě, teď už to jen horkotěžko doháním. Fascinace komiksem plynula z toho, že

to bylo něco jiného, byly barevné a rozvíjely příběhy, po kterých jsme toužili, namalováno to bylo nádherně, zdánlivě nedosažitelně. Většinou jsme jim ani nerozuměli, takže jsme svou fantazii utvářeli úplně jiné příběhy. Superhrdiny jsem se neinspiroval, spíš jsem je párkrát parafrázoval, já vyrostl na Rychlých šípech a Malých Vinnetouech od Karla Franty a na věcech z časopisů Pionýr a Větrník. Poetiku Batmanů a Supermanů moc rád nemám a asi ji ani nechápu.

Sledujete současnou komiksovou tvorbu, ať už českou, nebo světovou? Která díla vás nejvíce zaujala?

Jo, sleduju, co vyjde tady u nás. Mrzí mě, že trh už se zaplavil, že to nevyvěrá z našich vzorů. Myslím, že spousta lidí tu dělá komixy do šuplíku, ale vydávat je se nevyplatí. Ale asi je hodně těch, co kupují hrdinské komixy, ale to s tradicí našich věcí nemá nic společného, odehrávají se někde mezi mrakodrapy. Mám pár oblíbených starých autorů, možná už jsou mrtví. Ti moderní mi případnou na jedno brdo, že z toho čouhá počítač. Mnoho komiksů vzniká tak, že jeden obrázek nakreslí tužkou, druhý obtáhne, třetí vybarví, čtvrtý doladí na počítači a pátý dává písmenka, lettering, a je to dotaženo k podivné, chladné dokonalosti, to nemám rád. Mám rád, když je v díle hravost, české animované filmy a ilustrace, jsou tam vidět pastelky a tužky, ta příjemná, nestrojová nedokonalost...

Ve vaší tvorbě je patrná nostalgie z dobrodružství populárních v minulém století. Především Foglara va tvorba, ale i Jules Verne, indiánské příběhy, pohádky. Čím to, že vás tato díla dodnes inspirují?

Asi tím, že jsem je četl jako kluk. Byly to první příběhy, kde jsem prožíval věci jako odvahy, čest, boj dobra proti

zlu. Od té doby jsem viděl tisíce obrázků a filmů a člověk se nemůže ubránit, aby v tom neviděl trošku kalkul, podmanivá hudba, hra na city. Jako kluk jsem to bral vážněji.

▲ Pavel Čech ve svém ateliéru. Foto: Z. Kolařík

Vaším dílem často prostupuje téma svobody v mnoha významech. Připadalo jste si někdy nesvobodný?

Aby to nebylo rouhání – právě teď zažívám pocit velké svobody, protože dělám práci, kterou mám rád, a jsem páne svého času. Když si zmanu, jedu na výlet a nemusím malovat. Co dělám, mě velice baví, takže se k práci nemusím nutit. Ale zároveň člověk ví, že pojem svobody je relativní, že žijeme v systému, ve velké aglomeraci, limity jsou ze všech stran, co můžu, co nemůžu, co všechno musím zaplatit, školy, děti, očkování. Ale samozřejmě si uvědomuju, že když to srovnám se světem, vycházíme dobře. Někdo třeba má svobodu, ale taky hlad, nejistotu, někdo se samopalem se jim prožene vesnicí a obrátí život vzhůru nohama. Nemůžu si stěžovat. Ale jinak se svoboda těžko posuzuje, to spíš zvenčí. Když se člověk dívá na pří-

rodní národy, indiány, to byli opravdu svobodní lidé. Jasně, museli něco ulovit, bránit své území, ale i tak. My jsme si představovali, že až si to vyzvoníme klíči, nastane v uvozovkách ráj na zemi.

mací, to nás odděluje od myšlenek, co měly tyhle přírodní národy – a taky na nic nepřišly. My můžeme mít tolik informací od duchovních učitelů, filosofických směrů, jsou jich plné knihovny, ale stejně víme prd jako oni. Myslím, že vedli šťastnější život než my.

Máte dva syny. Co říkají na vaši tvorbu? Sdílejí vaši vášně pro indiánky a foglarovky?

Asi ne. Mám radost, když vidím, že si vezmou jednou za čas třeba nějakou mou knížku a prolstují ji. Foglarovky mají v knihovně, když byli malí, četl jsem jim je, říkal jsem si, že by jim mohly něco dát nebo je pobavit, dovést k zamyšlení nad kamarádstvím nebo takovými věcmi. Žádní velcí čtenáři z nich ale asi nebudou. Překvapilo mě asi před rokem, když můj starší synek, bylo mu dvanáct, vzal na mé doporučení jednu foglarovku a začal ji číst a během dvou měsíců jich přečetl asi deset a ještě se pídil, kde jsou další. Ted jsem ho načapal, jak znovu čte Hochy od Bobří řeky. Mnohokrát se mě ptali zvědaví novináři, jestli tyhle knížky mohou dnešní generaci něco dát. Myslím, že některé věci se nemění. Realie třeba ano, dneska už skoro nikdo neví, co je třeba žebřík. Ale touha po dobrém kamarádovi, po odvaze, cti, touha vypátrat tajemství, to je aktuální pořad. Foglar mi psal úplně z duše, chápal, co se děje v mladém klukovi. To je důvod, proč děti, které by teoreticky měly číst jen Deník malého poseroutky nebo Harryho Pottera, Foglara stále ještě nachází. Jasně, mají určitě nové knížky, které vůbec neznám, nějaká dobrodružná čtyřka. Parta mladých kamarádů, holka, ať je to genderově vyvážené, a používají mobily a facebooky, zatímco dřív to byla morseovka – ale základní myšlenka je stejná.

Ptal se Marek Dvořák

Celý rozhovor najdete na webu www.brno.cz.

JAK TO VIDÍ RADNÍ A ZASTUPITELÉ

Chytré město má aktivní, vzdělané a bohaté občany

MAREK JANÍČEK
člen Rady města Brna (ANO 2011)

Město Brno leží v sousedství Bratislavského kraje a Vídně; dvou ekonomicky silných oblastí Evropy. Proto je pro další rozvoj Brna i Jihomoravského kraje klíčové profitovat z co nejužšího svazku s nimi.

To lze aktuálně nejsnáze skrze zavádění nových konceptů efektivnější správy města, mezi které spadá i koncept chytrého města, tzv. smart city. Smart city není ryze technologickým konceptem, ale staví na jednoduchých myšlenkách, jako například „více hlav víc ví“. Jedná se o umožnění občanům i firmám aktivně se podílet na rozvoji města s využitím moderních komunikačních nástrojů, jakými jsou internet či aplikace v chytrém mobilním telefonu. Další zásada „využij, co máš“ upřednostňuje optimalizaci správy města pomocí digitálních technologií oproti budování nových dopravních či jiných staveb.

Cílem chytrého města je pak udržitelnost (energetická, s nižšími dopady na životní prostředí) a vyšší kvalita života občanů. Udržitelnost již není otázkou politické debaty, ale naprostou občanskou nutností. Je potřeba znovu postupně nabýt soběstačnosti, vyrábět, spotřebovávat a zaměstňovat lokálně a udržet ekonomický růst bez dalších negativních dopadů na životní prostředí.

Kvalitou života se miní nová pozice občana – s volným přístupem k informacím a plánům města, s možností vyjádřit názor, hlasovat, zasílat podněty, s informacemi nakládat a podnikat, sdílet nápady i majetek, sdružovat se s cílem zlepšit „svůj“ veřejný prostor či spolurozhodovat aspoň o části rozpočtu města.

Kvalita života znamená i novou pozici městské správy, která odměňuje občany za udržitelné chování (nižší ceny jízdného v MHD, nižší poplatky za odpad pro ty, kteří třídí, atd.) či umožňuje lidem do svého města investovat a mít tak i finanční podíl v některých městských firmách (například městské elektrárny). Chytré město má aktivní, vzdělané a bohaté občany. A takové může být i Brno.

Co přát Brnu a lidem, kteří tu žijí?

JAROSLAV SUCHÝ
člen Zastupitelstva města Brna (KDU-ČSL)

Je za námi teprve pár dnů v roce 2015, proto vám na prvním místě přeji vše dobré, hodně zdraví, štěstí, klidu a osobní i pracovní pohody po celý rok.

Je též namísto zamyslet se, co popřát městu. Jsme na začátku volebního období, nabízí se tedy úvaha o dlouhodobém plánu rozvoje města, bez ohledu na horizont politického mandátu. Co tedy přát Brnu?

Myslím, že hlavně splnění či alespoň odpovědnou přípravu všech slibů, které politici v předchozích obdobích dali a nepovedlo se je uskutečnit. Hlavní cíl vidím v odpovědné přípravě a realizaci územního plánu, z něhož vychází rozvoj dálniční sítě kolem Brna, nové nádraží, sportovní stánky a další infrastruktura.

Kromě agendy, která mi byla svěřena, v sobě nemohu zapřít bývalého sportovce, stálého příznivce kultury a učitele angličtiny. Přání mému městu se tedy ubírají také těmito směry.

Brusle, ať krasobruslařské, nebo kolečkové, patří do mého života. Vrcholově jsem na nich strávil bezmála čtvrt století, teď učím svého syna. Nyní již upřednostňuji kolečkové, proto je mým prvním přáním dát Brnu sportoviště umožňující organizaci in-line soutěží na světové úrovni. Jejich vyznavači by si to zasloužili.

V minulosti se Brno ucházelo o pořadatelství letní mládežnické olympiády. Zkusme to znovu. Přinesla by oživení v létě a pozvedla dobrou pověst města. A kromě jiného by motivovala k rekonstrukci či rozvoji městských sportovišť.

Nakonec se hlásí o slovo učitel. Angličtinář, který se svým týmem organizoval anglickou jazykovou soutěž. Co kdyby ji pro své základní školy zorganizovalo město? Snad by uvítaly možnost ověřit dovednosti žáků na bázi mezinárodně uznávaných jazykových zkoušek. Samozřejmě má přání nejsou dogma. Proto uvítám i vaše podněty.

Je načase začít s ovzduším něco dělat

MARTIN ANDER
náměstek primátora města Brna
(Strana zelených)

Také loni jsme skončili v pomyslné soutěži měst v kvalitě ovzduší neslavně. Hygienický limit poléťavého prachu byl v Brně překročen výrazně více než zákonem tolerovaných 35 dní v roce. Je načase s tím začít něco dělat.

Odborníci potvrzují, že nejvíce škodlivých emisí dodává do vzduchu v brněnských ulicích automobilová doprava. Je povinností samosprávy města hledat a uvádět v život různé řešení, která pomohou znečištění snížit a ochránit zdraví lidí.

Zdroj jsem hned po nástupu do funkce zadal přípravu Akčního plánu pro zlepšení kvality ovzduší, který by shrnul všechna potřebná opatření a hlavně stanovil konkrétní úkoly včetně termínů splnění pro jednotlivé úřady a instituce.

Součástí plánu budou například konkrétní kroky ke ztraktivnější veřejné dopravě a cykloprovozu. Pokud nenabídne lidem konkurenceschopnou alternativu k cestování do práce autem, těžko můžeme čekat, že to s brněnským ovzduším bude lepší. Proto hned od prvních měsíců nového roku začneme pracovat na přípravě slevového programu pro pravidelné cestující i posílení spojů tam, kde kapacita a návaznost nejsou dobré.

K vyššímu využívání veřejné dopravy v centru města přispějí i změny v parkovací politice, zavádění rezidenčních a nízkoemisních zón a záchytných parkovišť. Prostor na ulicích nejen v centru je naopak potřeba otevřít cyklistům. Lidí, kteří by do práce či do školy rádi jezdili na kole, je dost, jen je třeba vytvořit jim podmínky, aby se na ulicích nemuseli bát a kola měli také kde bezpečně zaparkovat.

Ve dnech, kdy je kvalita ovzduší výrazně zhoršená, považují za důležité dostat tuto zprávu rychle k lidem. K tomu připravujeme novou aplikaci na internetových stránkách města.

VIDĚNO Z DRUHÉ STRANY

Rozpočet města doznal změn. Ku prospěchu?

NADĚŽDA KŘEMEČKOVÁ
členka Zastupitelstva města Brna (ČSSD)

Po loňských komunálních volbách má Brno nové vedení. Prvním z jeho důležitých úkolů bylo schválení návrhu rozpočtu města na rok 2015. Budou však provedené změny Brnu ku prospěchu?

Podle harmonogramu přípravy rozpočtu na rok 2015 byla v průběhu srpna až října loňského roku připravena a projednána nultá a první etapa, kterou schválilo minulé vedení města. Návrh rozpočtu byl sestaven jako vyrovnaný s prioritou snižování zadluženosti a podporou investic.

Celkově nové vedení navýšilo provozní výdaje o necelých 50 milionů korun. V kontextu růstu celkových příjmů města oproti předchozím obdobím, poznamenaným výpadkem daňových příjmů v důsledku hospodářské krize a změny zákona o rozpoč-

tovém určení daní, by se dalo říci, že ve finanční oblasti čekají Brno příznivější roky. Je však otázka, zda budou finanční prostředky zapojovány do navyšování kapitálových investic nebo „zkonzumovány“ v provozních výdajích.

Nové vedení avizovalo, že příliš změn dělat nechce. K úpravám rozpočtu přesto přistoupilo. Z mého pohledu patří k nejvýznamnějším navýšení běžných výdajů v oblasti kultury o necelých 30 milionů korun.

Součástí změn je i vrácení neinvestičního příspěvku příspěvkovým organizacím města v oblasti kultury na původní výši. Mohlo by se zdát, že v objemu více než 10miliardového rozpočtu jde jen o malou částku. Je však třeba říci, že také ostatní příspěvkové organizace (např. zoo, knihovna Jiřího Mahena či domovy pro seniory) se musely v minulých letech uskromnit.

Navrhovaná úprava rozpočtu nového vedení je tak jednoznačně nekoncepční a může znamenat jediné – budou se i do budoucna rozlišovat příspěvkové organizace podle resortu působnosti?

Co nás čeká a nemine v roce 2015?

JAROSLAV KACER
člen Zastupitelstva města Brna (TOP 09)

Rád bych touto cestou poděkoval všem, kteří se zúčastnili komunálních a doplňujících senátních voleb, a také všem, kteří volili TOP 09. I když výsledek voleb nebyl podle našich představ, dobře víme, že kdo chce vyhrávat, musí umět též prohrát. Nesmí se z toho však stát tradice.

Respektujeme výsledek voleb a nové složení vedení města Brna. Přejeme členům vedení mnoho úspěchů. Zcela jistě jim náleží čas na seznámení se s problematikou města, na rozhodnutí, kam a jak dále směřovat, a ne hned kritika.

Jako doposud se hodláme vyvarovat osobních útoků, chceme být konstruktivní opozicí. Jsme připraveni se podílet na řešení záležitostí prospěšných pro město a Brňany, a to i iniciativně. Objeví-li se však sporné otázky, chceme na ně opět upozorňovat a snažit se je změnit na bázi věcné diskuse.

Rozhodně chápeme opoziční práci jako stejně důležitou, ne-li důležitější než v koalici lavicích, neboť plní kontrolní funkci podobnou záchranné brzdi. V zastupitelstvu i v členské základně máme kvalitní a odborný tým. Naše odborníky chceme co nejdříve zapojit do práce v komisích rady města. Jsme v plné síle a máme chuť naplno pracovat nejen pro všechny Brňany. Budeme se snažit prosadit aspoň část našeho programu, neboť naše teze se z velké části objevily v koalici dohodě. Snad by to tedy nemělo být tak těžké.

Nehodláme ustoupit z našich základních priorit. Rozhodně se budeme snažit otevřít diskusi o jasné vizi města alespoň do roku 2040, o přípravě strategických dokumentů včetně harmonogramu, odpovědností i měřitelných cílů.

Spolu s odborníky a zahraničními městy chceme zavést řešení ke zlepšování na bázi tzv. chytrých měst (smart cities). Podpoříme otevřenost a transparentnost, zatraktivní veřejné dopravy či realizaci tzv. metropolitního plánu.

Na závěr mi dovoluji, abych vám popřál vše nejlepší v novém roce.

K prvním krokům nového vedení města

DANIEL BORECKÝ
člen Zastupitelstva města Brna (KSČM)

Je mou milou povinností vám do roku 2015 za sebe a celý klub zastupitelů za KSČM popřát hodně zdraví, štěstí a občanské spokojenosti. To poslední je pochopitelně do značné míry odvislé i od činnosti nás, vašich zástupců v samosprávě a zejména v jejím vedení.

Tento text vzniká v době, kdy základní články nové samosprávy města teprve začínají pracovat a získávají svou podobu. Po 60 dnech od voleb tak nová Rada podnikatelů města Brna (jak jsem si ji osobně pojmenoval) již stihla schválit nové znění Statutu komisi RMB jako svých iniciativních a poradních orgánů.

Jsem rád, že komise svým novým složením (jeden zástupce za každý klub) a jmenovitým zaznamenáváním hlasování oproti minulost-

ti představují demokratičtější prvek. Bohužel proti slibovanému principu kontrolovatelnosti a průhlednosti naopak stojí schválené omezení účasti vždy jen jednoho společného zástupce opozičních klubů dohromady v dozorčích radách Dopravního podniku města Brna, Starez-Sportu, Brněnských vodáren a kanalizací či Brněnských komunikací a dalších, pro chod města a spokojenost jeho občanů tak důležitých organizací.

Pro všechny kolegy ve vedení města si ještě dovoluji přidat přání mnoha pracovních úspěchů. Zejména bych jim přál, a to míním upřímně, nikoliv škodolibě, aby se jim nestalo to, co stávajícímu náměstkovi pro oblast rozvoje města, když se svému nejdůležitějšímu rozhodnutí v minulém působení v této funkci posléze stal nejhorlivějším kritikem.

A jestliže názor člena nové rady za KDU-ČSL je, že strategickou úlohou jeho politické strany je vyvažování opačným směrem, než je chování hlavního koaličního subjektu, a udržování postavení rady v politickém středu, pak jsem jistě nejen já zvědav, bude-li se chovat pravověrně, či levicově.

▲ Ilustrační foto: M. Jenčo

Brněnské echo

• Radiomagazín města Brna • Aktuální dění v jihomoravské metropoli • Premiéra každou středu v 16.40 hodin na Hitrádiu Magic Brno (99,0 FM) • Každé poslední pondělí v měsíci od 11 do 12 hodin speciální diskusní pořad

BRNĚNSKÝ METROPOLITAN

Příští číslo bude distribuováno 7. a 8. února 2015. Brněnský Metropolitan čtete také na webové stránce www.brno.cz – delší verze článků, více fotografií, kompletní archiv, aktuální číslo ke stažení

POMÁHAJÍ NEZIŠTNĚ

Sdružení pěstounských rodin hledá mámy a táty

Ačkoliv v dějinném vývoji společnosti se řada funkcí rodiny změnila, pro dítě má rodina stále nezastupitelný význam. Ani maximální úsilí a péče v dětských domovech totiž nedokáže nahradit teplo „rodinného krbu“.

Z údajů Ministerstva práce a sociálních věcí vyplývá, že v ústavěch pobývá 8428 dětí – to je obrovské číslo, které vypovídá o nedostatku místa u domácího stolu a potřebě najít nové rodiče.

Nezisková organizace Sdružení pěstounských rodin vznikla v roce 1995 a svou činnost zaměřuje na poskytování informací o pěstounské péči a na služby pro žadatele a pěstounské rodiny. Její pobočky najdeme dnes nejen v Brně na Anenské 10, ale také v Plzni a Bystřici pod Hostýnem.

Za svou činnost získala již řadu ocenění, např. v roce 1999 poděkování Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové. Skutečným dárkem je však nová rodina pro dítě. V Jihomoravském kraji se díky sdružení podařilo jen v první polovině roku 2014 najít novou rodinu pro 17 dětí, tedy pro polovinu navržených.

Být pěstounem není lehké, ale pomoc existuje

Stejně jako je narození dítěte provázeno plánováním a čekáním, také budoucí náhradní rodina prochází podob-

ným procesem rozhodování. Důležité je, aby výsledné rozhodnutí podpořila i širší rodina, o kterou se lze později opřít.

Následný úřední proces pak zjišťuje nejen motivaci a charakteristiku osobnosti budoucích pěstounů, ale také pevnost manželského vztahu nebo sociální, etnické, náboženské a kulturní prostředí žadatelů. Budoucí rodina také absolvuje odbornou přípravu k přijetí dítěte do rodiny, a to díky sdružení zdarma.

Ačkoliv je příchod dítěte do rodiny toužebně očekávanou událostí, jde o velkou psychickou zátěž. Jak se vypořádat s touto situací či jak řešit sociální dávky nebo případné výchovné problémy a vztahy v rodině? Sdružení náhradním rodičům v rámci odborného sociálního poradenství nabízí i tyto služby. Více informací najdete na webu www.pestouni.cz.

Po mateřské náruči touží všechny děti

Sdružení pěstounských rodin hledá nové rodiče, kteří jsou ochotni přijmout dítě do rodiny. Projekt „Hledáme vás, mámo, táto“ tak oslovuje rodiče, kteří mají dostatek lásky a síly na rozdávání.

Největší zájem je o děti zdravé, „bílé“, ve věku do šesti let, ovšem děti méně hodné, méně krásné či méně poslušné nebo se zdravotním handicapem touží po bezpečné mateřské náruči neméně. Proto je nutná dlouhodobá po-

moc náhradním rodinám – za dvacetiletou zkušeností se stovkami rodin a lidských příběhů se ukrývá jedinečný přístup, který je dán osobitou krásou každého dítěte.

Pracovníci sdružení navštěvují pěstounské rodiny, poskytují jim další potřebné vzdělávání, konzultace s odborníky na výchovu i právo, nabízí pobyty a akce pro rodiče i děti. Jednou z nich je tradiční rodinný turnaj v bowlingu, který se uskuteční v nákupním centru Olympia v Modřicích 17. ledna od 14 hodin. Pozvánka platí pro rodiny s velkými i menšími dětmi.

Nové směry v náhradní rodinné péči přináší i další příběhy. Např. si pěstounka přinesla na přechodnou dobu z porodnice malou holčičku, neboť matka se po porodu rozhodla ve složitější životní situaci pro adopci. Za pomoci sociálních pracovníků se ale podařilo problémy biologické matky vyřešit a zanedlouho se dívka stěhovala zpět ke své matce.

Soňa Haluzová

Víte, že...

• v roce 2014 jsme si připomněli 20. výročí Mezinárodního roku rodiny vyhlášeného Organizací spojených národů v roce 1994
• Odbor zdraví MMB vydal Katalog prarodinných organizací a služeb ve městě Brně, který si můžete stáhnout i na webu www.brno.cz.

Radniční zpravodajsko-publicistický týdeník Brněnské oko můžete zhlédnout na portálu YouTube s odkazem na webu města www.brno.cz, v Urban centru na Mečové 5 nebo na kabelové TV Slovácko (premiéra každý čtvrtek v 17.15 hodin, repríza 5x denně)
• informace o aktuálních událostech ve městě • politická rozhodnutí volených orgánů, která ovlivňují život a rozvoj metropole • pravidelné rubriky přibližují práci magistrátu, městské policie a městských společností • rubrika Kultura představuje umělecké a společenské aktivity • rubrika Sport nabízí pohledy do činnosti profesionálních i amatérských klubů

URBAN CENTRUM BRNO | Stará radnice | Mečová 5 | Brno | otevřeno | pondělí - pátek | 10.00 - 12.00 | 13.00 - 18.00 | hodin | telefon | +420 778 520 752 | e-mail | urbancentrum@brno.cz | www.urbancentrum.brno.cz

Urban centrum zve k návštěvě výstavní síně na Staré radnici zájemce o rozvoj a budoucí podobu města Brna. Kromě pravidelně obměňovaných expozic o připravovaných a realizovaných záměrech města se mohou zúčastnit i besed či prezentací.

Videoaktuality

• Události a dění v Brně obrazem • Aktuální reportáže zhlédnete v sekci Videoaktuality na portálu YouTube s odkazem na webu města www.brno.cz.

GO a REGIONTOUR – svátky cestování začínají už 15. ledna

Přemýšlíte, kam vyrazit na dovolenou, na výlet, za sportem nebo za poznáním? Každá cesta začíná hledáním informací a výběrem toho správného cíle. Ulehčit vám to může tandem veletrhů cestovního ruchu, který na brněnském výstavišti začíná už za pár dní.

Pokud si chcete v předstihu vybrat letní dovolenou s veletržní slevou, využít aktuální nabídky lyžařských zájezdů nebo získat cestovatelské informace tzv. z první ruky, budete ve dnech 15. až 18. ledna na správném místě. Bezkonkurenčně široká nabídka turistických cílů v České republice seznámí s ubytovacími kapacitami ve všech atraktivních lokalitách, s novými turistickými programy i příležitostmi ke sportování a aktivnímu trávení volného času. Ale nezůstane jen u domácí turistiky, partnerskou zemí veletrhu REGIONTOUR se poprvé stalo Maďarsko, které představí hlavně své lázeňství, vyhlášenou gastronomii a tradiční folklór. Do ještě vzdálenějších míst se vy-

pravíte prostřednictvím veletrhu GO, kde si můžete vybrat ze zájezdů do téměř stovky zemí celého světa, od relaxačních pobytů u moře přes poznávací a turistické cesty až po dobrodružné výpravy za exotikou. Vedle spousty cestovatelské inspirace vás čeká také tradiční gastronomický festival RegFoodFest,

Cyklistická vesnička, doprovodný program na třech pódiích nebo 18. ročník festivalu GO Kamera, tentokrát s hlavním tématem Srí Lanka.

Brány výstaviště se otevírají vždy v 10 hodin a při registraci a platbě online stojí vstupenka 80 korun. Více informací na www.bvv.cz/go-regiontour.

Cestování v zimě: Autem ve sněhu a mrazu

Sněhová pokrývka a teploty pod nulou vytvářejí pro jízdu autem zcela zvláštní podmínky, než jsou obvyklé v jiných ročních obdobích. V zimě nejspíš většina řidičů nezapomíná na speciální obutí a nebezpečí smyku. Ale pozor, auto hrozí i jiná úskalí!

Příprava auta na zimu je jedna věc a jeho provoz druhá. Mnozí motoristé zde dělají chyby, které je později mohou přijít draho. Auto, které není přes noc v garáži, ale před domem, bývá zrána promrzlé a ztuhlé. Všechny komponenty jsou během jízdy namáhány mnohem víc než v létě. Motor, převodovka i podvozek se zahřívají pomaleji a jsou citlivější na zacházení. Dobry řidič proto musí dodržovat několik základních pravidel.

Očistit auto od sněhu a námrazy

Zdá se to zcela samozřejmé. Ve skutečnosti však těch, kdo poctivě odstraní sníh a led ze všech oken a střechy, není ani zdaleka sto procent. A ulehčit si práci vylihtím kyblíku horké vody na čelní sklo? To je zkouška odolnosti, která může skončit nemalým výdajem v autoservisu! Pokud máte přimrzlé stěračce, neodtrávejte je, ať nepoškodíte gumová stírátká. Raději je polijte nemrznoucí směsí do ostříkovačů a námrazu šetrně odstraňte škrabkou.

Pamatovat na zahřívací rozjezd

Dřív se doporučovalo motor před zimní jízdou nejprve nechat běžet naprázdno. Dnes to už neplatí! Ideální je vyrazit a zahřívát motor během pomalé jízdy. V nízkých otáčkách se olej dostane tam, kde je ho potřeba. Kromě motoru začnou fungovat i další části (převodovka, diferenciál, tlumiče aj.), které byly ztuhlé a vymrzlé. Olej ovšem v zimě poněkud ztrácí na teplotnosti. Proto některé motory zprvu moc netáhnou a jsou hlučnější. Motor a vše ostatní je třeba předtím, než šlápnete na plyn, dostatečně zahřát.

U dieselů na zahřívací jízdu padne prvních šestnáct až dvacet kilometrů. Benzinové agregáty se zahřívají mnohem rychleji, proto musí být řidiči ještě opatrnější. Pokud dáte pohonné jednotce zabrat už za studena, můžete ji vážně poškodit.

Přidat něco do nádrže

Vylepšit zimní starty lze také aplikací některých přísad. Na trhu je jich celá řada, účinnost se ale může rapidně lišit! Někteří výrobci aut také doporučují při větších mrazech přidávat do nafty trochu petroleje nebo benzínu. V tomto

případě se řiďte návodem k obsluze.

Méně točit volentem

Pokud se vyhýbáte na sněhu či ledu překážce, netočte příliš volantem. Jinak je velká pravděpodobnost, že dostanete smyk. Důležité je také dívat se tam, kam chcete jet, nikoli na překážku. Při smyku nesmí řidič reagovat na samotný smyk, ale o pár setinek vteřiny dříve, než se u auta vzhodí zád. U auta s předním pohonem musí ubrat plyn nebo dát volant kontra.

Přizpůsobit se povrchu

Zkušený šofér musí počítat s tím, na jakém povrchu právě jede. V zimě někdy jedete po mokré vozovce (tam, kde svítí slunce a je nad nulou), a když o chvíli později vjedete mezi stromy, máte pod koly rázem sníh nebo led. Nebezpečné jsou mosty, které rozmrazí zespodu. Kolize hrozí i v okolí železničních přejezdů a v chráněných zónách, kde se používá odlišný posypový materiál než na běžných silnicích.

Mnoho informací o povrchu vozovky získáte zrakem. Občas je ale nutné „osahat“ si povrch pod koly pomocí plynového pedálu nebo přibrzděním. Přidáním plynu lze odhadnout prokluz předních či zadních kol. Při přibrzdění poznáte podle blokování kol, zda se auto

pohybuje na sněhu, ledu či mokré vozovce.

Brzdit s citem

Vždy brzdíte s rovnými koly a s brzdovým pedálem pracujete lehce. U automobilů s motorem vpředu můžete před zatáčkou mírně přibrzdit, a přenést tak váhu dopředu. Při jízdě z kopce využívejte brzdění motorem a občas jemným přibrzděním snižujte rychlost.

Natrénovat jízdu

Najdete si opuštěné parkoviště nebo nepoužívané letiště a vyzkoušejte si, jak se auto chová, když prudce sešlápnete brzdu, zkusíte vyhýbací manévry nebo na jedete příliš rychle do zatáčky.

Nemýt v klasické myčce

V automatické myčce sice zbaví auto soli a nečistot, ale dokonale je nevysuší. Tak se může stát, že pak neotevřete dveře, protože přimrzne voda, která zůstala v mezidveřních prostorech. Po umytí můžou zamrznout i stěrače nebo zámek. Také se stává, že soli a nečistoty nalepené na autě vytvoří silnou vrstvu, která při umytí kartáči v klasické automyčce působí jako abrazivum a silně poškodí lak.

Dobrou volbou je myčka aut s ručním mytím. Tam by mělo být samozřejmějším dokonale vysušením všech částí auta včetně mezidveřních prostor, prahů a stěračů.

Veletrhy cestovního ruchu

ODSOUZENA K ZÁŽITKŮM
15.-18. 1. 2015
VELETRHY PLNÉ ZÁŽITKŮ NA BRNĚNSKÉM VÝSTAVIŠTI

www.regiontour.cz

Zakupte vstupenku online na etickets.bvv.cz, ušetříte čas i peníze!

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

UKOČÍROVAT A
VÁM DÁVÁ ZABRAT?

MÁME PRO VÁS
NOVOU SLUŽBU.

NYNÍ V NABÍDCE
I NOVÁ ŠKODA FABIA
A FABIA COMBI

ŠKODA Bez starostí

Nový vůz bez akontace. Bez starostí. Snadno.

Užijte si radost z nového auta a starosti nechte na nás. S novou službou ŠKODA Bez starostí si teď můžete pronajmout bez akontace, jen za fixní částku, úplně nový vůz. **Třeba ŠKODA Fabia 1.0 MPI 44 kW za 5 499 Kč nebo ŠKODA Fabia Combi 1.0 MPI 55 kW za 5 999 Kč měsíčně ve verzi služby KOMPLET.** A to včetně kompletního pojištění, servisu a sady zimních kol. Kompletní nabídku služby najdete na skoda-auto.cz/bezstarosti. Zeptejte se nás v on-line chatu, zavolejte na infolinku ŠKODA na čísle 800 600 000 nebo navštivte svého autorizovaného prodejce ŠKODA.

skoda-auto.cz/bezstarosti

ŠKODA Finance
od ŠkoFINu

Produkt je nabízen společností ŠkoFIN s.r.o., IČ: 45805369, se sídlem Pekařská 6, 155 00 Praha 5 (dále jen „ŠkoFIN“). Tato indikativní nabídka není nabídkou ve smyslu § 1732 zákona č. 89/2012, občanského zákoníku, a jejím přijetím nevzniká mezi společností ŠkoFIN a druhou stranou závazkový vztah. Detailní nabídka je k dispozici u smluvního partnera ŠKODA a ŠkoFIN nebo na webových stránkách www.skoda-auto.cz/bezstarosti. Na poskytnutí produktu nevzniká právní nárok, každá zpracovaná nabídka (kalkulace) podléhá individuálnímu schválení.

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

AUTONOVA BRNO, Masná 20, 602 00 Brno
Tel.: 543 424 222, www.autonova.cz

ESO Nejlepší exotika

Sleva až 10%
za včasný nákup
(při rezervaci v ESO travel Brno
min. 4 měsíce před odletem)

Největší výběr poznávacích zájezdů do více než 100 zemí.

	Malý okruh Čína 9 dní 32.990 29.689 Čína – perly říše středu 13 dní 47.990 43.189 Čína + Tibet 13 dní 72.990 65.689		Západ USA 12 dní 55.990 50.389 Vzhůru do Yellowstoneu 18 dní 72.990 65.689 To nejlepší z USA 20 dní 94.990 85.489
	Velký okruh Mexikem 17 dní 73.990 66.589 To nejlepší z Kuby 12 dní 54.990 49.489 Okruh po Peru 14 dní 93.990 84.589		Nejlepší z Jižní Afriky 10 dní 66.990 60.289 Safari v Tanzanii 9 dní 69.990 62.989 To nejlepší z Namibie 12 dní 73.990 66.589
	Okruh sever. Thajskem 16 dní 51.990 46.789 Putování Kambodžou 16 dní 64.990 58.489 To nejlepší z Filipín 16 dní 79.990 71.989		Okruh Indii a Nepálem 17 dní 72.990 65.689 Perly Sri Lanky 9 dní 44.990 40.489 Zlatý okruh Sri Lankou 15 dní 62.990 56.689

ESO travel, Josefská 9, BRNO, tel.: 533 400 045, mobil: 777 363 630, email: brno@esotravel.cz

Znáte brněnský centrální technický dispečink?

Brněnské komunikace

Centrální technický dispečink (CTD) byl zprovozněn v roce 2000 pod názvem Centrální tunelový dispečink. Původně sloužil pro dohled a řízení Pisáreckého a Husovického tunelu, ovšem od té doby byl několikrát modernizován a měnilo se i jeho umístění v rámci budovy společnosti Brněnské komunikace. V minulých letech bylo doplněno jeho zaměření i obsah činností. V rámci úprav a modernizace ukončených v roce 2010 se zařadilo pracoviště na evropskou úroveň. Modernizace sálu CTD umožňuje také do budoucna rozšířit nabídku dopravně-informačních a řídicích funkcí a služeb tohoto pracoviště nejen pro potřeby dopravní veřejnosti města Brna, ale i celého regionu.

V současnosti Centrální technický dispečink zajišťuje v rámci centrálního řízení dopravy dohled jak dynamické tak i statické dopravy a správu všech brněnských tunelů (Pisárecký tunel a tunel Hlinky, Husovický tunel, Královopolský tunel). Pracovníci dispečinku se také starají o dohled a ovládání světelné signalizace, zádržných systémů (ty slouží k regulaci vjezdu vozidel do centrální části města), o obsluhu parkovišť se závorovými systémy a správu lokalit obsluhovaných parkovacími automaty a zaklada-

čového parkovacího domu PINKI PARK. Pod správou dispečerů CTD patří i dohledový kamerový systém sloužící k monitoringu důležitých pozemních komunikací a uzlů. Jeho prostřednictvím je možné přizpůsobit režim světelného signalizačního zařízení dle aktuální dopravní situace. V současné době plní CTD i funkci Dopravního a informačního centra (DIC) Brno.

Dominantním prvkem CTD je testována, zajišťující obrazovou vizualizaci stavu jednotlivých dopravních zařízení.

Nepřetržitý provoz CTD je zajištěn celkově patnácti dispečery, kteří musí rychle a bez váhání reagovat na případnou krizovou situaci, proto jsou na pracovníky dispečinku kladeny vysoké požadavky nejen na jejich odbornost, ale i psychickou odolnost.

Brněnské komunikace, a. s.

Vitaminy. Bez nich to zkrátka nejde!

Každá buňka našeho těla potřebuje neustálý přísun vitamínů. Každou hodinu, minutu, vteřinu. Nestačí si jednou za čas dopřát vitaminovou bombu a spoléhat, že si s tím tělo samo poradí. Jak mu pomoci, aby mělo vždycky dost vitamínových zásob a mohlo bezchybně fungovat?

Termín vitamin poprvé použil polský chemik K. Funk, který objevil vitamín – vitamin B1. Vitaminy jsou organické sloučeniny, které se nacházejí v malém množství v rostlinné a živočišné stravě. Pro náš život jsou nepostradatelné. Naše tělo si je ve většině případů nedokáže samo vyrobit (s výjimkou vitamínu D3).

Dnes rozeznáváme přibližně 20 vitamínů, které jsou důležité pro lidskou výživu. Jejich funkce na sebe navazují a navzájem se doplňují. Označují se velkým písmenem, případně doplněným číselným indexem. Někdy se používají i celé názvy jednotlivých vitamínů – například kyselina askorbová namísto vitamínu C, retinol jako vitamín A, pyridoxin je vitamín B6 a kyselina listová je totéž co vitamín B9.

Vitaminy nejčastěji rozdělujeme podle rozpustnosti na dvě skupiny: hydrofilní (např. B a C) jsou rozpustné ve vodě a lipofilní (vitaminy A, D, E, K) jsou rozpustné v tucích.

Proč je tak nutné potřebujeme

Vitaminy podporují metabolické procesy, přeměňují potravu na energii a urychlují biologické funkce. Jsou součástí naší krve, kůže a kostí. Významně se účastní procesu, při němž se tělo zbavuje škodlivých látek, které se do něj dostávají ze znečištěného životního prostředí.

Vitaminy neobsahují kalorie a nedodávají energii. Jsou však nejdůležitější složkou enzymů,

bez kterých by nemohly probíhat biochemické procesy. Bez nadšázíky lze tedy prohlásit, že vitaminy jsou doslova „životodárné“.

Nedostatek způsobuje hypovitaminózu až avitaminózu, která se projevuje poruchami biochemických procesů. Takový nedostatek býval v minulosti příčinou vážných onemocnění i úmrtí. Všeobecně známý je například skorbut (z nedostatku vitamínu C), pelagra (pokud chyběl některý vitamín skupiny B), beri-beri (z absence vitamínu B1), perniciozní anémie (kvůli chybějícímu vitamínu B12), křivice (bez přísunu vitamínu D3).

Avitaminóza není v dnešní době problém, který by trápil Evropany či Američany. Namísto toho má ovšem většina z nás obvykle narušenou metabolickou rovnováhu. Každý člověk vstřebává vitaminy jinak a má různé potřeby v závislosti na životním stylu či věku. Zvýšený přísun vitamínů tělo vyžaduje při vysokých výdajích energie. Jenže při nadměrném dávkování může naopak hrozit tzv. hypervitaminóza. Kolik vitamínů tedy vlastně potřebujeme?

Doporučená dávka jako vodítko

Když se podíváme na balení vitamínových nebo multivitaminových

preparátů, najdeme na nich zkratku DDD – doporučená denní dávka. Závisí na věku, pohlaví, náročnosti zaměstnání, životním stylu a na rychlosti metabolismu. Prakticky to znamená, že potřeba vitamínů se od člověka k člověku značně liší. Zcela přesné dávky nelze obvykle stanovit.

Co a kdy si vybrat?

Naprostou většinou našich potíží a nemocí nám tělo signalizuje, že mu chybí komplex B vitamínů. Běžka jsou nezbytná při přeměně cukru na glukózu a potraviny na energii. Zasahují do metabolismu tuků a bílkovin. Mnohé z nich ovlivňují rozmanité pochody v játrech, očích, kůži a vlasech. Zlepšují funkci imunitního a nervového systému. Povzbuzují růst buněk a jejich dělení včetně červených krvinek, což pomáhá předcházet chudokrevnosti – anémii.

Nejlepším zdrojem jsou klíčky a obal obilného zrna, rýže anebo cukrová melasa. Tím, že je při zpracování a zjemňování potravin odstraňujeme, většina z nás trpí jejich nedostatkem.

Vitaminy skupiny B se v přírodních produktech nikdy nevyskytují samostatně, ale vždy v celém komplexu. Všechny důležité role v metabolismu plní

jeho jednotlivé druhy společně. Proto nemá velký význam obstarat si v lékárně například samotný vitamín B6 a začít se jím léčit, protože nebude účinný. Ale pokud je přítomná celá skupina B-čtek, bude jejich účinnost až neuvěřitelná. Nejvíce užitek z vitamínů B má nervová, trávicí a svalová soustava, dále kůže, vlasy, oči, ústa a játra.

Vitamín C bychom měli ve zvýšené míře užívat, pokud chceme čelit nachlazení. Ideální je jeho konzumace v přírodní formě spolu s flavonoidy. Příjem vitamínu C rozložíme v průběhu dne do několika dá-

vek. V případě rýmy či začínající chřipky je vhodné při prvních příznacích podávat každou hodinu 500 až 1 000 mg vitamínu C anebo vitamín C ester, který je upravený tak, že se uvolňuje v těle pomalu a déle v těle setrvává. Je pH neutrální, proto nezpůsobuje žaludeční potíže ve formě překyselení žaludku a ani průjmů. V případě podobných potíží při obyčejném vitamínu C musíme dávky snížit a postupně je zvyšovat. Při velkých dávkách vitamínu C je velmi důležité pít dostatek čisté vody (minimálně dva až dva a půl litru vody denně). Při každé dávce čička bychom měli

současně sníst jablko jako zdroj flavonoidů.

Vitamín D užíváme nejen v případě, že máme osteoporózu. V zimních měsících by si měl jeho zásoby rozhodně doplňovat každý člověk. Stejně tak ti, kteří v letních měsících používají krémy s ochranným filtrem. Ty totiž zabraňují produkci děčka v kůži. Dále musí děčko doplňovat všichni, kdo si nedopřejí alespoň dvakrát do týdne rybu. Především tak nejen osteoporózu, ale i rakovinu, cukrovce, onemocnění ledvin, depresi, obezitu, srdečním onemocněním a dalším zdravotním problémům.

NOVĚ OTEVŘENÁ PRODEJNA S BEZLEPKOVOU VÝŽIVOU V BRNĚ – KRÁLOVĚ POLI

ČERSTVÉ PEČIVO • ZÁKUSKY - CUKROVINKY
SMĚSI NA PEČENÍ • HOTOVÁ JÍDLA

Kosmova 6
612 00 Brno – Královo Pole
+420 722 341 880
br-krpole@svetbezlepku.cz

PO-PÁ: 10.00-18.00
SO: 10.00-12.00

www.SVETBEZLEPKU.cz

METROPOLITAN

Informace o inzerci:

Havel Mouka

manažer regionů Jihomoravský, Olomoucký a Zlínský kraj
tel.: 602 557 777
email: havel.mouka@ceskydomov.cz

METROPOLITAN

Informace o inzerci:

Hana Adamcová

manažer inzerce
tel.: 776 797 904
email: hana.adamcova@ceskydomov.cz

METROPOLITAN

Informace o inzerci:

Karel Marek

manažer inzerce
tel.: 606 740 730
email: karel.marek@ceskydomov.cz

METROPOLITAN

UZÁVĚRKA INZERCE DO PŘÍŠTÍHO VYDÁNÍ JE 29. 1. 2015.

S NÁMI OSLOVÍTE CELÉ BRNO!

GRAN MORAVIA

La FORMAGGERIA

Děkujeme všem zákazníkům za přízeň v roce 2014 a těšíme se na Vaši návštěvu i v novém roce!

Zelný trh 18/19, Brno, Po-Pá: 9-18:30, So: 9-12:30
WWW.LAFORMAGGERIA.CZ
Navštivte i naše další prodejny v Králově Poli a v Olympii.

Poradíme vám, jak platit méně

Chtěli byste každý měsíc ušetřit z rodinného či firemního rozpočtu část peněz, které vydáváte za elektřinu a plyn?

Hledáte spolehlivého a férového dodavatele? Je to snadnější, než se zdá. Poradíme vám, jak na to.

Poradenské centrum česká

Doba našťastí pokročila a vy už nemusíte složitě obíhat všechny dodavatele energií a trávit hodiny nad jednotlivými nabídkami. Čas i starosti ušetří snadný přístup k informacím. Nemusíte být odborníkem, přesto můžete jednoduše porovnat, kolik zaplatíte u jednotlivých dodavatelů a kolik můžete ušetřit.

Na pomoc svým současným i budoucím klientům jde nyní společnost E.ON. Myslí na ty, kdo už jsou jejími zákazníky, ale i na všechny, kdo chtějí nejprve porovnat podmínky a zorientovat se ve světě slev, výhod a benefitů. Má pro ně připravený servis, který začíná komplexním poskytováním informací.

V poradenském centru na Jakubském náměstí číslo 7 si můžete každý všední den od 9 do 17 hodin zjistit a domluvit vše potřebné k tomu, abyste si pro sebe zvolili tu nejvýhodnější nabídku.

Snadný přístup k informacím

Ve dvou podlažích poradenského centra připravil E.ON vřelý prostor ke kontaktu s klienty. Ujme se vás pracovník, který je na vysoké odborné úrovni a současně považuje za samozřejmé jednat s každým zákazníkem s maximální ochotou

a vstřícností. Trpělivě a profesionálně vám pomůže vybrat to, co potřebujete. Poradí, jaká nabídka pro vás bude nejvýhodnější a kde můžete při využívání energií ušetřit.

Chcete se nejprve podívat, co jednotliví dodavatelé svým klientům nabízejí? Rádi byste porovnali, co se bude nejlépe hodit právě pro vás? V prostorách poradenského centra E.ON jsou vítáni jak klienti této společnosti, tak všichni, kdo se právě rozhodují, zda se stanou jejími zákazníky.

Kromě prostoru vyhrazeného k přímému kontaktu s návštěvníky tu na vás čekají dva samoobslužné pulty s přístupem na internet. Na internetovém portálu Energie 24 a webových stránkách www.ekobonus.cz si zde můžete vyhledat návody, jak šetřit energie, a porovnat konkrétní nabídku různých dodavatelů. Stačí zadat pár základních informací a srovnávač ihned ukáže, kolik zaplatíte u jednotlivých dodavatelů a kolik můžete ušetřit.

Nemusíte však hledat a vyhodnocovat informace sami. Ochotná obsluha poradenského centra je připravená odborně pomoci, jak při využití inter-

netových srovnávačů postupovat.

Co můžete získat

Možností, jak získat pro svou domácnost či firmu ten nejvýhodnější produkt či slevu, je mnohem víc, než se na první pohled zdá. Proto je dobré vše důkladně probrat a zvolit si služby sestavené na míru právě pro vás.

V poradenském centru na Jakubském náměstí si můžete také domluvit osobní schůzku s odborníkem. S pomocí profesionálního a vstřícného pracovníka se ve světě slev, výhod a benefitů zorientujete snadno a rychle.

Nabídka výhod a benefitů je ovšem mnohem širší. Klienti si mohou vybrat z velkého množství slev a výhod, které jsou určeny například na zateplení domu, na kotle, bojlerů či šetřiče vody. Můžete také výrazně ušetřit, pokud se rozhodnete pro nákup elektrokola, skútru na elektrický pohon nebo automobilu na stlačený zemní plyn (CNG). Tak můžete snížit náklady na dopravu a současně mít dobrý pocit, že jste významně přispěli k ochraně životního prostředí.

Více informací naleznete na www.eon.cz, www.ekobonus.cz

Energetická skupina E.ON v České republice patří do skupiny E.ON SE, která je největším soukromým poskytovatelem energetických služeb v Evropě a zásobuje elektřinou a plynem asi 15 milionů zákazníků. Česká energetická skupina E.ON zásobuje elektřinou v jižních Čechách a na jižní Moravě 1,4 milionu zákazníků, a tím má podíl na trhu cca 20 %. V oblasti plynu disponuje více jak 4000 km dlouhou sítí a její podíl na trhu s plynem v České republice činí cca 5,5 %. E.ON v současné době provozuje veřejné plnicí CNG stanice v Českých Budějovicích, Svobodě nad Úpou a Úpici.

Vladimír Vácha,
koncernová komunikace

Mobilní televize přichází

Horizon Go od UPC nabízí 63 programů

Živé televizní vysílání můžete nyní sledovat nejen na obrazovkách, ale nově i na dalších zařízeních jako je počítač, notebook a především tablet nebo mobilní telefon. Horizon Go od UPC umožňuje sledovat až 63 programů i mimo domov na více zařízeních najednou. Stačí být připojen na Wi-Fi, 4G nebo 3G internet. Služba je dostupná zákazníkům digitální televize UPC s tarifem Komfort zcela zdarma, předplatitelé Klasiku mohou mít televizi v mobilu za 25 Kč měsíčně.

lice 42 % respondentů, zatímco ve světě je tento trend přítom téměř dvojnásobný. Brzy se tedy můžeme těšit na změnu způsobu sledování televize. www.upc.cz.

Televizi nyní může sledovat celá rodina až na 3 zařízeních současně. „Díky Horizon Go si můžete vzít své oblíbené TV stanice s sebou a sledovat je pomocí připojení k internetu odkudkoliv,“ popisuje novinku od UPC Jason King, viceprezident pro marketing a prodej. Horizon Go lze stáhnout z Google Play, Apple Store nebo se můžete jednoduše zalogovat přes webovou stránku www.horizon.tv.

Podle průzkumu, který si v souvislosti se spuštěním služby Horizon Go nechalo UPC zpracovat, vyplývá, že více než jednou týdně sleduje online videoobsah v České repub-

E.ON Prémie

Rozsviňte si s námi o 13 % levněji.

Pro své zákazníky máme výhodnější cenu za dodávku elektřiny.

Zavolejte si o ni **ZDARMA**.

Volejte **E.ON** zdarma
800 77 33 22

e-on

Nabídka je určena všem zákazníkům společnosti E.ON Energie, a.s. kategorie D – Domácnosti – a je platná pro prvních 5 000 zákazníků, kteří o ni projeví zájem, maximálně však platí do 31. 1. 2015. Procentuální úspora 13 % se týká ceny za MWh dodané elektřiny dle Ceníku Prémie Advent 2014, platného od 1. 12. 2014, oproti Ceníku Elektřina platnému od 25. 8. 2014. Tato inzerce nepředstavuje návrh na uzavření smlouvy ani veřejnou nabídku ve smyslu příslušných ustanovení občanského zákoníku.

K lepší práci může pomoci i změna profese

Vysokoškola Tomáš Vítka z Brna nebavilo jeho zaměstnání v ekonomické sféře, zato ho bavilo vaření. Šel tedy za svým snem a složil v Brně kvalifikační zkoušku z gastronomie. Dnes vaří v Bohémě a je spokojený.

Těm, kteří se podobně jako Tomáš rozhodli např. najít si či změnit zaměstnání, rekvalifikovat se a pracovat na svém profesním růstu, bude výborným průvodcem a rádcem portál www.vzdelavaniaprace.cz.

Pokud se zde zdarma zaregistrují a vytvoří si svůj profil, otevře se jim cesta k nabídce volných míst, profesí a profesních kvalifikací, kurzů a zkoušek. Při vyhledávání si mohou nastavit filtr či funkci „hlídací pes“, která je bude informovat o aktuální nabídce dle jimi zadaných parametrů.

Zájemci z celé České republiky zde najdou vzájemně propojené a zásadní informace o tom, co musí k vykonávání dané profese umět, kde se to mohou naučit, kde mohou složit zkoušku, po jejímž absolvování získají celostátně platný doklad o nové kvalifikaci, a kde jim nabízejí práci v daném oboru.

Registr pod správou státu

Jedním z potřebných oborů (nejen proto, že jeho představitelé údajně nosí štěstí), v němž se mohou Brňané nově kvalifikovat přímo ve svém městě, je například kominík. Uchazeči o tuto profesi tak budou i onu pověstnou kapičku štěstí sami potřebovat ve dnech 16.–20. února při závěrečných zkouškách na Střední škole stavebních řemesel Brno-Bosonohy.

Portál, který svým uživatelům – jednotlivcům i firmám – usnadňuje vzájemnou komunikaci, souvisí s projektem Národní soustava kvalifikací. Tak se nazývá průběžně budovaný, státem podporovaný registr profesních kvalifikací existujících na pracovním trhu v České republice.

Rozvoj a implementaci Národní soustavy kvalifikací zajišťuje projekt Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy financovaný Evropským sociálním fondem a rozpočtem ČR. Řešitelem projektu je Národní ústav pro vzdělávání. *Markéta Žáková*

Hobit zachránil první lidský život

Mezinárodní centrum klinického výzkumu ICRC při Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně připravilo vzdělávací projekt **Hobit – Hodina biologie pro život. Je určen žákům základních škol a víceletých gymnázií z Jihomoravského kraje a jeho smyslem je předat jim jednoduché informace, které mohou pomoci zachránit život při mozkovém a srdečním infarktu.**

„Hobit je založen na edukační hodině, která je unikátně metodicky připravena.“ říká odborná asistentka projektu Hana Pokorná. „Na začátku žáci vyplní vědomostní test, který se skládá z textových a sťažejších simulačních otázek. Simulační otázky jsou půlminutová videa, kde lidé hrají reálné příznaky daných onemocnění. Žáci pak mají rozhodnout, jak by na takovou situaci reagovali.“

Poté děti zhlédnou krátký edukační film, ve kterém je jim pomocí hravých scén a 3D animací celá problematika cévních mozkových a srdečních

☒ **Součástí testů jsou videa, která ukazují příznaky infarktu.** Foto: H. Pokorná

onemocnění vysvětlena. Po filmu ihned znovu absolvují vědomostní test, aby byl vidět okamžitý efekt edukačního videa. „Testování je pak po několika měsí-

cích zopakováno, abychom zjistili dlouhodobý efekt výuky.“ dodává Pokorná.

Ani organizátoři projektu ale nejspíš netušili, jak rychle ponese jejich práce

ovoce. Loni 2. prosince v Hrušovaněch u Brna zkolaboval na ulici muž. Dva žáci osmé třídy ZŠ Židlochovice neváhali a podle instruktaže operátorky tísňové linky muže resuscitovali do příjezdu hasičů.

„Nebyla to žádná náhoda,“ usmívá se PR manažer Fakultní nemocnice u sv. Anny Pavel Gejdoš. „Oba žáci před nedávnem prošli naším školením. Jsme velmi rádi za tento důkaz, že naše práce má smysl.“ *Marek Dvořák*

Víte, že...

Pro všechny účastníky projektu Hobit jsou nyní připraveny dvě soutěže. První – o nejlepší lékařský tým – je založena na vědomostech žáků o problematice. Druhá je kreativní a vyzývá žáky, aby do 15. ledna vytvořili plakát nebo video na téma mozkový nebo srdeční infarkt. Výtvary budou hodnotit lidé na facebooku i odborná komise. Více najdete na webu www.projekthobit.cz.

Před hvězdárnou zaparkuje vozítko z Marsu

Hvězdárna na sklonku letních prázdnin překvapí Brňany unikátní vědeckou stezkou. Kdo na ni vykročí, dozví se mnoho o vlastnostech okolní neživé přírody prostřednictvím exponátů umístěných pod širým nebem na návrší Kraví hory. S výběrem dodavatele projektu se začne co nevidět.

„Celkem se bude jednat o nejméně 11 různých exponátů, z nichž nejatraktivnější zcela jistě bude stylizovaný model vozítka na Marsu, dalekohledy či spektroskopy a také pixelová stěna,“ prozradil ředitel brněnské hvězdárny Jiří Dušek. „Ve všech případech se jedná o velmi hravé, zábavné exponáty.“

Zatímco některé z nich se soustředí na aktivní pozorování, jiné budou určeny spíše k zamyšlení či rozjímání. Jaké výzvy na vědecké stezce či přesněji v Přírodovědném kognitoriu tedy návštěvníci čekají?

Expozice bude sestávat ze tří tematických skupin objektů. První, s názvem

Pozoruj – na vlastní zkušenost poznávej svět, nabídne například pevný dalekohled zaměřený na Polárku. Pozorovatel s dobrým zrakem za příhodných podmínek dokonce rozliší, že se jedná o tzv. dvojhvězdu. Na další zastávce se zahledíme do spektroskopu nebo do rotujícího prstence kinetoskopu.

U dalších exponátů bude třeba se zapojit aktivněji: lidé se stanou například součástí slunečních hodin. A třetí skupina předmětů má potěšit oko i duši: pohled do kaleidoskopu, který pomocí zrcadel a barevných tělísek vytváří nádherné obrazce, nadchne i ty nejmenší objevitele.

Největší atrakcí se zřejmě stane „me-garover“, jednoduchý model robotického vozidla s mnoha možnostmi, jenž se v praxi uplatní i jako prolézačka.

Návštěvníci budou mít možnost procházet stezkou kdykoliv, 365 dní v roce, 24 hodin denně. „Exponáty budou intuitivní,“ řekl Dušek. Nadšenci pro vědu si budou moci stáhnout videonávody

☒ **V roce 2013 bylo na hvězdárně zprovozněno digitarium (na snímku), letos Kraví horu čeká další novinka – Přírodovědné kognitorium.** Foto: M. Schmerková

na další experimenty pomocí QR kódů. „Navíc počítáme s tím, že pravidelně nabídneme komentované procházky celou expozicí,“ dodává Dušek.

Časem se stezka, bude-li o ni zájem, dočká rozšíření – Kraví hora by se tak mohla změnit v jakýsi „vědecký vršek“. *Kateřina Šefčíková*

Konference poodhalila, co potřebuje česká kultura

V Národní technické knihovně v Praze se loni 4. prosince konala konference **Střed zájmu: Kultura 360°**. Organizoval ji Institut umění a jejím cílem bylo představit dílčí výsledky projektu **Mapování kulturních a kreativních průmyslů v České republice**.

„Koncept kulturních a kreativních průmyslů umožňuje nahlížet na kulturu v širokém záběru jako na ekosystém, do něhož spadá řada specifických odvětví (scénická umění, hudba, film, výtvarné umění, literatura, TV a rozhlas, architektura, design, reklama atd.) a v němž hrají stejně důležitou roli veřejný, neziskový a soukromý sektor,“ řekla vedoucí Institutu umění Eva Žáková.

Slovo kromě Plzně, Zlína, Pardubic a dalších měst dostalo i Brno. Manažerky projektu Kreativní centrum Brno Tereza Chrástová a Zdeňka Kujová představily důkladné zmapování kulturních a kreativních průmyslů v Brně, které vzniklo na základě zadání Kanceláře strategie města Magistrátu města Brna pod vedením Jihomoravského inovačního centra. Hlavním důvodem pro mapování je dlouholeté úsilí o přetvoření bývalé káznice na Cejlu na tzv. kreativní centrum na podporu lidí v tvůrčích profesích.

V kreativním průmyslu pracuje přes 20 tisíc lidí

Brno se díky detailnímu mapování může pochlubit konkrétními čísly: kulturní

☒ **Na konferenci Brno představilo konkrétní výsledky mapování tvůrčích profesí.** Foto: J. Pošová

a kreativní průmysly zaznamenávají cca 21 tisíc zaměstnaných, působí zde 11 tisíc subjektů, což je více než 10 % ze všech ekonomických subjektů v Brně, a roční obrát činí 24 miliard korun. Výsledky mapování budou využity jak pro další postup v projektu Kreativního centra Brno, tak např. pro tvorbu městské kulturní politiky. K budoucímu využití zjištěných poznatků se na konferenci vyjádřil náměstek primátora města Brna pro kulturu Matěj Hollan. Přislíbil, že se bude tématu kreativních a kulturních průmyslů pozorně věnovat.

Výsledky brněnské mapování budou počátkem letošního roku prezentovány veřejnosti. V současné době město hle-

dá partnery projektu (tzv. stakeholders), i ze soukromé sféry. Zastupitelstvo města Brna na svém loňském prosincovém zasedání schválilo 10 milionů korun na sanaci objektu bývalé káznice. Ta umožní jeho dočasné využití. *(chrast, zug)*

Důležité

Analýzy a závěry studie proveditelnosti Kreativního centra Brno jsou k dispozici na webu www.kreativnibrno.cz. Za zhlédnutí stojí i propagační spot projektu od Jiřího Fialy, který najdete pod odkazem www.youtube.com/watch?v=XnFtv10n440video.

Kam na výlet? Poradí na Regiontouru

Na brněnském výstavišti se od 15. do 18. ledna uskuteční veletrhy GO a Regiontour 2015. Jedná se o největší prezentaci průmyslu cestovního ruchu s akcentem na regiony ve střední Evropě.

Město Brno se společně se svými spoluvystavovateli představí na stánku o rozloze 120 m². „Novinkou pro letošní rok je rozdělení plochy na samostatnou expozici města Brna a spoluvystavujících institucí a expozici partnerských měst,“ řekla Markéta Uhnová, koordinátorka projektů cestovního ruchu z brněnského magistrátu.

Na stánku města se budou prezentovat instituce jako Hvězdárna a planetárium Brno, Zoo Brno nebo třeba Národní divadlo Brno. Z partnerských měst se představí například Rennes, Vídeň nebo Lipsko.

„Osobně se nejvíc těším na prezentaci nového science centra VIDA!,“ usmívá se Uhnová. „Její součástí budou ukázky populárně-vědeckých show, které budou zejména pro mladší diváky velmi atraktivní. Také jsem zvědavá na prezentaci veřejnosti přístupných vil, které budou od května již čtyři – vila Tugendhat, vila Stiassni, Löw-Beerova a Jurkovičova vila. Zajímavá bude určitě i expozice zoologické zahrady, kde budou hlavní roli hrát živá zvířata.“

Návštěvníci stánku Brna na veletrhu Regiontour se mohou těšit také na soutěžní kvíz o ceny v podobě drobných propagačních předmětů či vstupenek. Některé vstupenky budou navíc ke koupi za výhodnější veletřní ceny, např. do Národního divadla Brno. *(mad)*

☒ **I letos bude na stánku Brna razit mince mincmistr.** Foto: M. Schmerková

Z knihovny se stává „wellness centrum“ pro duši

Jistý spisovatel kdysi zdůraznil, že nikdy a ničím na světě nepřimějete čtenáře, aby poznávali svět prostřednictvím nudy. Těto skutečnosti jsou si dobře vědomi v Knihovně Jiřího Mahena v Brně, a proto neustále rozšiřují a inovují své služby. Koncem listopadu 2013 tak byla zahájena dostavba a reorganizace Ústřední knihovny ve Schrattenbachově paláci na Koblížně 4. „Dynamicky se mění nové technologie, ale i rostoucí nároky klientů na komfort při pobytu v knihovně nás vedou k inovacím, které reagují na tyto trendy. To vše se neobejde bez stavebních, technologických a interiérových úprav,“ vysvětlila ředitelka KJM Libuše Nivnická. Úpravy, prováděné jen za mírně omezeného provozu knihovny, se blíží do finále a my jsme se s fotoaparátem v ruce pokusili nahlédnout stavbařům „přes rameno“.

▲ **Na 94 let nevypadá.** Největší městská knihovna na Moravě a druhá největší v Česku byla založena 1. února 1921. Začínala se dvěma sály ústřední knihovny, 14 pobočkami a asi 13 tisíci knih. Postupně, a zvláště pak po komplexní rekonstrukci v letech 1998–2001 vyrostla v moderní informační instituci, jejíž fond dosahuje 800 tisíc knihovních jednotek. Vedle ústředí na Koblížně pracuje na území Brna 31 poboček včetně Mahenova památníku v Masarykově čtvrti. Foto: KJM

▲ **Chvilí se zdržet.** Odpočnout si, občerstvit se, přečíst si noviny, rozečíst půjčenou knihu... Takové touhy by v návštěvnických měl vzbuzovat Knihovní klub umístěný na pravé straně od hlavního vstupu. „Provozovatele klubu s kavárnou zatím hledáme, jistě však je, že to bude místo k příjemné relaxaci nejen čtenářů, ale i kolemjdoucích a turistů. Přispět k ní mohou i komorní kulturní akce či možnost použít ‚literární krmítko‘ s knihami k volnému rozebrání, doplnění či výměně,“ uvedla Lenka Střítecká z KJM.

▲ **Místo čítárny zákaznické centrum.** Knihovna slouží hlavně registrovaným čtenářům. V přízemí paláce na rohu Koblížně a Poštovské ale nyní vzniká zákaznické a informační centrum pro všechny, včetně turistů. Bude tu možné se registrovat, koupit si mapu nebo publikace o Brně, zjistit základní informace o Evropské unii, zajít zdarma na internet, využít kopírku nebo ještě před otevřením knihovny (od 8 do 10 hodin) vrátit vypůjčené knihy.

▲ **Teen Spirit.** Místo pro pokec z očí do očí i na síti. Zákoutí, kam si člověk může zalézt s knihou nebo si zahrát hru – virtuální i skutečnou, deskovou. Útulná místnost s houpačkami, sedacími vaky, společenskými hrami a notebooky především pro teenagery se skrývá ve druhém patře. Knihovna Jiřího Mahena mládeži nabízí i speciální program Pověste ho vejš – pravidelně se tu konají literární nebo mediální dílny, autorská čtení, koncerty a další akce.

▲ **Půjč si sám.** Vybrat zboží, naskenovat, zaplatit a odejít. Zákazníci některých supermarketů to dobře znají. I v knihovně na Koblížně nyní mají samoobslužné zařízení, zatím v zkušební provozu. Půjčení knihy je díky němu stejně jednoduché jako nákup žvýkaček. Kdo by na obrazovku špatně viděl, může si v KJM půjčit brýle. Hotovo, s úlovkem pod paží vycházíte ven – a začíná přšet. I na to jsou v knihovně připraveni. Zdarma zapůjčí i deštník.

Fotostranu připravily Markéta Žáková a Zuzana Gregorová, foto: Z. Kolařík

▲ **Knihovna pro město.** Cílem současné investiční akce je především vybudovat multifunkční sál v nevyužitých půdních prostorách hlavní budovy a v přízemí i dalších patrech vytvořit literární kavárnu, zákaznické centrum, informační centrum Europe Direct a rozšířit prostory pro Family Point i „náctileté“ čtenáře. Celkové náklady ve výši téměř 26 milionů korun nese město Brno jako zřizovatel knihovny, dotace z evropských fondů činí přes 17 milionů. Foto: KJM

▲ **Pořady v podkroví.** Půdy často skrývají pozapomenutá tajemství. I ve Schrattenbachově paláci tomu tak bylo – „tajemství“ je pěkný prostor navíc. Část půdy se proměnila ve velký sál pro 100 lidí, kde jsou v plánu kulturní, společenské a vzdělávací pořady. Sál, vybavený audiovizuální technikou, vlastní kuchyňkou i bezbariérovými toaletami, bude stejně jako další nové prostory v provozu od jara a přístupný je díky novému výtahu i handicapovaným lidem.

▲ **Co se v mládí naučíš...** Možnost zažít už téměř od narození příjemné chvíle mezi blízkými a knihami může být dobrý základ pro výchovu budoucích čtenářů a přátel knihovny. Zdejší oblíbený Family Point je proto nově situován v samostatné místnosti přímo navazující na centrální halu. Poskytne dostatek soukromí k nakojení, nakrmení či přebalení dítěte, prostor ke hrám i užitečné informace pro rodiče. V budoucnu by mohly přibýt lekotéka neboli půjčovna hraček, internet či aktivity pro maminky s dětmi.

Brněnské otazníky – historie a současnost našeho města

1. S Brnem je spojeno jméno svatého Jana Sarkandera (1576–1620), kněze, který zemřel na následky krutého mučení.

Od roku 1589 pobýval v Příboře. Od roku 1592 studoval filosofii na latinské škole v Olomouci. V roce 1597 byl imatrikulován na olomoucké univerzitě a od roku 1600 studoval v Praze, kde se roku 1603 stal doktorem filosofie. Poté od roku 1604 studoval teologii ve Štýrském Hradci. Studia předčasně ukončil v roce 1606 a téhož roku se 3. září oženil s protestantkou Annou Plachetskou, dcerou kupce z Velkého Meziříčí.

Novomanželé se usadili v Brně, ale Anna krátce po sňatku zemřela. Sarkander se po její smrti rozhodl vrátit k duchovní dráze. V jezuitském kostele Nanebevzetí Panny Marie přijal jáhenské svěcení (1609) a v (tehdy kolegiálním) chrámu sv. Petra a Pavla na Petrově kněžské svěcení (1609).

Jeho památka je u nás slavena 6. května. Svatořečen byl v Olomouci v roce

- a) 1991
- b) 1993
- c) 1995

2. Pod budovou Nové radnice na Dominikánském náměstí se nachází tzv. Mincmistrovský sklep, který je velmi cenným historickým komplexem. Podzemní prostory se nalézají v místech, kde ještě ve 13. století stával dvojbok domů – tzv. Markraběcí dům, který patřil zámožnému rodu Alramů, a dům brněnského mincmistra Bruna. O prvním domě se říkalo, že byl nadstandardně vybaven, takže královské návštěvy a markrabata mu dávala přednost před ubytováním na hradě Špilberk, o druhém se zase vyprávělo, že se v jeho sklepení nalézá ohromný poklad.

Zdejší expozice připomíná nejen zapomenuté řemeslo ruční ražby mincí v Brně a na Moravě, ale v jejím vestibulu jsou vystavovány základní listiny, které se vztahují k historii města Brna – malé a velké privilegium krále Václava I., kniha městských práv písaře Jana a další. Kromě audiovizuální prezentace pojednávající o historii této části Brna od dob středověku tu lze také najít model a fotografie zaniklé královské kaple, která stávala na Dominikánském náměstí při rohu Zámečnické a Veselé ulice. V největší místnosti sklepení jsou vystaveny fragmenty kaple, která byla neuváženě stržena v roce 1908. Návštěvníci si mohou prohlédnout i středověkou studnu.

Mincmistrovský sklep byl objeven v roce 1999 při průzkumu brněnského podzemí. Veřejnosti byl zpřístupněn v roce

- a) 2007
- b) 2010
- c) 2013

3. Dne 9. dubna 2014 byla zahájena rekonstrukce Zelného trhu. Je plánovaná na 298 dnů. Měla by stát 60,4 milionu korun a je financována z prostředků Evropské unie. V rámci rekonstrukce tu bude vysázeno sedmáct nových stromů. V nové kráse se zaskví opravená historická kašna Parnas. K ní přibudou i nové fontány před Moravským zemským muzeem. Pro pohodlí procházejících a nakupujících tu budou nové lavičky, odpadkové koše a stojany na kola. Plocha celého náměstí bude nově zpevněna a změní se systém parkování. Součástí rekonstrukce bude také instalace tří podzemních kontejnerů na separovaný odpad.

Při archeologickém průzkumu byly nalezeny základy masných krámů, základ brněnského pranýře, vodovodní štola k Parnasu, základ kašny severně od Parnasu, relikty měšťanské architektury, sklep z přelomu středověku a novověku. Archeologové pečlivě zaznamenali nalezené kosterní ostatky, pocházející pravděpodobně z doby bronzové.

Po dobu oprav se trh dočasně přesunul na

- a) Náměstí Svobody
- b) Moravské náměstí
- c) Malinovského náměstí

4. Pod Stránskou skálou leží mimo jiné osada zvaná Černovičky. Název nese od roku 1949.

Její historie však sahá do 80. let 19. století, kdy zde, v údolí na kraji města, daly úřady povolení k pobytu dvěma cikánským rodinám Danielových. Živily se kovářstvím a obchodem s koňmi. Jejich tábor sestával z krytých vozů. Tehdy tu byl písečník a vytěžené hlinišť. Údolí bylo rozekláno vytěženými roklami se značně vysokými stěnami, které jsou částečně znát dodnes. Poblíž stávala kostivárna (továrna na spodium). Její existenci zaznamenala mapa stabilního katastru z roku 1873. Podle ní se pro zdejší osadu vžil název Kolonie u kostivárny (Kolonie bei der Spodiumfabrik). Kostivárna firmy Giec však způsobovala značné ekologické problémy. Množily se stížnosti okolních obcí na nečistý provoz, nedostatečnou hygienu, zápach, nevhodné skladování a odpadní hospodářství. Ve třicátých letech 20. století byl provoz továrny zastaven.

Kolonie se rozrostla zejména v době celosvětové krize (30. léta 20. století) vybudováním různých nouzových obydlí především nezaměstnaných a nejchudších obyvatel. Stavěli si malé přízemní domky z odpadu, dřeva, plechů, kamene či cihel z bouraček. Také původní kočovníci si své vozy upevnili a později je obestavili dřevem, plechy, cihlami či kameny. Dnes jsou Černovičky ulicí (osadou) už převážně zmodernizovanou. Většina domků byla opravena, vylepšena a přestavěna, některé mají i patro či podkrovní. Prostorová stísněnost je však patrná i dodnes, např. auta téměř nemají kde parkovat.

Od roku 1955 je toto území přičleněno k

- a) Černovicím
- b) Lišni
- c) Slatině

5. Soutěž na rekonstrukci Konečného náměstí, kterou vyhlásila městská část Brno-střed, vyhrála společnost P. P. Architects. Úpravy se týkají hlavně zelených ploch dominujících nad dlažbou. Součástí trojúhelníkového parčíku uprostřed náměstí jsou nové lavičky, odpadkové koše, stojany na kola a osvětlení. Uprostřed náměstí navíc vyroste kovový pomník architekta Františka Pawlu (1854–1922), který na přelomu 19. a 20. století navrhl secesní budovy Tivoli na Konečného náměstí a také mnoho domů v okolních ulicích.

František Pawlu byl nejspíš nejvýznamnějším brněnským stavitelem. V období od roku 1887 (první domy v ulicích Křížová, Veveří a Staňkova) až do roku 1915 (Žižkova 1, 2) postavil v Brně velké množství nájemních domů. Každý z nich byl osobitý. V jeho dlouholeté tvorbě můžeme kromě prvků secese narazit i na prvky pozdního historismu či neobaroka. Na domech můžeme nalézt např. kovové šlahouny – rostlinné motivy (Palackého 84 nebo Veveří 14). Na stavbách někdy stojí i sochy (např. kameničti učni ve výklencích nebo různé postavy na střechách). K jeho stavbám patří např. honosný Belveder na rohu Drobného a Erbenovy ulice. Kromě vlastních projektů se podílel také na stavbách jiných architektů – Wielemannsova stavba Justičního paláce v dnešní Rooseveltově ulici či oprava nynějšího Mahenova divadla. Některé stavby realizoval se svým starším synem Arnoldem (na ulicích Drobného, Erbenova a Jánská).

František Pawlu se narodil na Blanensku v obci

- a) Bořitov
- b) Brťov-Jeneč
- c) Bukovina

6. Světové premiéry svých děl uvedlo v minulosti v českých zemích několik významných světových hudebních tvůrců. Skladatel Wolfgang Amadeus Mozart uvádí v Praze v roce 1787 premiéru své opery Don Giovanni. Svá díla zde také premiérovali Christoph Willibald Gluck či Arnold Schönberg. Významná světová premiéra se před 76 lety uskutečnila i v brněnském divadle Na Hradbách. V budově dnešního Mahenova divadla byl 30. prosince 1938 poprvé uveden balet Sergeje Prokofjeva.

Na tomto baletu začal Prokofjev pracovat po návratu do vlasti v roce 1935 na objednávku Kirova divadla v tehdejšímu Leningradu.

Vedení divadla se ale zaleklo odporu činitelů sovětské komunistické strany a dílo odmítlo. Smlouvu pak uzavřela Moskva. V průběhu zkoušek ale vedení baletu Velkého divadla prohlásilo Prokofjevovu hudbu za netaneční a smlouvu zrušilo.

A tak měl balet překvapivě premiéru v Brně. Divadlo Na Hradbách ho uvedlo v choreografii Iva Váni Psoty, který sám tančil titulní mužskou roli. Jeho jevištní partnerkou byla Zora Šemberová, jež od ministra kultury Václava Jehličky obdržela medaili Artis Bohemiae Amicis za dlouhodobé šíření dobrého jména české kultury.

Šlo o premiéru baletu:

- a) Romeo a Julie
- b) Popelka
- c) Kamenný květek

7. Skladatel Sergej Prokofjev (1891–1953) složil svou první operu v devíti letech. Ve třinácti nastoupil na Petrohradskou konzervatoř. Před první světovou válkou odjel do Londýna, kde slyšel Stravinského balety a přijal nabídku S. Ďagileva ke spolupráci. Po několikaletém pobytu v USA a v Paříži se skladatel s rodinou v roce 1936 vrátil do Sovětského svazu. K tomu návratu ho přesvědčil i neúspěch opery Ohnivý anděl, do níž vložil spoustu energie, ale ani po osmi letech snažení se mu ji nepovedlo nikde v Evropě uvést na jeviště. Ve staré vlasti byl zpočátku přijímán s nadšením, později však jeho díla, napsaná v dobré víře v souladu s humanistickými ideemi, přestávala mít úspěch. V roce 1948 byl Prokofjev obviněn společně s Dmitrijem Šostakovičem, Aramem Chačaturjanem a dalšími skladateli z »formalistických zvráceností a protilidových tendencí cizích sovětskému lidu a jeho uměleckému vkusu«. Harmonická a zvuková agresivita tehdy poukazovala k moderním uměleckým směrům v evropské kultuře první poloviny 20. století. Po deseti letech byli skladatelé částečně rehabilitováni.

Jméno skladatele Prokofjeva nese brněnská ulice v městské části

- a) Bystrc
- b) Kohoutovice
- c) Řečkovice

8. Baletní mistr Ivo Váňa Psota (1908–1952) si spolu s manželkou Ninou v letech 1935–1936 nechal v Brně vystavět dům, kterému se říká Psotova vila. Byla postavena ve funkcionalistickém stylu. Nachází se v katastrálním území Stránice č. p. 274 (Masarykova čtvrt'), Kaplanova ulice 1.

Její tehdy osmadvacetiletý majitel byl od roku 1926 sólistou a následně šéfem brněnského baletu. Poté působil v Ruském baletu v Monte Carlu a po útěku do Ameriky mu bylo za války svěřeno vedení baletu Metropolitní opery v New Yorku. Po válce se vrátil do Brna, kde působil jako pedagog na konzervatoři a založil taneční oddělení na Vysoké škole múzických umění v Bratislavě.

V době vzniku byla Psotova vila součástí nově vytvářené vilové kolonie Pod Vodojemem na vrcholu Žlutého kopce. Dvoupatrová budova je založena na jednoduchém obdélném půdorysu. Je krajním řadovým domem, jehož dispozice je přizpůsobena svažitému terénu. Z ulice se tedy vchází přímo do prvního patra, které bylo stejně jako suterén rozděleno chodbou na obytný trakt, orientovaný na jih do zahrady (ložnice, obývací pokoj a jídelna), a část provozní, jež vedla do ulice (kuchyně, spíž, pokoj služby atd.). Zahrada pod vilou je terasovitě upravena. Později byla vila jihovýchodním směrem rozšířena, takže současná podoba domu je rozsáhlou zahradní přístavbou značně znehodnocena. Samotné průčelí vily bylo 3. května 1958 zapsáno na seznam kulturních památek.

Autorem Psotovy vily byl mladý architekt, který právě končil studium na České vysoké škole technické v Brně. Tato stavba byla jednou z jeho prvních realizací. Jmenoval se

- a) Josef Polášek
- b) Rudolf Baumfeld
- c) František Kalivoda

9. Na jaře uplyne 70 let od osvobození města Brna. Tato akce byla v roce 1945 velmi důležitou ofenzivou v rámci Bratislavsko-brněnské operace v závěru 2. světové války. Bojům tehdy velel maršál Rodion Jakovlevič Malinovskij (1898–1967), velitel 2. ukrajinského frontu. Boje o Brno započaly již 5. dubna, ale byly velmi obtížné. Brno, které mělo po celou dobu války díky obrovské Zbrojovce mimořádné postavení v tehdejší protektorátu, se mohlo radovat ze svobody až 25. dubna 1945.

V listopadu 1950 byl před budovou tzv. Místodržitelského paláce odhalen pomník maršála Malinovského. Na žulovém hranolovém podstavci je umístěna bronzová portrétní busta v nadživotní velikosti s rytým červeným nápisem. Pomník byl v roce 1955 přemístěn do parčíku před Domem umění města Brna na Malinovského náměstí.

Humornou vzpomínku na maršála Malinovského uchoval režisér Jan Hřebejk ve filmu

- a) Pelíšky
- b) Musíme si pomáhat
- c) Pupendo

10. V roce 2014 získal titul Stavba roku brněnský Středoevropský technologický institut. Autorem stavby je A PLUS, a. s.

Projekt výstavby výzkumného centra společně připravily místní univerzity a výzkumná pracoviště – Masarykova univerzita, Vysoké učení technické v Brně, Mendlova univerzita v Brně, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Ústav přístrojové techniky Akademie věd, Ústav fyziky materiálů Akademie věd a Výzkumný ústav veterinárního lékařství. Jeho cílem je pomoci současnému základnímu a aplikačnímu výzkumu lokalizovanému v Jihomoravském kraji dosáhnout špičkové úrovně. Centrum začne fungovat od roku 2015. Plánuje zaměstnat až 800 výzkumných pracovníků. Koncentrace vědecko-výzkumných kapacit z České republiky na jednom místě současně upevní vazbu české vědy na zahraniční instituce a podniky.

Do letošního ročníku soutěže Stavba roku se přihlásilo 58 českých a pět zahraničních projektů. Pro brněnskou stavbu byl velký úspěch už postup mezi patnácti finalisty. Titul nakonec získalo pět staveb bez rozlišení pořadí. Vybrala je porota v čele s architektkou Radomírou Sedlákovou. Vyhlášení výsledků se uskutečnilo 9. října v Senátu při osmém ročníku Dnů stavitelství a architektury. Středoevropský technologický institut nese jméno

- a) CEITEC
- b) MONTEC
- c) OLTEC

Na vaše odpovědi budeme čekat do 25. ledna 2015. E-maily směrujte na metropolitan@ceskydomov.cz. Dopisy posílejte na adresu vydavatele: Brněnský Metropolitan, Šilingrovo nám. 3, 601 00 Brno. Do předmětu či na obálku napište heslo Brněnské otazníky.

Brněnské otazníky, podobně jako rubriky Přeložte z hantecu nebo Brno krok za krokem, vycházejí na stránkách vydavatele Brněnského Metropolitanu. Reakce, prosím, nezasílejte na adresu magistrátu. Rubriky nejsou zařazovány do každého čísla.

Děkujeme za vaši přízeň a trpělivost při čekání na další pokračování.

foto: Taťána Králová, www.brno.cz

Přeložte z hantecu aneb Jak pšonská kingálka Elča prochávala špicu Petrkirchny

Pověst o projedené věži, kterou jsme připomněli v listopadovém hantecovém zadání, má reálný historický základ. Na podzim roku 1675 navštívila Brno polská královna Eleonora. Brněnští konšelé byli z krásné mladé ženy jak u vytržení. Po tři měsíce strojili hostiny, na které padly všechny peníze určené pro novou věž Petrova. Ta už se opravy nikdy nedočkala.

JAK PŠONSKÁ KINGÁLKA ELČA PROCHÁLOVALA ŠPICU PETRKIRCHNY

Pro špicu na kirchně svatého Pešana (co byla za mláty se Švédem zbíraná) schrastili konšelé betální škváru. Pré bude v rychtyku do konca járu, dyž na to špachtloni naběhnó vod rána.

Pak borci ze Pšonska s kingálkó dojeli, to byla ramlica, doblbla konšely. Proběhla žranica za těžký háky, Elča furt zobala, konšeli taky. A kde só rantále na špicu? V... (Vasil Tesil)

Začíná babi Soňa v lehce konfrontačním duchu:

Třicet let po švédském obležení Petrov stále opravený není. Konšelé o blaho města dbali peníze od všech občanů brali na Petrov, na věže obnovení. Kam čert nemůže, tam pošle babu: Brnu – královnu z polského hradu. S tou kráskou naši konšelé milí na hostinách penízky propili. (Tohle téma bývá v Česku tabu!) P. S.: Ta věž nebyla již nikdy opravena, a kdo za to může? – samozřejmě žena! (Překlad: babi Soňa)

Od čtenáře Karla jsme se opět dočkali milé pochvaly za správné načasování a doplnění historických reálií: „Také tentokrát jste téma načasovali bezvadně –

věže Petrova jsou častým tématem vánočních pohlednic, takže k přicházejícímu adventu padnou jako ulité – to se to pak veršuje! Zajímaly mě ale i okolnosti příběhu a zjistil jsem, že Eleonora Habsburská byla tou dobou už exkrálovnou (její manžel Michal Korybut zemřel v listopadu 1673) a vracela se z Polska do rodné Vídně. Nedivím se, že 22letá vdova konšely tak okouzila!“

Petrovskou věž švédské koule zbořili, Brňané pak třicet roků spořili – chtěli novou s velkou špicí. Jenže muži na radnici byli k cizím hostům tuze zdvořilí.

Z polské země královna když přijela, okouzila nejednoho konšela. Hostili ji vytrvale a než Brnu dala vale, celá suma na věž v hrdlech zmizela.

Dnešní poutník na Petrov když zavítá, triem věží pokochá se dosyta. Ty dvě velké sto let mají a pod nimi na pokraji stydlivě se krčí starší – Propitá. (Překlad: Karel Henc)

Také další věrný překladatel přispěl aktuálně korektním veršováním bez odchýlení od slušné mluvy: „Snad to tentokrát ve valčíkovém rytmu trocheje stihnu. Pro jistotu co možná dosti přesným překladem, ale závěr napíšu slušně. Jsem zvědav, jak si kdo poradí!“

Na stavbu věže u hlavního kostela (za války se Švédy úplně shořela) sehnali konšelé dostatek peněz. Prý mistři kamene, dřeva i želez do roka určitě spraví to docela. Vtom z Polska dvořané s královnou přijeli, překrásná vládkyně zbláznila konšely. Hostiny byly hned, hořely svíce, jedlo se, pilo se – konšelé více. A kde jsou peníze? Všechny je propili. (Překlad: Stanislav Havlík)

Precizní překlad opět zaslan čtenář s uměleckým jménem Bob:

Brno Švédi nedobyli. Pro pořádek, než táhli dál, tak ustřelili chrám Petrov věž. Aby byla navracena chrámu bytší krása, připravena k podojení budíž městská kasa. Neb nebude-li věž, bude v Brně řež! Padni komu padni, milí páni radní. Než však byla stavouřadem stavba povolena, navštívila město Brno Polska první žena. A začaly se pitky, trachty, mejdany a žranice, bez konce a bez oddechu kalorické štvance. Peníze, z nichž městu měla věž Petrova ožítí, odcházely v ono místo, kam nám slunko nesvítlí. (Překlad: Bob Šajtan)

A ještě jedna paralela se současností: „Zajímalo by mne, jestli tehdy brněnští konšelé za zpronevěru peněz (dnes z rozvojového fondu na rekonstrukce) byli v té době nějak postiženi, nebo jim to snadno prošlo? Namísto výrazů »propapali« je možno použít vhodnějšího »prochlastali« a na místo hostina spíše »žranice« – ale použil jsem je v rámci současné kampaně proti používání obhroublých a neslušných slov...“

Brněnští konšelé schrastili dost love (na Petrově chrámu) k stavbě věže nové... Leč družina z Polska a s královnou v čele navštívila Brno. Krásou, božským tělem pobláznila radní – začly hostin dnové... Po čtvrtroce pití, opulentním jídle královna jen stěží lezla do své židle. A když pod ní klesla – dali Brnu pali... Pokladna je prázdná. Tu věž propapali – a dietu Výsost drží ve svém sídle. (Překlad: Mucha)

Z Opavy přišlo milé pozdravení pro „Brno i jeho Metropolitan“: „Zdravím vás zdaleka, skoro z Pšonska, podruhé

v životě píšu do novin (vašich), coby rodilý Brňák, kerýmu je hantec furt blízkej! A tak využívám možnost, jak se hantecu aspoň chvíli aktivně věnovat.“

Do Brna přibyla návštěvou královna polská, chovaj se radní a konšelé jak kocour, co mrouská, jídla a pití co hrdlo ráčí, královna, konšelé užívaj, co dech jim stačí, prožerou, propijou – věže ni kouska... (Překlad: Olga Slívová)

Ještě jednou zalovme v příspěvcích nových překladatelů:

Švédí Brno nedobyli, přesto spadla věž od svatého Petra dolů, než skončila řež. „Postavíme novou, lepší!“ kasali se konšelé, od daňových poplatníků vybírali vesele. Kdyžby cihly pořídili, mohl kostel stát, události ale vzaly zcela jiný spád!

V čele polské družiny, ano, je to ona, na koni se zjevila králka Eleona. Její krása nevšední a šarm způsobily, že s ní radní brněnští dennodenně pili. Tři měsíce flámovali – jídla, pití koše, v městské truhle náhle zbyly pouze drobné groše!

A tak na věž kostela, říkám bez legrace, našetřit si bude muset jiná generace... (Překlad: Ivo)

Čtenář Petr tvořil svůj překlad v podzimmím »počasově uplakaném čase«, ale nezoufal si: „Stejně jako i v minulých letech, ho v pohodě přežijem. Ti brněnští konšelé v aktuálním příběhu, bez ohledu na počasí a roční dobu, museli nad prázdnou kasou být určitě uplakanější.“

Třicet let, co Švédí zbořili věž na Petrově, a už se konšelé dohodli na obnově. Sebrali peněz hromadu: Do roka zříte tu parádu, zedníci když budou zrána pohotově. Pak ale přijela polská královna s družinou, z její krásy konšelé se pomínou. Hostina hostinu střídala, královna prý slušně přibrála. Odjela, v kase však nenajdeš zlatku jedinou! (Překlad: Petr Dvořáček)

Nepřímou úměru mizející naděje na novou věž a přibývajících kilogramů na tělech hodujících konšelů a rozmarné Eleonory vystihl překladatel Jan:

Špici na Petrově, že správně nesedí, neboť to schytala za válek se Švédy, brněnští konšelé v radniční rozpravě okrouhlou sumičku přiklepli k opravě. Právě když zedníci už měli začít s prací, tu polská královna přijela s delegací. Konšelé, jimž krásou snad mozky vymyla, či jenom galantní, neb se jim líbila, či jenom proto snad, že chtěli v Polsku slávu,

ji stále hostili z těch peněz na opravu. Hostili, dokud jim sama to nestopla, odjela totiž, když knoflíky nedopla. Poláci odjeli, a když tu nebyli, pro Petrov peníze žádné už nezbyly. Zbyli jen konšelé, tlustí jak pašáci, z toho, že projedli peníze na špicí. (Překlad: Jan Daniel)

Vo bílé hajfě z Kobližné

Příběh O krásné hraběnce se vztahuje k domu, který Brňané znají pod názvem Palác (nebo Ústav) šlechtičen. Nachází se těsně u náměstí Svobody na rohu Kobližné a Běhounské ulice, naproti dnešní Mahenově knihovně. V polovině 18. století v něm hraběnka Jana Františka Magnisová dala zřídit ústav pro vychovávání osiřelých dívek. Ve své závěti určila, že zde má najít útočiště dvanáct dívek. Čtyři měly náležet k panskému stavu, čtyři k rytířskému a čtyři měly být ze stavu občanské-

ho. Každá dívka měla svůj krásný pokoj a salon pro přijímání návštěv.

Když po čase přestal dům sloužit původnímu účelu, zemřelá hraběnce se to zřejmě nelíbilo a začala ho v noci navštěvovat. Vychází vždy v jedenáct hodin z postranního křídla. Jako bílá paní, která vypadá velmi křehce. Přejde v tichosti nádvořím, vejde do přední části domu, vystoupí točným schodištěm nahoru a prodje postupně celým palácem. Mnoho lidí prý zdejší bílou paní zahlédlo a někteří na ni i mluvili. Když ji pozdravili, vždy jim

s milým úsměvem beze slova poděkovala, ale nikdy nepromluvila.

Při svých obchůzkách bílá paní občas vyhlídne z okna do Kobližné či Běhounské ulice. Někdy se upřeně dívá do protějších domů – to má brzy někdo umřít, a tak se lidé bydlicí naproti v nočních hodinách na budovu nedívají; když tu někdo onemocní, okna raději zakryjí.

Na konci obchůzky se hraběnka vrací na nádvoří a po půlnoci pravidelně mizí v postranním křídle...

Vo bílé hajfě z Kobližné

V noci štatit po Kobližné nahoru, to se nekdy voctneš v těžkém hororu. Pod Frajplacem chvíli zastav, na tym fleku béval ústav pro dvanáctku vosiřelých kocorů.

Ve fenstru sem včera zblíkl duchála, to tam gróřka Magnisová bloncala. Špizla, co se fachčí venku, vrzla voko na Mahenku, do betle pak hópla řácky vospalá. (Překlad: Vasil Tesil)

Na vaše překlady říkanky z hantecu do jazyka českého budeme čekat do 25. ledna 2015.

E-maily směřujte na metropolitan@ceskydomov.cz. Dopisy posílejte na adresu vydavatele: Brněnský Metropolitan, Šilingrovo nám. 3, 601 00 Brno. Do předmětu či na obálku napište heslo Hantec.

Děkujeme za vaši přízeň a trpělivost při čekání na další pokračování rubriky.

Text a foto: Taťána Králová

-50%
z doplatku
na léky

Nárok na slevu mohou uplatnit senioři nad 60 let a děti do 15 let od 1. 1. do 31. 3. 2015 po předložení klientské karty. Sleva je vázána na rodné číslo uvedené na lékařském předpisu a poskytuje se ve formě neuplatnění maximální obchodní přírážky při výdeji léčivého přípravku, vše s výjimkami a za podmínek uvedených na www.drmax.cz.

Dr.Max⁺
Lékárna

klientská karta
Dr.Max
stavte si své bonusy
výhody
www.drmax.cz

DR.MAX LÉKÁRNY V BRNĚ:

- u Alberta – Libušina tř. 578/19, Brno-Kohoutovice
- Palác Padowetz – Bašty 2, Brno
- budova Hlavního nádraží – Nádražní 1, Brno
- Nádražní 4, Brno
- Galerie Vaňkovka – Ve Vaňkovce 1, Brno

- Vídeňská 63, Brno
- Dům zdraví – Jugoslávská 13, Brno
- OC Campus Square – Netroufalky 14, Brno
- Palackého tř. 55, Brno-Královo Pole
- Kaufland – Sportovní 21, Brno-Královo Pole

- Kaufland – Kamenice 1a, Brno-Bohunice
- budova polikliniky – U pošty 14, Brno-Starý Lískovec
- Kaufland – Bubeníčková 1, Brno-Židenice
- OC Perla – nám. Svornosti 6, Brno-Žabovřesky
- Halasovo náměstí 6b, Brno-Lesná

- OC Max – Kubičková 6, Brno-Bystrc
- OC Globus – Hradecká 40, Brno-Ivanovice
- Avion Shopping park (na ploše Tesco) Skandinávská 2, Brno
- OC Olympia – U Dálnice 777, Modřice
- naproti Albertu – Bednařikova 2893/1a, Brno-Líšeň

Proměny města Brna v roce 2014:

Voliči rozdali nové karty

Říjnové komunální volby v Brně vyhrálo hnutí ANO 2011, které v 55členném Zastupitelstvu města Brna získalo 13 mandátů. Druhá ČSSD obsadila 11 křesel, třetí hnutí Žít Brno s podporou Pirátů má sedm zastupitelů stejně jako čtvrtá KDU-ČSL. ODS získala pět mandátů, Strana zelených, KSČM a TOP 09 po čtyřech. Na ustavujícím zasedání 25. listopadu zvolili zastupitelé primátorem Petra Vokřála (ANO 2011) a jeho první náměstkyní Kláru Liptákovou (KDU-ČSL). Dalšími náměstkyně se stali Richard Mrázek (ANO 2011), Matěj Hollan (Žít Brno) a Martin Ander (Strana zelených). 11člennou Radu města Brna doplnili Marek Janiček, Petra Rusňáková a Tomáš Kratochvíl (všichni ANO 2011), Jiří Ulip (Pirátská strana), Daniel Rychnovský a Vít Beran (oba KDU-ČSL). Radniční koalice má většinu 31 hlasů, v opozici jsou sociální a občanské demokraté, komunisté a TOP 09. Foto: Z. Kolařík

Rok české hudby patřil Janáčkově

Rok 2014 byl vyhlášen rokem našich operních velikánů. V Brně byl zasvěcen Leoši Janáčkově a 160. výročí jeho narození. Pocty se mu dostalo hned 1. ledna na novoročním koncertu brněnských filharmoniků. Na jeho počest byla pokřtěna jedna ze zdejších tramvají a fanoušci se koncem června sešli na akci Připijte Leošovi na zdraví. Dominantou oslav se ovšem stal listopadový mezinárodní divadelní a hudební festival Janáček Brno s podtitulem Happy Birthday Leoš, jehož součástí byla i konference Opera Europa. Úvodní představení festivalu nabídlo divákům nově nastudování opery Její pastorkyňa. Programovou nabídku obohatili rovněž studenti Divadelní fakulty JAMU s pohádkovými Příhodami lišky Bystroušky (na snímku). Festival vyvrcholil Glagolskou mší v původní verzi z roku 1926, kterou hudebníci zahráli na místě její tehdejší premiéry, v sále sokolského stadionu v Kounicově ulici. Foto: V. Jager

Utrpení v podobě krychle

Památník holocaustu je pomník utrpení odhalený v září na náměstí 28. října. Vznikl na základě návrhu Daniela Václavíka a je věnován židovským a romským obětem rasového pronásledování během druhé světové války. Umělec vtělil lidské utrpení do podoby krychle z černé žuly, po jejíchž stěnách stéká voda. Rozměr hran krychle – 3,14 metru – podtrhuje „nekončící“ Ludolfovo číslo jako symbol nekončícího lidského utrpení. Na dně bazénu, do něhož je moderní dílo zakomponováno, jsou umístěny židovské a romské symboly a texty v češtině, hebrejštině a romštině. Na památník tohoto druhu Brno dlouho čekalo. Již v roce 1946 se radní zavázali, že ve městě postaví pomník obětem holocaustu. Chtěli se omluvit za to, že v březnu 1939 brněnští nacisté vypálili židovskou Velkou synagogu. V této souvislosti je nutné poznamenat, že v Brně ve 30. letech minulého století žilo 20–30 % německy mluvícího obyvatelstva. Část z nich byli i Židé, kteří se nedočkali konce války. A velká část brněnských Němců se těsně po válce musela podřídit režimu odsunu. Foto: M. Schmerková

Tři kontinenty na kilometru čtverečním

Od loňského roku přibyla v Zoo Brno řada nových obyvatel, kteří potěší malé i velké návštěvníky. V červenci byla otevřena voliéra, kde „bydlí“ zamilovaný páreček orlů bělohlavých. Ti pozorovatele očarují svojí auroou elegance a síly; člověk ihned pochopí, proč se právě oni stali symbolem Spojených států amerických. Měsíc po nich se do Brna nastěhovala partička protinožců z Austrálie, klokanů skalních. Bydlí v průchozím výběhu, takže je návštěvníci mají na dosah ruky. Ale pozor, hladit ani krmit se nesmí. V říjnu pak byla zpřístupněna africká vesnice s chýšemi (na snímku), kánoemi a především expozicí nových zvířat, například plameňáků. Tím ale Afrika v Brně rozhodně nekončí; do budoucna se plánuje rozšíření expozice. Přibudou hned dva divácky atraktivní druhy – král zvířat lev a nejrychlejší sprinter planety gepard. Foto: M. Schmerková

Věda pro malé i velké

Rok 2014 bychom v Brně mohli bez obav označit jako rok vědy a vzdělávání. Dvě velké univerzity, Mendelova a Masarykova, oslavily 95 let existence. Vysoké učení technické otevřelo Muzeum výpočetní techniky. Opravdovým triumfem brněnské vědy je ale výzkumné centrum CEITEC, jehož dva pavilony byly na podzim otevřeny v areálu bohunického univerzitního kampusu. CEITEC disponuje moderním vybavením i špičkovými vědci z celého světa, kteří se zabývají například molekulární medicínou, výzkumem mozku a lidské mysli či pokročilými nano- a mikrotechnologiemi. I velcí vědci ale byli jednou dětmi. Pro malé zvědavce a badatele vzniklo v závěru roku v pavilonu D na výstavišti science centrum VIDA! (na snímku). Zábavnou formou se tu děti naučí, jak fungují odstředivé síly, co se skrývá v útrobach počítače, ale také si zkusí vyměnit pneumatiku u auta či provést masáž srdce a mnoho dalšího. Foto: Z. Kolařík

Na „Hněvkáč“ za sportem, koupáním i odpočinkem

Sportovní areál u řeky Svratky v lokalitě Hněvkovského v Komárově se loni výrazně rozrostl. Z bývalé kotelny vznikl sportovní klub s vnitřní a venkovní lezeckou stěnou s různými obtížnostmi. Někdejší komín dnes slouží především jako vyhlídková věž, která z výšky přibližně 20 metrů nabízí výhled do rovinaté krajiny jihu Brna. Hned vedle budovy vznikl oblíbený skatepark a hřiště pro workout, tedy cvičení s vlastní vahou těla. Nové jsou i tři tenisové kurty a multifunkční hřiště s umělým povrchem a osvětlením. Tato a další sportoviště doplnil na podzim dokončený přírodní koupací biotop. Bazén s plaveckou částí o hloubce tři metry a neplaveckou částí a brouzdalištěm potěší Brňany nejen v létě. Od příští zimy zamrzlá vodní plocha poslouží jako kluziště bruslařům. A kromě sportovišť vznikla v areálu nová 60metrová lávka přes řeku. Foto: M. Schmerková

Brno se stalo centrem světového sportu

Potřetí v historii zavítalo mistrovství světa v silnicové cyklistice do jihomoravské metropole, která dala světu legendární jména bratrů Pospíšilových. Koncem listopadu tak Brno přivítalo na 140 sportovců ze 17 zemí, kteří bojovali o nejcennější kovy v krasojždě a kolové. Česká dvojice Petr Skoták s Pavlem Šmídem vybojovala v kolové před domácím publikem cenný bronz. Nebyl to ovšem loni jediný světový šampionát – už v květnu žila hala Vodova mistrovstvím v kuželkách. Česká reprezentace zde získala osm medailí, z toho tři zlaté. Ke „zlatu“ měla loni nakročeno i hokejová Kometa. Titul nakonec oslavovali ve Zlíně, Kometa po vydařené sezóně přidala do své sbírky další titul vicemistrů. V polovině srpna se pak rozburácely silnicové stroje na Masarykově okruhu. Loňskou Velkou cenu silnicových motocyklů kromě diskusí o její budoucnosti provázelo téměř 240 tisíc návštěvníků, nejvíce za poslední léta. A na závěr ještě jedno vítězství – baseballovi Draci Brno získali již 19. mistrovský titul. Roku 2015 by jistě sloušel titul s pořadovým číslem 20. Foto: J. Brychta

VIDA, co všechno se událo

❑ Dali hlavy dohromady – a založili vinici

I špilberské jižní svahy umí kouzla, nejen ty pálavské, a dostane-li se jim dost slunce a vláhy, i na nich uzrají šťavnatě hrozny vína – tak jako před staletími. Od dubna roste a sílí pod hradem 420 hlav vinné révy. Zasadil je a pečuje o ně spolek Vinice na Špilberku, který obnovil tradici pěstování vína „uvnitř brněnských hradeb“. Třetinu produkce, jež se poprvé očekává až po třech letech, předá spolek každoročně k propagaci města Brna. Také viněty lahvi špilberského vína ozdobí logem jihomoravské metropole. A kde ochutnáme zdejší rulandské šedé nebo rýnský ryzlík? Například v hradní vinárně v jižním křídle hradu Špilberku. Po kompletní rekonstrukci vítá už od jara hosty, aby jim nabídla zvěřinu, tradiční české pokrmy, domácí frgály nebo právě víno z jihomoravských vinic. Od jara 2015 začne nabízet i slámové víno, dosoušené přímo na půdě hradu a vyrobené v jeho sklepě. Na zdraví! Foto: M. Schmerková

❑ Čisté řeky a nové přípojky za méně peněz

Není vidět, někdy je ale cítit. Ač jde o rozsáhlou stavbu, architektonické ceny nesbírá. Pro našince věc samozřejmá, ale její význam docení až ten, kdo navštíví teprve se rozvíjející země. Funkční kanalizace. V únoru skončil velký projekt rekonstrukce a dostavby brněnské kanalizace, který trval dva roky a stál zhruba dvě miliardy korun. Dotkl se především Tuřan, Žebětína, Ivanovic a Bohunic a přinesl – jak už to u rozsáhlých staveb bývá – i komplikace. Místní si těžko zvykali na rozkopané chodníky, uzavírky, objíždky. A protestovali i umělci – projekt stál městskou kasu hodně peněz, takže i kvůli němu se načas musely ve svých rozpočtech uskrovnit příspěvkové organizace města, třeba divadla. Ale přínosy převažují. Nové přípojky pro pět tisíc lidí, nové silnice a chodníky, splaškové vody už nebudou znečišťovat zdejší toky a díky dotaci z Evropské unie ušetřilo Brno značnou část nákladů. Foto: M. Schmerková

❑ Co Brno přineslo 25 let svobody?

V listopadu uplynulo čtvrt století od jedné ze zásadních československých událostí minulého století – pádu komunistického režimu. Ať už je náš názor na oněch 25 let jakýkoliv, značné proměny Brna si nelze nevyšimnout. Z centra těžkého průmyslu se stává českou mekkou vývojářů, IT specialistů a vědců. Vzrostl i počet studentů vysokých škol. Těžiště zaměstnanosti se přesunulo z výroby do oblastí obchodu, služeb a administrativy. Uvolnění trhu stálo za raketovým nárůstem počtu nákupních center, možná až nad míru. Z „betonové džungle“ sídlišť se staly celkem příjemné lokality s udržovanou zelení, dětskými hřišti – a byty v soukromém vlastnictví. Zlepšila se kvalita nejen pitné vody. A mnohá zanedbaná místa se podařilo vrátit do života – například továrnu Vaňkova, která chátrala od 70. let. Dnes je v areálu obchodní i výtvarná galerie, tréninková kavárna a další kulturní, společenské a komerční prostory a provozovny. Proměny zachycují dvě fotografie z Archivu města Brna.

❑ Autobusy na plyn se rozjely do ulic

Před 145 lety začínala brněnská městská hromadná doprava ekologicky – jako koňka. A dnes je opět ekologický provoz vozidel MHD prioritou. Právě proto vozí pasažéry od léta nové autobusy s pohonem na CNG – stlačený zemní plyn. Vyznačují se minimem emisí, nízkou hlučností a nižšími náklady na pohonné látky, navíc jsou nízkopodlažní. V roce 2015 jich po městě bude jezdit už celkem sto a nahradí starší a opotřebované vozy, takže brněnská autobusová flotila výrazně omládne. K nákupu stovky plynových autobusů využijí dopravní podnik evropské dotace. Autobusy tankují v nově vybudované plnicí stanici ve Slatině, jeden to stihne za pět minut. Cestující loni uvítali také zavedení žádaných SMS jízdenek za 20 korun, moderní technologie se prosadily i v předprodeji. Lidé už nemusí hledat drobné; jízdenky se dají koupit bezhotovostně v automatech na hlavním nádraží a na Malinovského náměstí. Foto: M. Schmerková

❑ Duchovní prostory ohrožené „hmotou“ zvítězily

V listopadu 1944 byl při náletu amerických bombardérů na Brno silně poškozen kostel Nanebevzetí Panny Marie (u jezuitů). Úplně zničeny tehdy byly mimo jiné původní barokní varhany. Sedmdesátileté čekání na nový královský nástroj však stálo za to. Od konce června chrámu vévodí jedny z nejmodernějších a nejkvalitnějších koncertních varhan (na snímku), vyrobené a postavené švýcarskými mistry. Na jejich pořízení zajišťuje prostředky Nadační fond Campianus a příspěvt může i veřejnost. Záměrci si již „adoptovali“ téměř 70 % z 3483 píšťal. Příznivější budoucnost snad čeká i další duchovní místo v Brně. V roce 1994 musel být uzavřen kostel sv. Josefa, jeho zkázu dovršila ražba kanalizační stoky a kolektoru pod ulicí Josefskou. I on se dočkal „zmrtvýchvstání“ – v roce 2010 byl darován řeckokatolické církvi, prochází celkovou rekonstrukcí, jejíž první etapa byla úspěšně dokončena, a na začátku října 2014 byl znovu slavnostně vysvěcen a otevřen. Foto: M. Schmerková

❑ Park před divadlem, parkování pod ním

Obnova parku Koliště skončila před více než rokem. A loni v listopadu získala tato centrální část města další nádherné plus. Prostor před Janáčkovým divadlem dostal naprosto novou podobu. Zónu s kvalitním kamenným povrchem a dostatkem zeleně, kde bude od jara do podzimu v provozu světelná fontána ve tvaru vodní opony, královna mezi brněnskými vodotrysky. Vzbudila značný zájem lidí, i když se představila zatím jen na 12 listopadových dní. Chladné počasí v zimě neumožňuje provoz této vodní krásy, což se týká i dalších kašen a fontán v Brně. Park Koliště však nabízí i v zimě Brňanům velice příjemný prostor, a to především díky opraveným cestám, novým lavičkám, citlivě obnovené skladbě dřevin a trávníků. Revitalizace parku stála 57 milionů korun a úprava prostoru před divadlem podle návrhu Ateliéru A3 54 milionů. V podzemí je pak parkoviště pro 400 aut, odkud se dá vyjet výtahem i do foyer Janáčkova divadla. Foto: M. Schmerková

❑ Znovu nabyly funkčnost i krásu

Brno se právem chlubí svými architektonickými skvosty. Ale kdo se chce chlubit, musí se i starat. V poslední čtvrtině loňského roku se tak v obnovené „účelné krásě“ zaskvěly další dvě funkcionalistické stavby. Obě navrhl architekt Ernst Wiesner, jejich funkce se však poněkud liší. Větší komfort smutečním hostům přináší zrekonstruované a zmodernizované prostory krematoria na Ústředním hřbitově včetně nově vybudovaných pavilonů. Ten s prodejnou květin, občerstvením a kamenictvím tvoří zároveň jeden ze vstupů na hřbitov, hospodářský pavilon se stal kontaktním místem pro pozůstalé. A druhá stavba? Už ne prominentům, ale badatelům, studentům a návštěvníkům je od prosince k dispozici vila Stiassni na Hroznové ulici, lidově zvaná vládní vila. Národní památkový ústav stavbu i její okolí citlivě zrekonstruoval do původní podoby a vybudoval zde centrum, které slouží k bádání o moderní architektuře i k její propagaci. Foto: M. Schmerková Dvoustranu připravilo Tiskové středisko MMB

LIBÍ/NELÍBÍ

Rubrika Líbí/nelíbí je prostorem pro vaše názory – ovšem vyjádřené hlavně obrazem. Fotografujte to, co se povedlo, i to, co by zasloužilo nápravu. Snímky mohou být seriózní i vtipné, pracující s nadsázkou. Fotografie s popisky můžete posílat e-mailem na adresu tis@brno.cz.

DOPISY ČTENÁŘŮ

Socha pro básníka. Nebo pro dva?

Město Brno vyhlásilo novou soutěž na sochu, která by byla počtou básníku Janu Skácelovi.

O tom, že významná osobnost české poezie a kultury životem i dílem spjatá s Brnem si důstojně a trvalé připomenutí zaslouží, není pochyby. Co však místo jedné sochy vzdát takovou počtu současně dvěma velkým básníkům?

Velikost básníka Jana Skácela by tím nebyla umenšena, snad spíše podtržena. Ti dva vlastně sdíleli obdobný společný osud s mnoha styčnými body. Téměř nerozluční – Jan Skácel a Oldřich Mikulášek.

Byly roky, kdy na různých místech po Brně bylo je vidat téměř stále spolu, i údobí, kdy každý z nich šlapal městskou dlažbu sám. Vždy však náleželi k sobě, vázání poutem přátelství, kolegiality a spolupráce. Pojil je i další, snad trochu neobyčejný svazek – první žena Mikulášková se později stala Skácelovou. Přátelství básníků a jejich rodin to nijak nenarušilo.

Každý z dvojice byl až kontrastně odlišný vlastní povahou i poezií, oba však velkými básníky. Brněnská 60. léta byla ve zdejší kultuře a umění opravdu zlatá.

Důležitou roli v celostátním měřítku sehrával časopis Host do domu. Oba se do podoby a obsahu periodika společně s řadou dalších významných jmen zřetelně zapsali. (Jan Skácel byl v letech 1963–9 šéfredaktorem.)

Myslím, že není nadsázkou, řeknu-li, že v těch letech byli ti dva zosobněním kulturní velikosti města, až jakýmsi živoucím emblémem zdejší kultury a umění, široce známým a uznávaným.

V zatuhlé sedí 70. let Jan Skácel a Oldřich Mikulášek skončili v těžké literární káznici: nesměli publikovat. Zůstal šuplík a samizdat. V 80. letech, krůček po krůčku přinášejících postupně a zdráhavé uvolnění, mohli být, nepochybně s vnitřní nelibostí režimu, vydáváni. Doba, která zakazovala tisknout i verše, nemohla trvat věčně.

I lidský život má však omezené trvání. Oldřich Mikulášek opustil tento svět v roce 1985, Jan Skácel v předvečer změn 7. listopadu 1989.

Sousoší, které by pro paměť města zvětčilo tuto dvojici, by mohlo být silnou, vícezměrnou připomínkou velkých básníků, kteří zosobili kulturní rozmach Brna 60. let i časté osudy svobodného ducha v letech následujících.

Jaroslav Štěpaník

Verše Jana Skácela zdobí kašnu na náměstí Svobody.

Foto: M. Jenčo

TENKRÁT V BRNĚ

Vítězslava Kaprálová: Slavík s trnem v srdci

Ve Wildeově symbolistní pohádce se slavík obětuje pro lásku, svým zpěvem a krví z vlastního srdce změní bílou růži na rudou, aby ji zamilovaný student mohl věnovat dívce, která ho stejně nakonec odmítne. Slavíkův čin, jak už to mezi lidmi bývá, nedošel uznání a naplnění, přesto jej můžeme považovat za absolutní hold lásce.

Když spisovatel Jiří Mucha líčí v knize Podivné lásky (1988) poslední chvíle své manželky Vítězslavy Kaprálové, píše: „Citil jsem, že se vzdaluje, že se jedno po druhém trhá pouto, které ji vázalo k tomuto světu, a zůstávala už jen láska. Držela mne oběma rukama, ale odcházel. Slyšela hudbu. »To je Julietta...« Na okně šuměly vlny deště. Začínalo svítat. Její dech se krátil. Pak ustal nadobro. Položil jsem jí ruku na oči a řekl jsem: »Sbohem, Vitko.«“

Skladatelce, dirigentce a klavíristce Vítězslavě Kaprálové bylo dáno prožít pouze 25 let života, za tu dobu však – svou křehkostí a současně nezdolným odhodláním trošku podobná Wildeovu slavíku – si jako první dívka v historii brněnské konzervatoře zvolila nejnáročnější studijní kombinaci, skladbu a dirigování, jako první žena, která stála v Brně na dirigentském stupínku, si řídila absolventskou skladbu Klavírní koncert d moll, jako první česká dirigentka řídila svou Vojen-

Foto: Archiv města Brna

skou symfoniету v podání České filharmonie a později londýnského orchestru BBC, prožila několik milostných vztahů a osudovou lásku s Bohuslavem Martinům.

K hudbě zrozená

Narodila se 24. ledna 1915 v Brně do rodiny hudebníků. Její otec Václav Kaprál byl majitel hudební školy, skladatel a žák Leoše Janáčka, matka Viktorie byla aprobovaná učitelkou zpěvu.

Vítězslava projevovala velký talent už od dětství, první skladbu složila v devíti letech, od školních let však také zápasila s tuberkulózou. Velmi šťastná se vždy cí-

tila na Vysočině v rodinné vilce ve Třech Studních, kde trávila prázdniny a Vánoce. Shodou okolností nedaleko odtud se nachází Polička, rodné město Bohuslava Martinů.

Přes odpor otce začala na brněnské konzervatoři studovat skladbu u Viléma Petrželky a dirigování u Zdeňka Chalabaly. I Mucha píše: „Ze všech oborů, co jich na světě je, jsou pouze dva, kde do dnešního dne veřejnost neuznává. Skladatelství a dirigování.“

Školu absolvovala výše uvedeným koncertem v roce 1935 a poté pokračovala studiem na mistrovské škole pražské konzervatoře u Vítězslava Nováka a Václava Talicha.

Zatímco oblíbenému profesoru Novákově věnovala Kaprálová zhudebněnou Nezvalovu báseň Sbohem a šáteček, studium ukončila již také výše zmíněným osobním provedením své nejnámější orchestrální skladby Vojenská symfonieta.

Sousedé z Vysočiny se setkali v Paříži

Když se Vítězslavě podařilo získat francouzské státní stipendium, odjela v roce 1937 studovat na École Normale de Musique do Paříže, kde se seznámila s Martinům, stala se jeho žačkou, důvěrnou přítelkyní (ačkoliv byl starší a ženatý) a inspirátorkou.

Jak se dozvídáme z knihy Jindřicha Uhra Ona a Martinů (1995), skladatel si

prý svoji múzu předpověděl v opeře Julietta aneb Snář, i když ji v době komponování ještě neznal, a také kantáta Otvírání studánek je údajně inspirována nejen přírodou a obyčejí Vysočiny, ale také láskou k „Vitulce“.

V roce 1938 Kaprálová několik měsíců pobývala v Brně, aniž by tušila, že je to její poslední návštěva doma. V lednu 1939 se vrátila do Paříže, kde se v prostředí české umělecké komunity seznámila s Jiřím Muchou, jehož si necelé dva měsíce před smrtí vzala.

Zemřela na miliární (rozptýlenou) tuberkulózu 16. června 1940 v jihofrancouzském Montpellieru, kam ji převezl její manžel, protože Paříž už byla okupována německými vojsky. Slavík utíchl, jeho dílo tentokrát zůstalo.

Markéta Žáková

Zapište si

Ke stému výročí narození Vítězslavy Kaprálové, dodnes jedné z nejhranějších českých skladatelek, se v Brně uskuteční hned několik koncertů z jejího díla. Pořádají je Konzervatoř Brno a Klub moravských skladatelů (19. ledna), Společnost Bohuslava Martinů a ZUŠ Vítězslavy Kaprálové (9. února), Filharmonie Brno (19. a 20. února) a Spolek přátel hudby při Filharmonii Brno (17. února).

PADLO NÁM DO OKA

Skauti jsou táborníci, o Vánocích i světloňoši

Kdo si přišel před Vánocemi na Novou radnici pro plámeček betlémského světla, převzal je z rukou brněnských skautů. Ti je tradičně přivázejí z Vídně a z Brna šíří do všech koutů republiky, samozřejmě zdarma. Novodobá vánoční tradice vznikla v roce 1986 v Rakousku, u nás ji skauti začali rozvíjet o tři roky později.

Kdo jsou ti ošátkovaní dobrovolníci? Pokračovateli prvních družiníků, již se v Brně dali dohromady před neuvěřitelnými sto lety, na Nový rok 1915, pod vedením knihkupeckého příručího Josefa Tvrdého.

Členy skautské skupiny Kukačka bylo tehdy jen pár studentů gymnázia na dnešní třídě Kpt. Jaroše. O rok později vznikl první skautský oddíl, jenž sdružoval chlapce toužící po romantice a dobrodružství – dívky se zapojily až po roce 1920.

Dnes má skautská organizace Junák v Brně 2500 členů a stále jich přibývá. Příroda, táboření, hry, přátelství a vzájemná slušnost – podstata skautingu se ani za sto let nezměnila. (šef), foto: S. Vachová

SOUTĚŽ: Umění ve městě/Město v umění

Brno. Kdysi průmyslové, dnes pyšníci se spíše vědci. Vždy však umělecké. Znáte je? Zdejší básníky, malíře, prozaičky i dramatiky, sochaře, skladatele i hudebníky, herce, fotografy. Zatímco architekti modelují tvář města, umělci mu vtiskují duši. V naší soutěži vám některé z nich představíme – jejich tvorbu o Brně a pro Brno.

► **Soutěžní otázka:** Narodili se v jednu chvíli, prošli stejnými školami (obor dřevomodelář a kovomodelář, poté Střední uměleckopřemyslová škola v Brně a ateliér sochařství na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně) a věnují se stejnému

oboru – sochařství. Často společně vystavují a prostřednictvím svých děl spolu vedou dialog a doplňují se. Dvojčata Tomáš a David. Tomáš nyní na FaVU vyučuje především digitální sochařství a využití počítačových technologií v prostorové tvorbě. V roce 2007 uspěl v mezinárodní soutěži monumentálních soch Art is steel (Umění je ocel) a jeho dílo Uroboros – 7,5tunový ocelový had požírající vlastní ocas – zdobí francouzskou Remeš. V roce 2010 pak byla na Malinovského náměstí v Brně odhalena jeho plastika k počtě T. A. Edisona ve tvaru propletených žárovek z nerezového drátu. Tato sochařská realizace vznikla v rámci projektu Sochy pro Brno. Jak se její autor jmenuje celým jménem?

Správná odpověď z minulého čísla

Autorka románu Každá věc at dospěje na své místo, brněnská spisovatelka a básnička, která žije střídavě v Česku a v Itálii, se jmenuje Sylvie Richterová.

Výherci: Jana Žáková, Jana Pospíšková, morama1@, Hana Křížová, Josefa Pazourková, Kamila Mašová, Jaroslav Borůvka, Jiří Pospíšek, František Košťál a Marie Kočíšová (propagační předměty města Brna). Gratulujeme.

Žárovky „rozsvítily“ prostranství před obchodním domem Centrum. Foto: M. Jenčo

► Ze zasláných správných odpovědí vylosujeme tři výherce.

Ceny: kniha Brno od Libora Sváčka, termohrněk, magnet ve tvaru krokodýla

► Pište na adresu Brněnský Metropolitan, Magistrát města Brna, Husova 12,

601 67 Brno, e-mailem na adresu vasicova.jana@brno.cz nebo pošlete SMS zprávy se správnou odpovědí na telefonní číslo 602 770 466. Uzávěrka je 30. ledna 2015. Obálku prosím označte heslem Umění ve městě a nezapomeňte uvést svou adresu, případně telefon.

Celá planeta vzdává od ledna hold světlu a světelným technologiím

Organizace spojených národů a UNESCO vyhlásily rok 2015 za Mezinárodní rok světla a technologií založených na světle. Stalo se tak po celosvětově iniciativě vědeckých, kulturních a vzdělávacích institucí, neziskových organizací a sdružení, ale i technologických platform a komerčních subjektů. Světlo se zkrátka svými paprsky dotýká všech a k jeho oslavám se teď chystá celá planeta.

Důvodů k oslavám skutečně není málo. Jedním z nich jsou významná kulatá výročí vědeckých objevů na poli bádání o světle. V roce 2015 uplyne celé milénium od vydání významného vědeckého spisu o optice, který sepsal velký arabský učenec Abu Ali Hasan Ibn al-Haiythem (965–1040), známý na západě jako Alhazen. Jeho dílo přežilo díky svému latinskému překladu a bylo jedním z asi dvou stovek odborných knih, které sepsal. Význam díla pro vývoj optiky je nezměr-

ný – ve své práci například poprvé odhalil, že se světlo odráží od předmětů do lidského oka či proč se mění barvy při západu Slunce. Byl také prvním, kdo používal kameru obscura a experimentoval s lomem světla v zakřivených nádobách naplněných vodou. Rozuměl tedy principu lomu, který byl přitom matematicky popsán až o několik století později Snellem a Descartem! Není tedy divu, že se jeho dílo stalo základem pro navazující práce o optice středověkých badatelů a rovněž ovlivnilo Leonarda de Vinciho a Johana Keplera.

S velkým odstupem následovaly známé práce Augustina Fresnela z roku 1815 v oblasti difrakce a vlnové povahy světla a univerzální popis elektromagnetických vln od Jamese Clerka Maxwella z roku 1865. Posuneme-li se na časové ose blíže k přítomnosti, zjistíme, že rok 2015 je také 100. výročí revoluční obecné teorie relativity Alberta Einsteina, jež přinesla daleko komplexnější porozumění

problematice prostoru a času. Vykládá gravitaci jako geometrický fenomén zakřiveného časoprostoru a mimo jiné rovněž vysvětluje gravitační zakřivení trajektorie světla známé jako gravitační čočka.

Od prvních pojednání o optice uplynulo neuvěřitelných 1000 let, od revoluční teorie relativity 100 a od vynálezu optických vláken zase 50.

Konečně Charles Kuen Kao, laureát Nobelovy ceny za fyziku z roku 2009, je dalším z vědců, který posunul možnosti optiky milovými kroky vpřed. Právě v roce 2015 si budeme připomínat 50. výročí jeho vynálezu optických vláken, díky nimž dnes mimo jiné funguje vysokorychlostní internet.

Vezměme si třeba fotosyntézu, která historicky poprvé probíhala v řasách a sinicích a která představuje základní sta-

vební kámen veškerého života na Zemi. Světlo hraje zásadní roli nejen při vzniku života, ale také při zlepšování jeho kvality nebo přímo při jeho zachraňování. Vývoj fotonických technologií poskytuje neustále kvalitnější přístroje pro lékaře, nové objevy v optometrii denně zlepšují život pacientů postižených očními vadami a technologie postavené na světelném záření často přispívají zásadním dílem k diagnostice nemocí. Mezi

potenciální využití světelných technologií v budoucnu patří natolik sobě vzdálené oblasti jako zdokonalená diagnóza rakoviny, rychlejší internet, zdroje čisté energie nebo výzkum černých děr. Ambicí mezinárodní iniciativy Rok světla je zdůraznit tuto klíčovou roli světla pro současnou moderní společnost a vyzvednout jeho nezastupitelné místo pro budoucí udržitelný rozvoj naší planety. I přesto však iniciativa neztrácí ze zřetel rizika světelného znečištění – nalezení společného postupu k jeho eliminaci je také jedním z hlavních kritických témat nadcházejícího světelného roku.

„Myslím si, že je zcela zásadní nejen umět technologie využívat, ale také jim v Česku rozumět a dále je zdokonalovat. V roce 2015 bychom chtěli přesvědčit studenty, budoucí vědce, politiky, investory, ale především laickou veřejnost v České republice o přímém kladném vlivu světla a světelných technologií na naši budoucnost,“ říká prof. Pavel Zemánek, koordinátor Roku světla v Česku, a dodává: „Naši vizí je mobilizovat všechny české instituce působící ve sféře světelných technologií, ať už na poli vědeckém, komerčním, vzdělávacím či kulturním, a aktivně je zapojit do naplňování cílů Roku světla.“

Mezinárodní Rok světla 2015 bude odstartován na zahajovací ceremonii 19. a 20. ledna v Paříži. Aktivitu všech partnerů budou zveřejňovány v průběhu celého roku 2015 na webu i Facebooku. Chcete-li se k této globální iniciativě připojit a využít celosvětově uznávanou značku Roku světla pro zviditelnění svých aktivit, kontaktujte, prosím, koordinační tým s vašimi návrhy na zapojení.
tel.: 541 514 282 • e-mail: roksvetla@gmail.com
www.roksvetla.cz • Facebook: www.facebook.com/svetlo2015

AFORISMUS		AUTOR: -KAWI-	VZOREC JODIDU INDNÉHO	ŘÍMSKÁ 6	TYKAJÍCÍ SE OCTA	ŘÍMSKÝ KRUTOVLÁDCE	SOUHLAS	PÍSMENO ŘECKÉ ABECEDY	KOZÁČTÍ NÁČELNÍCI	ZAHRADNÍ KER	PŘÍPRAVEK NA ČIŠTĚNÍ OKEN	JUDSKÝ KRÁL	ŘÍMSKÝCH 49	OBYVATEL MĚSTA VOLARY	FRANCOUZ. ANATOM	DROBNÉ USNÍ KRYSTALY	ZHOUBNÁ MŠICE CIZOPASÍČI NA RĚVĚ
		JMÉNO JAHELKY			PRAŽSKÉ DRUŽSTVO HORSKÁ LOUKA						KÓD LETIŠTĚ ALICEVILLE				LES		
		1. ČÁST TAJENKY									2. ČÁST TAJENKY						
		STAROŘÍM. PENĚZ									SLŮVKO NABÍDKY						
	JEDNOTLIVÝ FILMOVÝ ZÁBĚR	DRUH LE-NOCHODA		LÉKÁREN. PRAKTIKANT				JMÉNO VRÁNOVÉ					TOV. NA LETADLA				
		MODLA		OPOJNÝ NÁPOJ				PĚNA DO KOUPELE					NÁSTUPI-ŠTĚ				
	JEHLIČNATÝ STROM			NÁŠ PZO				TAŠKY NA PŘEDPISY				JEDLÝ MOR. ČERV					
				LUMP				ŽENY STEJ. JMÉNA				LOVIT					
	LATINSKÁ PŘEDLOŽKA			SOPEČNÁ HMOTA				JMÉNO ANDRLOVÉ				HERETICKÝ ČLOVĚK					
				SLOVENSKY „LĚK“								PROVĚST ZAPITÍ					
	SÁLOVÝ SPORT						ODVOLACÍ SOUD	RUSKÁ REKA			PLUHEM ZBRÁZDIT					TAHLE	
								POLÉVKOVÉ KNEDLIČKY			CIZOKRAJ. JESTĚR					MOŘSKÝ ŽIVOČICH	
	VÝKVĚT SPOLEČNOSTI									DĚLO					CHALKO-PYRIT		
										ANGLICKY „PERIODA“					DÁT DO OBALU		
	PŘÍBYTKY LOUPEŽNÍKŮ	NÁZEV HLÁSKY R		ŽELEZNÁ TRÍSKA				VYNÁLEZCE TLAKOVÉHO HRNCE						ANGLICKY „NEBO“		NĚMECKY „SKUTEK“	ŠPANĚLS. EXKRÁLOVNA
		ŠTĚKAT		OPAK ČISTOTY				RÝMA						DIVADELNÍ ZÁVĚS			
	LOK			SLANINY				NESEK-NOUT					SLOVENSKY „OBĚTI“				
				SLOVENSKY „TÁTA“				MEZON K					PRIMÁT				
	POPĚVEK			OŽEHY				NAPOMÍ-NAT					OBYVATEL OPAVY				
				INDIÁNSKÝ KMEN				ZKR. RUD. PRÁVA					MAĎARSKÉ SÍDLO				
	HOLIČSTVÍ (ZAST.)							KDO RÁD RADÍ					NÁRAMENÍK				
								TYČ U VOZU					ŘÍMSKÝCH 99				
	3. ČÁST TAJENKY													VLÁKNO K SÍTĚ			
	ZNAČKA NAŠICH VYSAVAČŮ			STROMO-RADÍ				NADAČNÍ ÚRAD						ZNAČKA PŘETLAKU			
																	POMŮCKY: AIV, BITOT, ETE, IKA, INI, KATALPA, NAPAOKA, OTOLITY, TAT

Ströer čistění kanalizace
NON-STOP havarijní služba 602 792 021
www.stroer-kanalizace.cz Vodařská 7
e-mail: stroer.v@seznam.cz 617 00 Brno-Komárov

MATE-J www.koupelny-matejka.cz
Den otevřených dveří v sobotu 24. 1. 2015 od 9 do 12 hodin v provozovně na Cacovické 69, Brno
Renovace, rekonstrukce bytových jader i celých bytů, výstavba vlastní technologií MATE-J, drobné opravy, vodoinstalace, elektroinstalace, topení, plyn, podlahy, malby, obklady, sanita a spousta dalších.
Všechny činnosti nabízíme jako celek nebo i jednotlivě.
Kontakt: pan Matějka 603 543 923, koupelny-matejka@seznam.cz
Provozovna: Cacovická 69, Brno

Výherci z minulého čísla

Vstupenky na utkání mezi Zbrojovkou Brno a Duklou Praha vyhrávají Petra Svitavská, Alena Huberová, Petr Hanák, Ladislav Jirásek, Dada Bočková, Jaroslav Vykoupil, Ing. arch. Josef Lopour, Naděžda Kravková, Lubomír Pelech a Karel Fučík.

Výherci budou mít vstupenky připravené k vyzvednutí na své jméno na stadionu Srbská v sobotu 21. února dvě hodiny před utkáním.

Český Domov
noviny do každé schránky...

VÍTKOVICE TOURS
CHORVATSKO • ČERNÁ HORA
JADRAN 2015
Slevy až 30 % do 31.1. 2015
Brno, Josefská 9, ☎ 542 211 478, brno@ckvt.cz

KRÁTCE

■ On-line zápis do všech školek. Pro školní rok 2015/2016 se k elektronické podpoře zápisu dětí do mateřských škol přidávají také zařízení z městské části Brno-střed. Znamená to tedy, že v následujícím školním roce se do systému zapojí všechny mateřské školy města Brna, tedy 137 školských zařízení. On-line podpora zápisu byla zavedena proto, aby učinila proces přijímání dětí do mateřských škol transparentnější a efektivnější. Podrobnosti najdete na webu zapisdoms.brno.cz. Během ledna budou aktualizovány údaje o jednotlivých školkách a vytvořena databáze volných míst, žádosti se začnou vydávat v únoru.

■ Polikliniky s certifikátem kvality. Městská příspěvková organizace Sdružení zdravotnických zařízení II Brno obdržela koncem loňského roku certifikát kvality a bezpečí, který si vysloužila za profesionální zdravotní péči. Sdružení zaštiťuje polikliniky na Zahradníkově a v Bílém domě, troje městské jesle a dva dětské stacionáře. Certifikát platí tři roky a jeho získání je pro pacienty signálem, že vstupují do bezpečného prostředí, kde o ně pečují tým kvalifikovaných zaměstnanců a budou jim zde poskytnuty služby v co nejvyšší možné kvalitě.

■ Balet pro mladé. Rada města Brna 16. prosince 2014 souhlasila s podáním žádosti Národního divadla Brno o poskytnutí grantu z EHP fondů 2009–2014 z programu Kulturní dědictví a současné umění na projekt Tanec a média s podtitulem Média v tanci – balet pro mladé lidi. Ústředním tématem je kombinace tance a médií či média v tanci. Podmínkou je použití libovolného média, např. fotografie, filmu nebo počítačové techniky. Ojedinělý projekt se připravuje pro scénu Divadla Reduta v termínu od 15. května 2015 do 30. června 2016. Tvůrci choreografií budou umělci z několika evropských zemí, s rozdílnou taneční zkušeností a choreografickým rukopisem. Návrh rozpočtu projektu činí 870 tisíc Kč včetně DPH.

■ Nové pomůcky pro dopravní areál na Riviéře. V rámci výstavby dopravního areálu v lokalitě Riviéry chce město nový prostor vybavit pomůckami pro dopravní vzdělávání. Zastupitelstvo města Brna 19. prosince 2014 schválilo žádost o dotaci z Regionálního operačního programu NUTS II Jihovýchod na projekt Areál dopravní výchovy – II. etapa, předpoklad celkové investice činí 6,9 milionu Kč (dotace EU by měla dosáhnout až 85 %). Součástí druhé etapy je jak vybavení dopravního hřiště, tak kompletní vybavení „zámečku“ (nábytek, trenážery, technické pomůcky atd.), který bude rovněž nově zrekonstruován. Opravy celého prostoru budou stát asi 94 milionů Kč a skončit by měly v září.

■ Církevní turistika. Svůj nový projekt Církevní turistika chce na veletrhu turistických možností v regionech Regiontour 2015 ve dnech 15. až 18. ledna představit Biskupství brněnské. Aplikace www.cirkevnuturistika.cz prezentuje křesťanské církevní památky, poutní místa a další zajímavosti, které mají křesťanskou víru jako společného jmenovatele. Zároveň představuje nové možnosti využití církevních objektů a propojuje památky s ostatními doprovodnými aktivitami. Web umožňuje prezentaci všem křesťanským církvím, které jsou členy nebo přidruženými členy Ekumenické rady církví ČR.

Budoucí prvňáčky „škola volá“ už v lednu

MARIE KLUSOŇOVÁ

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy MMB
klusonova.marie@brno.cz

K prvním měsíci v roce se váže mnoho pranostik, a je proto zřejmé, že zvláště pro zemědělce je to měsíc významný. Stejně důležitý je však leden také pro rodiče předškoláků i pro děti samotné, neboť je obdobím zápisu do prvních tříd základních škol.

S umístěním do spádové školy ve svém obvodu nebude mít žádný budoucí prvňáček problém, neboť stále platí, že dítě ze spádového obvodu má přednost před dítětem z jiné lokality.

Nehrozí ani přeplněnost tříd – základní školy v Brně jsou totiž schop-

ny pojmout 37 tisíc žáků a v současnosti je navštěvuje okolo 27 tisíc dětí. K dispozici je jim 66 základních škol, jejichž zřizovatelem je samo město, potažmo městské části, jedna základní škola církevní a sedm základních škol soukromých.

V alternativě a pestrosti je síla

Dávno však už neplatí, že se tyto školy podobají jedna druhé jako vejce vejci. Chtějí budoucí žáky a jejich rodiče zaujmout a přilákat vlastními školními vzdělávacími programy s výraznou profilací směřujícími např. k rozšířené výuce cizích jazyků, přírodních věd, tělesné výchovy a sportu či alternativní pedagogice, která se těší stále většímu zájmu rodičů.

V Brně působí asociace, která sdružuje 12 základních škol s třídami daltonského typu, jedna základní škola uplatňuje ve výuce waldorfskou a dvě montessoriovskou pedagogiku. Od školního roku 2009/2010 funguje samostat-

ná Waldorfská základní škola a mateřská škola v Plovdivské ulici.

Rodiče si tak na základě svých preferencí, ale i doporučení a pověstí, kterou zařízení má, mohou vybrat i nespádovou školu. V tomto případě však musí počítat s konkurencí i s tím, že dítě na školu přijato nebude.

Kde začít? Na veletrhu i na internetu

Inspiraci a potřebné informace mohli zájemci načerpat už loni v listopadu na Veletrhu základních škol, který pořádá Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Brna ve spolupráci se Střediskem volného času Lužánky a řediteli brněnských základních škol. V prostorách střediska v Lužánkách představilo své školní vzdělávací programy 50 škol.

Jako stálý zdroj aktuálních informací pak slouží webový katalog škol na adrese www.brno.cz/katalogskol, kde jsou školy seřazeny abecedně podle adresy

a zájemci zde mimo jiné najdou e-maily a odkazy na webové stránky jednotlivých zařízení.

Dozvím se tak například, že Základní škola Tuháčkova, která nabízí interaktivní výuku v moderně vybavených učebnách, bezbariérový přístup či dvě tělocvičny a nový sportovní areál, připravila zápis do prvních tříd na 20. ledna, Základní škola Bakalovo nábreží s rozšířenou výukou jazyků zapisuje prvňáčky od 15. do 17. ledna a umožňuje také on-line registraci na konkrétní termín a čas zápisu nebo že 15. a 16. ledna pořádá zápis Základní škola Botanická se sportovním zaměřením. Rodiče, kteří preferují daltonský způsob výuky a rozšiřující výuku hudební výchovy a jazyků, pak mohou se svým předškolákem zamířit 19. a 20. ledna na zápis do Základní školy Jana Babáka.

Termíny zápisů do všech městských základních škol najdete na webu www.brno.cz v sekci Aktuality a oznámení.

Historická sčítání lidu jsou přístupná na webu

LIBOR BLAŽEK

Archiv města Brna
blazek.libor@brno.cz

V závěru loňského roku byla dokončena první fáze projektu digitalizace historických sčítacích archů z let 1850–1900, které jsou jedním z nevyužívanějších a zároveň nejohroženějších archivních souborů Archivu města Brna. Jedná se o sčítací archy pro město Brno, jeho předměstí a připojené obce.

Dokumenty sčítání lidu jsou neustále využívány jako podklady k vyhledávání osobních dat dřívějších obyvatel města Brna, a to jak z hlediska úředního, tak i soukromého. Tvoří nenahraditelnou databázi rovněž z hlediska demografického a sociologického.

Bohužel jsou vesměs zaznamenané na nekvalitním papíře, jehož trvanlivost se z časového hlediska blíží ke konci. Dokumenty navíc trpí častou manipulací, při níž dochází k nevratným změnám jejich fyzické podstaty. Digitalizace těchto archiválií je tak jedinou možností, jak zachránit jedinečná data dříve, než dojde k jejich definitivnímu fyzickému zničení.

Uchování dat podpořila dotace

Projekt Digitalizace Archivu města Brna probíhal od května 2011 do listopadu 2014.

Operace tohoto rozsahu si vyžádala 41,5 milionu korun, podařilo se však na ni využít finanční dotaci z prostředků Evropské unie ve výši 85 % částky.

Obsahem projektu bylo mj. pořízení potřebného hardwarového a softwarového vybavení, díky němuž bylo možné zajistit převedení archiválií do elektronické podoby a bezpečné trvalé uložení těchto digitálních kopií. Především to ale byla vlastní digitalizace sčítacích archů včetně vytěžení (vypsání) osobních dat a jejich zpřístupnění odborné i laické veřejnosti prostřednictvím webového rozhraní digiarchiv.brno.cz.

Takto bylo zpracováno, vytěženo a zpřístupněno celkem cca 400 tisíc stran sčítacích archů z rejstříků z let 1850, 1857, 1870, 1880, 1890 a 1900. V první fázi digitalizace probíhala převážně dodavatelskou formou.

Další ročníky jsou na řadě

Druhá fáze bude následovat po dobu dalších dvou až tří let, během nichž v rámci udržitelnosti projektu bude Archiv města Brna již vlastními silami digitalizovat a vytěžovat sčítací ročníky 1910 a 1921.

Na přelomu 19. a 20. století se Brno stalo již velkoměstem – překročilo hranici 100 tisíc obyvatel, v roce 1919 po připojení okolních obcí to bylo dokonce již asi 220 tisíc osob. Tyto ročníky sčítání jsou tedy nejobsáhlejší. Nadto obsahují i nejdrobnější údaje, sčítání z roku 1910 navíc například uvádí i poměrně podrobné popisy domů.

Digitalizaci sčítacích dokumentů uvítaly, jak potvrzují ohlasy, odborné histo-

■ V první fázi projektu se podařilo digitalizovat asi 400 tisíc stran sčítacích archů a rejstříků. Foto: M. Schmerková

rické instituce i soukromí badatelé. Pokud jde o frekvenci využívání, stránka digiarchiv.brno.cz dosud zaznamenala více než 13 500 návštěv.

Podaří-li se v budoucnu získat další evropské prostředky, mohli bychom pokračovat digitalizací dalších velmi využívaných fondů obsahujících evidenční údaje osob, například domovské evidence obyvatel města Brna z let 1850–1948 nebo pobytové evidence z let 1918–1952. Zde by však již bylo

nutné počítat s omezeným internetovým zveřejňováním dokumentů, neboť obsahují i osobní data chráněná současnou legislativou.

V digitalizaci budeme i v dalších letech pokračovat vlastními silami.

Víte, že...

Sčítací archy a rejstříky z let 1850–1900 je možné procházet i na webu digiarchiv.brno.cz.

Noční krizová centra mají otevřeno. Po celou zimu

LADISLAV PTÁČEK

Odbor sociální péče MMB
ptacek.ladislav@brno.cz

Město Brno ve spolupráci s Armádou spásy a Diecézní charitou Brno připravily v podzimních a zimních měsících opět systém nočních krizových center. Ta slouží lidem, kteří nemocí nebo nechtějí využít noclehárny či jiné služby sociální pomoci a kteří by jinak byli ohroženi na zdraví či životě.

Tento princip se již osvědčil co do ekonomických nákladů i jiných parametrů. V Brně fungují hned tři krizová centra. První je Centrum sociálních služeb na Masné, dále Ar-

máda spásy na Mlýnské ulici a Diecézní charita Brno na Bratislavské ulici.

Celková kapacita všech tří zařízení je 133 míst (CSS – 53 míst, Armáda spásy – 50 míst, Charita – 30 míst), průměrná vytiženost (za celou sezónu a všechna zařízení) byla předloni 71 %, loni 57 % a letos se pohybuje do 70 %. Celkem systémem nočních krizových center v poslední zimě využilo 627 lidí, což je téměř o dvě stě více než v předchozím roce.

Město dále provozuje Středisko osobní hygieny na Rumišti. To slouží k provádění hygieny, která zabraňuje šíření kožních nemocí. Centrum sociálních služeb je také realizátorem projektu „menu pro bezdomovce“, který spočívá ve svozu neprodaných obědů z restaurací. Jídlo je pak nabízeno těm lidem bez domova, kteří nemají jinou možnost si je zajistit.

Sociální kurátoři z oddělení sociální prevence a pomoci Magistrátu města Brna průběžně provádí i tzv. terénní screening. Jedná se o návštěvy vytipovaných lokalit

(cca 30 míst) s cílem kontaktovat lidi bez domova a předat jim informace o možnostech řešení jejich složité situace.

Tento screening se dělá pravidelně vždy před zimou. Za posledních několik let evidujeme každoročně více než tři tisíce klientů, kteří procházejí těžkou životní etapou.

Pomoci může každý. Darováním oblečení

Dalším způsobem pomoci lidem bez domova je sociální šatník, provozovaný již řadu let. Nabízí možnost výměny ošacení pro všechny klienty, kteří žijí v nedůstojných životních a hygienických podmínkách.

Zapište si

Termíny sbírek šatstva v prvním pololetí roku 2015

Odbor sociální péče MMB, Křenová 20

Vždy první středa v měsíci od 16 do 20 hodin

4. února, 4. března, 1. dubna, 6. května a 3. června

Po předchozí dohodě lze šatstvo darovat i kdykoli jindy (tel.: 544 502 622).

Stačí přinést přebytečné šatstvo na Odbor sociální péče MMB na Křenové 20 každou první středu v měsíci od 16 do 20 hodin. Preferováno je pánské oblečení (80 % klientů jsou muži) sportovního charakteru, vhodné pro život na ulici, ale i např. spodní prádlo, ponožky, spacáky či deky.

A na závěr jedna aktualita. Na Křenové se loni 16. prosince uskutečnilo vánoční setkání lidí bez domova s kurátory a zástupci města. Na programu byla večeře, diskuse s přítomnými hosty a symbolické rozdávání dárek, letos rukavic. Ze setkání vzešlo mnoho podnětů, jak dále rozvíjet systém práce s lidmi bez domova.

Mezi chatami uloženými k zimnímu spánku bdí strážníci

Foto: MP Brno

Celý loňský prosinec prováděli strážníci na území Brna početné kontroly chatových oblastí a v intenzivním dohledu nepoleví ani teď v lednu.

Časté obchůzky hlídek městské policie v okolí chat, chalup, zahradních domků a dalších podobných staveb patří k nejnáročnějším nástrojům v boji proti lupičům.

Se svolením majitelů objektů se strážníci přesvědčují i přímo na jednotlivých pozemcích o tom, že tam nikdo neoprávněně nepřebývá a že chaty nemají poškozené dveře či okna. Uživatelům potom zanechávají vzkaz, kdy se kontrola uskutečnila a že u jejich stavby bylo vše v pořádku.

Zimní měsíce jsou zpravidla nejrizikovějším obdobím, kdy většina nemovitostí rekreačního typu zůstává opuštěná. Je proto ideální, když k jejich bezpečnosti aktivně přispějí i sami ma-

jitelé. Strážníci často odpovídají na jejich dotazy, jaký typ zajištění je nevhodnější.

Vetřelce odradí i odhrabaný sníh

Výčet základních překážek je široký, ale také dobře známý: kvalitní zámky, ochranné okenní fólie, bezpečnostní skla, mřížky nebo uzamykatelné okenice.

Moderním pomocníkem je elektronika, a řeč není zdaleka jen o alarmech. Zloděje může odradit už jen pohybové čidlo s venkovním osvětlením nebo automatický spínač interiérových světel. Ten budí dojem, že v chatě někdo je.

Stejně účinná je i jednoduchá rada udržovat pozemek úhledně poklizený a v případě sněhové nadílky přijet alespoň jednou za čas odhrabat sníh. Nechavci se zpravidla vyhýbají udržovaným objektům, u nichž je vysoká pravděpodobnost, že je někdo překvapí.

Vítanou nadstavbu představuje elektronická zabezpečovací signalizace. Prostřednictvím telefonní linky nebo bezdrátového spojení upozorní při obdržení signálu o narušení objektu jedno či více telefonních čísel, zpravidla SMS zprávou. Cenově dostupné jsou imitace bezpečnostních kamer a znejistit nevídaného hosta může i pouhá nálepka se zmínkou o napojení na monitorovací systém.

A také je vhodné domluvit se s uživateli sousedních objektů na vzájemných kontrolách. I příležitostné návštěvy chatových a zahrádkářských kolonií mohou zloděje odradit.

Jakub Ghanem, Městská policie Brno

Důležité

Nez se rozhodnete pro některý z typů zabezpečení, zjistěte si, jak na něj nahlíží vaše pojišťovna a jestli ho považuje za dostatečný.

Kompostéry za polovic ještě jsou, ale mizí

Od loňského února si mohou Brňané koupit dotované kompostéry. Město je svým obyvatelům nabízí za poloviční cenu, chce totiž snížit množství bioodpadu.

Nabídka koupit si kompostér za nižší cenu využila již řada občanů. Na internetových stránkách www.miniwaste.cz vyplnili webový formulář a zjistili zde také, kdy se koná školení. Zúčastnili se ho a dozvěděli se, jak se svým kompostérem mají správně nakládat. Po absolvování školení, které proběhlo v areálu brněnské spalovny, zaplatili v hotovos-

ti 790 korun za kompostér o objemu 400 litrů a odvezli si ho domů.

Žádat o zbývajících zhruba 220 dotovaných kompostérů může jen fyzická osoba starší 18 let, která má hlášený trvalý pobyt v Brně.

Jak na to? Buď formou výše zmíněného webového formuláře, nebo telefonicky na Odboru životního prostředí Magistrátu města Brna na čísle 542 174 552. Obdrženou nádobu pak musí lidé umístit u nemovitosti v Brně.

Odbor životního prostředí MMB

Víte, že...

Kompostování přispívá k ochraně životního prostředí. Snižuje se totiž množství sváženého komunálního odpadu a současně vzniká organické hnojivo. To lze využít na zahradě nebo do květináčů. V konečném důsledku tak kompostování napomáhá i ke snížení emisí skleníkových plynů, protože při rozkladném procesu dochází k ukládání vázaného uhlíku do půdy.

Zákaz hazardu se rozšířil na další městské části

Zastupitelstvo města Brna na loňském prosincovém zasedání schválilo vyhlášku, kterou se mění obecně závazná vyhláška města Brna č. 1/2014, o regulaci provozu loterií a jiných podobných her a stanovení opatření k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku.

Návrh změny vyhlášky reagoval na stanovisko Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže z 1. září 2014, kterým úřad označil regulaci provozu loterií a jiných podobných her prováděnou formou povolení provozu pouze na konkrétních adresách v obci za rozpornou s principy ochrany hospodářské soutěže.

Obcím, které tento způsob regulace používají, úřad doporučil, aby provedly změnu s účinností od 1. ledna 2015.

V návaznosti na stanoviska Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a Rady města Brna navrhly městské části Černovice, Chrlice, Líšeň, Řečkovice a Mokrá Hora, Starý Lískovec, Tuřany, Vinohrady, Žebětín, Brno-jih, Kohoutovice, Maloměřice a Obřany,

Medlánky, Ořešín, Slatina, Žabovřesky, Židenice, Bohunice, Bosonohy, Ivanovice a Kníničky rozšířit zákaz provozu loterií a jiných podobných her platný od února 2014 a s účinností od 1. ledna 2015 zcela zakázat na svém území provoz loterií a jiných podobných her.

Zmíněné městské části se připojily k absolutnímu zakazu používání technických zařízení neboli terminálů a k zakazu kasin a živých her (karty, žetony atd.), který již platí v městských částech Bystřec, Jundrov, Královo Pole, Brno-střed a Nový Lískovec.

Na území městských částí Jehnice, Komín, Brno-sever a Útěchov je zakázáno provozovat technická zařízení (terminály), ale jsou povoleny živé hry (karty, žetony) a živé hry v kasinech.

Schválená vyhláška pamatuje i na provozní dobu. V pracovních dnech od 7 do 14 hodin musí být provozovny nebo jejich oddělené části, v nichž se provozují loterie nebo jiné podobné hry, uzavřené. (red)

Ilustrační foto: D. Tiago

Za popelnice se platí stejně jako loni

Zastupitelstvo města Brna schválilo loni v říjnu výši místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. V roce 2015 činí poplatek povinnost na poplatníka 670 Kč.

Správce poplatku pro celé město Brno je oddělení správy poplatku za komunální odpad Odboru životního prostředí Magistrátu města Brna, pracoviště Šumavská 33.

Číslo účtu je stejné jako v uplynulých letech – 156304/5400. Nemění se ani způsoby úhrady a použití variabilního symbolu (rodné číslo poplatníka) ke správnému přiřazení platby.

Poplatníky jsou

- fyzické osoby s trvalým pobytem v Brně
- cizinci pobývající v Brně (týká se to všech cizinců, nejen těch, kteří jsou registrovaní na zinecké policii)
- fyzické osoby, které vlastní v osobním vlastnictví byt, rodinný dům či chatu za podmínky, že v nemovitosti

není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba (poplatková povinnost se může kumulovat)

Osvobozeny od poplatku jsou

- fyzické osoby hlášené na adrese ohlašovny
- třetí a další nezletilé dítě v rodině
- nezletilé fyzické osoby umístěné na základě rozhodnutí soudu v zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy či v obdobném zařízení

Fyzické osoby, které vlastní na území Brna chatu a současně mají v Brně registrovaný pobyt, jsou osvobozeny od poplatku z titulu vlastnictví stavby.

Odbor životního prostředí MMB

Zapište si

Další podrobnosti, možnost zaregistrovat e-mailovou adresu do databáze a odebrat informace o poplatku e-mailem či formuláře ke splnění ohlašovací povinnosti najdete na webu www.brno.cz/odpady.

KONTAKTY A ÚŘEDNÍ HODINY MAGISTRÁTU MĚSTA BRNA

Statutární město Brno

Magistrát města Brna
Dominikánské nám. 1
601 67 Brno

Telefonní provolba: 542 171 111
Informační středisko (Malinovského nám. 3): 542 173 590
Podatelna (Malinovského nám. 3, Dominikánské nám. 1): 542 173 013
E-mail: informace@brno.cz
Web: www.brno.cz

Úřední hodiny Magistrátu města Brna

PO 8–17 hodin
ST 8–17 hodin
PÁ 8–12 hodin

Odbor správních činností MMB

(Husova 3, Husova 5 – občanské průkazy, cestovní doklady, ohlašovna trvalého pobytu)
PO 8–17 hodin
ÚT 8–12 hodin
ST 8–17 hodin
ČT 8–12 hodin
PÁ 8–12 hodin

Odbor dopravněsprávních činností MMB

(Kounicova 67 – řidičské průkazy, evidence vozidel, sankční řízení v dopravě, autoškoly)
PO 8–17 hodin
ÚT 8–12 hodin
ST 8–17 hodin
ČT 8–12 hodin
PÁ 8–12 hodin

VĚSTNÍK

Zastupitelstvo města Brna

► 2. zasedání, 19. prosince 2014 (výběr)

ZMB schválilo:

- návrh na udělení Cen města Brna pro rok 2014;
- obecně závaznou vyhlášku statutárního města Brna, kterou se mění obecně závazná vyhláška statutárního města Brna č. 1/2014, o regulaci provozu loterií a jiných podobných her a stanovení opatření k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku;
- navýšení neinvestičních příspěvků pro příspěvkové organizace v působnosti Odboru kultury Magistrátu města Brna z rozpočtu zřizovatele v roce 2014 – návrh rozpočtového opatření;
- smlouvu o poskytnutí dotace na „Moravian Science Centre Brno“;
- dodatek č. 14 ke smlouvě o závazku veřejné služby a kompenzaci z veřejné přepravy cestujících uzavře-

né mezi statutárním městem Brnem a Dopravním podnikem města Brna, a. s.;

- rozpočet statutárního města Brna na rok 2015.

ZMB vzalo na vědomí:

- registraci akce a rozhodnutí o poskytnutí dotace z Integrovaného operačního programu na projekt „NKP Špilberk – lapidárium a centrum restaurátorských činností“.

Zapište si

Další zasedání Zastupitelstva města Brna se bude konat 10. února 2015 od 8 hodin ve Sněmovním sále na Nové radnici, Dominikánské nám. 1. Zasedání je veřejně přístupné, sledovat je lze i on-line na webu www.brno.cz v sekci Správa města – Volebné orgány města – Videopřenos ze ZMB.

Víte, kdo navrhl nábytek, který jste léta využívali či ještě využíváte?

Výstava Nábytek made in Brno, kterou připravilo Muzeum města Brna ve spolupráci s Mendelovou univerzitou v Brně, připomíná 60. výročí založení Vývoje nábytkářského průmyslu v Brně a tvorbu dlouholetého pracovníka tohoto ústavu akademického architekta Františka Vrány, který by letos oslavil 80. narozeniny.

Samostatnou součástí výstavy jsou studentské návrhy nábytku a interiérů přihlášené do soutěže Cena prof. Halabaly. Výstava Nábytek made in Brno je součástí oslav 95 let založení Mendelovy univerzity v Brně a 95 let založení Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně.

Vývoj nábytkářského průmyslu (VNP)

Vývoj nábytkářského průmyslu (VNP) byl ustaven k 1. 1. 1954 (od roku 1978 přejmenován na Výzkumný a vývojový ústav nábytkářský) z potřeby reagovat na poválečnou situaci v oblasti bydlení (nedostatek bytů, nábytku). Rozvíjela se hromadná výstavba, později ústící ve stavbu panelových domů, proměňovaly se dispozice bytů a celkové životní styl, který vytvářel nové požadavky na vzhled i vybavení domácností. Ne náhodou se jeho sídlem stalo Brno, kde od roku 1921 fungovaly Společné uměleckoprůmyslové závody a v jehož okolí se soustředily významné nábytkářské firmy (Rousínov, Černá Hora, Bučovi-

ce). VNP pak po mnoho let významně ovlivňoval vzhled nábytku, který se vyráběl v Československu, ale i způsob, jak se vyráběl a z čeho se vyráběl. Zanikl v 1990. Ačkoliv šlo v kontextu nábytkářské výroby o významnou instituci, není její činnost dosud systematicky probádána, výstava Nábytek made in Brno je prvním pokusem přiblížit veřejnosti její činnost.

Ve VNP vznikaly návrhy nábytku i celé výrobní programy pro jednotlivé výrobní podniky, probíhal zde i výzkum materiálů, technologií, ergonomie, ale vznikaly zde i odborné práce, například na téma vybavení domácností z hlediska psychologie. Výsledky činnosti VNP v mnohém překonaly svou dobu, případně ovlivnily nábytkářskou výrobu v ČR dodnes. Zde vznikaly první návrhy variabilního sektorového nebo montovaného nábytku, zde za-

čaly být v širší míře používány plasty pro výrobu nábytku nebo umělé hmoty pro čalounění, poprvé se zde někdo zabýval speciálním dětským nábytkem, poliovým nábytkem pro knihovny nebo například speciálně navrženým nábytkem pro tehdy tolik oblíbené chaty a chalupy. Na výstavě jsou k vidění návrhy, výkresy, modely nábytku, prototypy i jednotlivé kusy hlavně sedacího nábytku. K vidění je zde například první sklolaminátová stolička vejcovitého tvaru s odepínacími nohami, která později v lehce pozměněné podobě našla uplatnění jako sedačka v tramvajích. Prostřednictvím fotografií si lze připomenout i mnohé nábytkové sestavy, které byly v ČSR velmi populární a v některých domácnostech se vyskytují dodnes – kuchyň Aroma ze 70. let se vyrobilo přes 150 tisíc sestav, skříňový systém Universal se vyráběl

27 let, oblíbený byl i první montovaný nábytek Monti.

František Vrána

Ve VNP působila celá řada významných architektů (Miroslav Navrátil, Jan Srb, Mojmir Požár, Jaroslav Šmídek, František Mezulánik, František Jiráček), jedním z nejvýznamnějších byl i František Vrána (1934–2013), který se do historie nábytkářství zapsal desítkami návrhy pro průmyslovou výrobu, interiérovými realizacemi, výstavními instalacemi, publikační, přednáškovou i pedagogickou činností. V průběhu tří desítek let zaměstnaní ve VNP se podílel na výzkumných úkolech pro domácí i zahraniční trh – na vývoji zařízení pro knihovny, čalouněného, skříňového a dětského nábytku nebo nábytku pro export. Větší část výstavy je věnována tvorbě tohoto autora i z toho důvodu, že Muzeum města Brna spravuje jeho bohatý archiv z pozůstalosti, ale také proto, že František Vrána s muzeem aktivně spolupracoval, mimo jiné navrhl expozici Od renesance po modernu, která je na Špilberku stále otevřená. Na výstavě je například vystavena židle, kterou František Vrána navrhl pro Špilberské dozorce přímo do expozice. Na stejných židlích sedávají i dozorcí v aktuální výstavě Nábytek made in Brno.

Cena profesora Halabaly

O vznik Vývoje nábytkářského průmyslu se zasloužil zejména architekt Jindřich Hala-

bala. Soutěž, iniciovaná v roce jeho stého výročí narození, byla poprvé vyhlášena Lesnicou a dřevařskou fakultou Mendelovy univerzity v Brně a Dřevařskou fakultou Technické univerzity ve Zvolenu v roce 2004. Je určena pro studenty v České

a Slovenské republice a v zemích Evropské unie věnující se designu nábytku a interiéru. Studentské práce jsou vystavené ve vnějším jižním křídle hradu Špilberku. Díla, která získala ocenění, jsou ve výstavě označena. Mezi oceněnými návrhy jsou originální díla, například stolička vyrobená na 3D tiskárně, již je možné rozložit. Kus, který roste s jeho uživatelem, od kolébky přes houpací sedačku až po vyvýšenou sedačku pro seniory.

Historická část expozice je umístěna ve východním křídle hradu (stejný vstup jako na rozhledu), studentské práce jsou vystaveny v jižním křídle hradu, kam se vstupuje vchodem naproti dělovému bastionu. Výstava je otevřena od středy do neděle, od 9 do 17 hodin. Prodej vstupenek končí 30 minut před uzavřením hradu. Více informací a fotografií na www.spilberk.cz.

Věděli jste, že po augmentaci prsů se zlepší sexuální život žen?

Podle studie, kterou provedla komunita pro sdílení zkušeností a vzdělávání v oblasti plastických operací realself.com, uvedlo zlepšení kvality sexuálního života 70 % žen, které podstoupily chirurgické zvětšení poprsí. Dotázané ženy hodnotily svůj pohlavní život na stupnici od 1 do 10. Kvalita života se zlepšila v průměru z 6,1 na 8,1. Navíc bylo zjištěno, že u 61 % dotázaných žen se rovněž zvýšila frekvence pohlavního styku.

Psychické zdraví a životní prožitky tzv. „well being“ jsou důležitou součástí našeho života. Uvedená fakta jen potvr-

zují naše každodenní zkušenosti z ambulance plastického chirurga. Ženy, které přicházejí konzultovat plastickou úpravu prsů, často přemýšlejí o operaci dlouhou dobu, než navštíví odborníka. Jejich rozhodování trvá někdy i 2 roky. Nespokojeny bývají s tvarem prsů, velikostí, asymetrií. Přicházejí ženy všech věkových skupin, neboť plné a pěkně tvarované prsy byly vždy pro muže symbolem atraktivity.

Mladší ženy bývají většinou nespokojené s vývojově malou velikostí prsů. Před operací mají obvykle prsy pevné, tvarově pěkné a přirozené. Chtějí větší sexy prsa a plný dekolt. Největší skupinou našich pacientek jsou však maminky, jejichž prsy bývají po ukončení kojení povadlé, beztvaré a prázdné. Tyto pacientky touží mít prsy pěkné jako dříve. Výsledkem operace jsou často mile překvape-

ny a setkáváme se s velmi pozitivními reakcemi. Ženy často hodnotí své prsy po operaci jako hezčí než ty, které měly před kojením. Třetí skupinou jsou ženy, jejichž prsy změnil tvar následkem většího zhubnutí nebo věkem. Augmentace prsů je vhodná pro všechny věkové kategorie, proto ani ženy po padesátce se nemusí této operaci bránit.

Problematika výběru vhodného prsního implantátu a způsobu provedení operace vyžaduje značnou zkušenost operátora. Pacientky, které přicházejí ke konzultaci, mívají obvykle alespoň hrubou představu, kterou si vytvářejí na základě informací získaných od kamarádek nebo z internetu. Je vhodné, když si pacientka již před konzultací uvědomí přibližnou velikost prsů, které by chtěla dosáhnout. Ale každé lidské tělo je jedinečné a to, co má vaše kamarádka, nemusí být vhodné pro

vás. Proto definitivní volbu ideálního tvaru a velikosti implantátu a typu operace je vhodné prodiskutovat přímo s odborníkem během konzultace. Při konzultaci pacientka získá představu o předpokládaném výsledku operace. Pro chirurga je důležité vědět, zda žena upřednostňuje přirozený tvar, a nebo dá přednost velmi výrazné velikosti prsů, protože nadměrná velikost mnohdy bývá na úkor přirozeného tvaru. Během konzultace vybereme vhodné implantáty, prodiskutujeme způsob provedení operace, umístění implantátů a umístění a tvar jizev. Jizvy diskutujeme zvlášť v případě, kdy je nutné kombinovat zvětšení s úpravou tvaru prsů (modelací – mastopexi).

Operace ke zvětšení poprsí se nazývá „augmentace“ a provádí se v celkové anestezii, trvá cca 1 hodinu a je zdánlivě jednoduchá. Opak je však

pravdou. Jako při každé lidské činnosti i zde platí, že jemné rozdíly a technické detaily, které vedou k nejlepším výsledkům, přicházejí s praxí a počtem provedených zákroků. Dnešní implantáty od kvalitních výrobců mohou být dlouhodobým řešením. Přestože výrobci doporučují výměnu implantátů po cca 10–15 letech, dávají do životní záruky na prasknutí implantátů. Dlouhodobost výsledku operace je dána nejen výběrem implantátů, ale také reakcí organismu na cizí materiál. Tuto reakci lze kromě výběru implantátů částečně ovlivnit způsobem provedení operace, a proto zkušený operátor mívá pouze malé množství komplikací. Neměli bychom se nechat zlákat nízkou cenou a akčními nabídkami, za kterými se může skrývat použití méně kvalitních prsních implantátů nebo menší zkušenost chirurga. Opera-

ci péče o naše pacientky nekončí a ženy jsou kontrolovány v pravidelných 1–2letých intervalech podle doporučení operátora.

V dnešní době se zvětšení poprsí stalo běžnou záležitostí, ženy se za plastické operace již nestydí. Naopak pozorujeme posun ideálu krásy ženských prsou především v mladších věkových kategoriích. Dnešní mladé ženy se nebojí přiznat prsní implantáty, chtějí mít prsy pevné, plného tvaru, které vytváří bohatý dekolt. Požadavky pacientek se však individuálně liší, a je proto největším uměním plastického chirurga pochopit přání pacientky a vyhovět jejím představám. Většina žen po augmentaci získá větší sebevědomí a jejich společenský i intimní život se stane kvalitnějším.

MUDr. Petr Hyža, Ph.D.
Leticia, plastická chirurgie
www.leticia.cz

VETERINÁRNÍ PORADNA

Psinka – stále trvající hrozba pro naše psy

Jedná se o velmi závažné virové onemocnění, zejména mladých psů (a jiných masožravců) projevující se většinou kombinací záživacích a dýchacích potíží, v pokročilém stadiu i s neurologickými příznaky. Vyskytuje se ve formě epizootií, to znamená, že je na určitém místě v krátkém období postihnutých více zvířat. V zemích, kde se většina psů očkuje, je její výskyt vzácný. Nejčastěji se nakazí mladí psi ve věku 3–6 měsíců, kdy dochází k poklesu mateřských protilátek, riziko ale stoupá i u starších psů. Onemocnění se přenáší sekrety (zejm. výtokem z očí, nosu) a exkremty (močí a výkaly) nakažených jedinců. Vi-

rus psinky (Morbillivirus) může být vylučován až 60–90 dnů po infekci. V prostředí je málo odolný vůči teplu, slunečnímu záření, běžné dezinfekční postupy jsou obvykle efektivní v jeho ničení. V chladném prostředí (0–4 °C) však může přežít i týden.

Příznaky mírné formy onemocnění jsou zpočátku nespecifické – apatie, snížená chuť k jídlu, infekce horních cest dýchacích (rýma a kašel) anebo se objevují zářné spojivky. Léčba, včetně antibiotik, většinou vůbec nepomáhá. Můžou se objevovat záživací potíže jako zvracení, průjem s následným úbytkem na váze. Průjem a zvracení mohou způsobit rych-

lou dehydrataci, která zejména u štěňat může vést až k ohrožení života. U některých jedinců bývají pozorovány i kožní změny, jako je nadměrné ztlustování, tvrdnutí a praskání nosní houby a polš-

tářků na končetinách. Jedním z hlavních příznaků jsou intermitentní (střídavě) horečky.

Neurologické projevy psinky se většinou začínají objevovat za 1–3 týdny po symptomatice. Neurologické příznaky jsou obvykle progresivní a jsou závislé na lokalizaci poškození centrální nervové soustavy. Můžou se objevovat příznaky meningitidy projevující se ztuhlostí svalů krční oblasti, hyperestézií, tj. zvýšenou citlivostí na zevní smyslové podněty. Z dalších neurologických příznaků pozorujeme záchvaty, po-

ruchy rovnováhy, nekoordinovanost, myoklonus (záškuby jednotlivého nebo skupiny svalů), velmi časté je cvakání zubů, ztráta čichu, sluchu nebo náhlý nástup slepoty.

Diagnostika je vzhledem k široké škále příznaků obtížná. Nejspolehlivější je průkaz viru ze sekretů podezřelých jedinců ve specializovaných laboratořích.

Protože se jedná o virové onemocnění, je léčba pouze podpůrná, neexistuje proti ní účinná terapie. Antibiotika jsou účinná pouze proti sekundárním bakteriálním onemocněním. Při rozvinutí závažných neurologických příznaků je už jakákoliv terapie neú-

činná a doporučuje se bezbolestné utrácení pacienta.

V současné době jsme zaznamenali alarmující nárůst případů psinky u psů v Česku. Vzhledem k velmi snadnému šíření choroby (kapénkovou infekcí podobně jako chřipka u lidí) je v zásadě jedinou ochranou pravidelné očkování kvalitní vakcínou! V případě, že se rozhodnete pořídit pejska z útulku nebo z „ulice“, je nutné dodržovat přísné karanténní opatření – zabránit kontaktu s jinými psy v rodině a okolí po dobu zhruba 4 týdnů. A při podezření na výskyt psinky se obraťte bezodkladně na vašeho veterináře nebo kliniku.

Ohlédnutí za oslavami Roku české hudby na ZŠ Krásného

Roky, jejichž letopočty končí „čtyřkou“, jsou již několik desetiletí označovány za Roky české hudby. Tradice započala v roce 1924 u výročí Bedřicha Smetany. Čtyřka se totiž objevuje ve výročí úmrtí nebo narození mnoha významných českých hudebních skladatelů a umělců.

Jména jako Antonín Dvořák, Bedřich Smetana, Leoš Janáček, Bohuslav Martinů, Zdeněk Fibich nebo z modernější doby Petr Eben či Ilya Hurník, jsou doma i v zahraničí významné pojmy v oblasti světové hudby.

Celý rok 2014 zněla česká hudba v renomovaných koncertních sálech, divadlech a kostelích nejen našich největších měst, ale i v menších městech, obcích a vesnicích. Uctívalo, oslavovalo a připomínalo se naše úžasné kulturní dědictví, které nám čeští skladatelé zanechali. Česká hudba a naši umělci jsou ve světě pojmem, na který můžeme být právem pyšní.

Na oslavy roku 2014 se připravovaly profesionální i amatérské soubory a sólisté.

Snaha o co nejkrásnější provedení děl českých autorů, píle, úsilí a radost provázela aktivity žáků a studentů konzervatoří či základních uměleckých škol.

Podtitul a zároveň motto „Tvůrčivost a spolupráce“ se neslo veškerou prací a přípravami na oslavu svátku hudby také na základní škole Krásného 24 v Brně. Tato základní škola již druhé desetiletí vzdělává talentované žáky ve třídách s rozšířeným vyučováním hudební výchovy. Při zápisu do 1. ročníku děti procházejí malou talentovou zkouškou. Učební plán těchto tříd má zvýšenou hodinovou dotaci hudební výchovy, děti odmalička zpívají ve sborech na 1. stupni, přechodem na 2. stupeň se mohou rozhodnout pro hru na hudební nástroj ve školním orchestru ORRA nebo pro zpěv v DPS Petrklíč. Oba soubory úspěšně reprezentují školu doma i v zahraničí. Děti navštívily Itálii, Španělsko, řadu českých měst nebo naposledy, v červnu 2014, v rámci akce Makarské kulturní léto, Chorvatsko. Ve spolupráci se ZUŠ PhDr. Zbyňka Mr-

kose, Brno, Došlíkova, se děti od 1. ročníku věnují hře na hudební nástroj, vystupují při různých společenských příležitostech a zapojují se do uměleckých projektů.

Rok české hudby oslavila škola již 11. ročníkem Festivalu Petrklíč – Vítání jara dětským zpěvem. ZŠ Krásného je pravidelným pořadatelem této hudební přehlídky, které se účastní brněnské i mimobrněnské pěvecké soubory.

Vyvrcholením a zároveň ukončením hudebních akcí v roce je pravidelný prosincový vánoční koncert v Dělnickém domě na Jamborově ulici, kde jsou vidět výsledky několikaměsíční tvrdé práce, inovace, tvořivosti, spolupráce, nadšení a zájmu dětí a jejich sbormistrů.

Základní škola Krásného však nabízí vedle hudebních tříd také třídy s rozšířenou výukou anglického jazyka, výtvarné výchovy, výuku anglického jazyka od 1. tříd, alternativní metody práce zaměřené nejen na rozvoj čtenářské gramotnosti. Za zmínku stojí využívání metody CLIL při výuce některých předmětů na 2. stupni. Pedagogové spolupracují na řadě projektů, které obohacují nejen jejich znalosti, ale i znalosti dětí a pomáhají vybavovat školu modernějšími výukovými materiály. Škola nezapomíná ani na

volnočasové aktivity dětí. Odpovědní čas mohou děti strávit ve škole v rámci školního klubu, vybrat si mohou z množství sportovních, rukodělných, společenských kroužků, ve kterých rozvíjí svůj talent a hlavně vhodným

a aktivním způsobem vyplní volný čas. Nejen budoucí muzikanty přivítají pedagogové na ZŠ Krásného již v lednu u zápisu do 1. tříd, který se na této škole koná 19. a 20. ledna 2015.

Splněná vánoční přání dělají radost, obzvláště ta, která pomáhají

Do vánoční akce „Rozdej radost“ se od začátku prosince zapojila i česká veřejnost. Vybraným žadatelům je splněna řada nejrůznějších přání. Od těch všedních, jako je pořízení jízdního kola pro vnučku, kurz první pomoci pro syna, 15 autogramů od One Direction, potravu pro psy v útulku, až po taková, která dokáží změnit život těm, kteří si to zaslouží. Jedním z nich bylo i přání Petry, které putuje k devatenáctiletému Dominikovi z Brna.

„Dobrý den. Přála bych si dárek pro nejlepšího kamaráda svého syna. Neměl to v životě jednoduše. Vyrůstal v dětském domově a ještě je k tomu odma-

■ Dominik Koutný přebírá splněné přání od Petry, maminky svého kamaráda.

lička sluchově postižený. Moc ráda bych mu věnovala nové nastrovadlo, které nebude tak vidět a určitě mu pomůže zlepšit sebevědomí. Kdybyste mi pomohli tohle přání vyplnit, bude to ten nejkrásnější vánoční dárek! Děkuji a krásné Vánoce. Petra.“

Přát si může každý, komu je 13 let a výše, porota posuzuje kreativitu, originalitu i obsah spočívající v dobrém úmyslu soutěžícího, kterým je například někomu pomoci a potěšit ho. Každý den od 3. do 23. prosince je splněno jedno hmotné či nehmotné přání v hodnotě do 60 000 Kč. Pořadatelem akce je společnost Coca-Cola.

Přijímačky na střední školy: Nové podmínky, velké šance

Letošní devátáky čeká při přijímacím řízení na střední školy hodně novinek. Od letoška budou vyplňovat nové formuláře přihlášek. Na vybrané školy je musí podat do 15. března. Navíc mnoho škol zavádí jednotné přijímací zkoušky.

V dřívějších letech si mnoho středních škol své studenty vybíralo pouze na základě prospěchu ze základní školy. To se letos podstatně změní. Naprostá většina škol již bude vyžadovat písemné přijímací zkoušky.

„V tomto roce se celkem u 95 % oborů gymnázií a 75 % odborných maturitních oborů uchazeči budou potýkat s přijímací zkouškou,“ vyčísľuje Jiří Vojtěch z Národního ústavu pro vzdělávání.

Přihlášky na nových formulářích

V prvním kole přijímacího řízení je možné podat maximálně dvě přihlášky. Formuláře dostanou žáci ve škole nebo si je mohou stáhnout na webových strán-

kách ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Obě vyhotovení musí vlastnoručně podepsat žák i jeden z rodičů. Na druhou stranu formuláře mu základní škola potvrdí výpis známek z vysvědčení. Jinou možností je přiložit ověřené kopie vysvědčení. Vyplněnou přihlášku je třeba poslat doporučenou poštou nebo doručit osobně (s potvrzením o převzetí) s požadovanými doklady řediteli vybrané střední školy.

Pro obory v denní formě vzdělávání má přihláška různový

podtisk. Pro jiné obory jsou přihlášky zelené, pro obory s talentovou zkouškou má formulář modrou barvu a pro nástavbové obory je hnědý. V prvním kole přijímacího řízení by měl žák do přihlášky napsat obě školy (nebo oba obory) v libovolném pořadí. Pokud si vybere jen jednu, druhou kolonku v přihlášce nevyplňuje.

Jednotné testy stačí psát jednou

Na mnoha středních školách budou mít přijímačky formu jednotných písemných testů. Zkouška se bude skládat ze dvou testů z učiva základní školy, a to z českého jazyka a literatury a matematiky. Jejich ukázky jsou k dispozici na stránkách www.ceremat.cz. V těchto ilustrativních testech si může každý žák od února prověřit své znalosti.

Novinkou je, že pokud žák napíše v termínu zkoušky jednotný test na jedné škole, nemusí už dělat písemné přijímačky na druhé vybrané škole – pokud je i ta zapojena do jednotného testování.

Jednotný termín testů ve 4letých oborech gymnázií a středních odborných škol je letos 15. dubna. Ostatní obory, které se ověřování neúčastní, budou mít termíny prvního kola přijímacího řízení od 22. do 30. dubna. Náhradní termín zkoušky, např. v případě onemocnění,

<p>STŘEDNÍ ZAHRADNICKÁ ŠKOLA Masarykova 198, 664 61 RAJHRAD tel.: 547 426 311, e-mail: rajhrad@skolarajhrad.cz, www.skolarajhrad.cz</p>	
<p>Obory vzdělání s maturitní zkouškou (čtyřleté denní studium) Zahradnictví Ekologie a životní prostředí Podmínky přijetí: ukončená povinná školní docházka, průměrný prospěch z 8. a 9. ročníku ZŠ, přijímací zkouška – ČJ, M pilotní ověřování (nad průměr 1,5 z obou pololetí)</p>	
<p>Obory vzdělání s výučním listem (tříleté denní studium) Zahradník Podmínky přijetí: ukončená povinná školní docházka, průměrný prospěch z posledního ročníku ZŠ, zdravotní způsobilost</p>	
<p>Nástavbový obor (dvouleté studium zakončené maturitní zkouškou) Zahradnictví Podmínky přijetí: průměrný prospěch z posledních dvou ročníků SOU, přijímací zkouška – test, všeobecných znalostí (nad průměr 1,5), výuční list v oboru vzdělání Zahradník nebo Včelař</p>	
<p>Dny otevřených dveří: 10.–14. 12. 2014 v době vánoční výstavy a 9.–10. 1. 2015</p>	

je letos také jednotný: 14. května. Je umožněn tehdy, je-li písemná omluva pro vážné důvody podána nejpozději do 3 dnů po zkoušce a je ředitelem školy uznána.

Informace nepůjdou poštou

Rozhodnutí o přijetí či nepřijetí už neobdrží uchazeč písemně jako dříve. Seznam přijatých uchazečů (ne jmenovitě, ale pod přiděleným registračním číslem), jejich pořadí podle výsledků hodnocení a také všechna hodnocení kritéria budou do tří pracovních dnů po zkouškách zveřejněny na přístupném místě ve škole a na školním webu po dobu alespoň 15 dnů. Nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne zveřejnění seznamu přijatých musí přijatý žák potvrdit svůj zájem o studium odevzdáním zápisového listku, který si vyzvedne na své základní škole (nebo je ke stažení z www.msmt.cz), řediteli střední školy.

Děkujeme všem partnerům za spolupráci v roce 2014, přejeme hodně úspěchů v novém roce a těšíme se na spolupráci v roce 2015.

NdB Národní divadlo Brno

Národní divadlo Brno, www.ndbrno.cz, tel.: 542 158 120

JANÁČKOVO DIVADLO

10. 1. 17.00 TURANDOT, opera
11. 1. 13.30 SNĚHURKA A SEDM TRPASLÍKŮ, balet
11. 1. 17.00 SNĚHURKA A SEDM TRPASLÍKŮ, balet
14. 1. 18.00 NABUCCO, opera
17. 1. 17.00 POLSKÁ KREV, opereta
18. 1. 17.00 SICILSKÉ NEŠPORY, opera
22. 1. 19.00 LABUTÍ JEZERO, balet
23. 1. 19.00 AIDA, opera

24. 1. 15.00 WORKSHOP K OPEŘE ČAROKRAJ, Rodinná expedice do světa tajemných bytostí
30. 1. 19.00 RUSALKA, opera
31. 1. 14.00 LABUTÍ JEZERO, balet
31. 1. 19.00 LABUTÍ JEZERO, balet

MAHENOVO DIVADLO

24. 1. 19.00 ANNA KARENINA, balet

11. 1. 19.00 MANDRAGORA, činohra
13. 1. 19.00 BŮH MASAKRU, činohra
14. 1. 19.00 LYSISTRATA, činohra
15. 1. 17.00 LAKOMEC, činohra
16. 1. 19.00 KRÁLOVA ŘEČ, činohra
17. 1. 19.00 KRÁL ODPŮS, činohra
18. 1. 18.00 ŽITKOVSKÉ BOHYNĚ, činohra
20. 1. 19.00 HOSTINA DRAVCŮ, činohra
21. 1. 10.00 OSTROV POKLADŮ, činohra
22. 1. 19.00 A pak už tam nezbyl ani jeden aneb DESET MALÝCH ČERNOUŠKŮ, činohra
23. 1. 19.00 KRÁLOVA ŘEČ, činohra
27. 1. 19.00 EDITH, VRABČÁK Z PŘEDMĚSTÍ, balet
28. 1. 19.00 ROMEO A JULIE, činohra
29. 1. 10.00 OSTŘE SLEDOVANÉ VLAKY, činohra
30. 1. 19.00 OSTŘE SLEDOVANÉ VLAKY, činohra

31. 1. 17.00 OSTROV POKLADŮ, činohra

DIVADLO REDUTA

11. 1. 19.00 ĎÁBLICE, činohra
12. 1. 18.00 NA TÝ LOUCE ZELENÝ, opereta
13. 1. 18.00 JAK CHUTNÁ MOC, činohra
15. 1. 18.00 CHOREOGRAFICKÝ ATELIÉR, balet
16. 1. 10.30 CHOREOGRAFICKÝ ATELIÉR, balet
17. 1. 18.45 VESELÁ VDOVA, opera
18. 1. 10.00 BRNĚNSKÉ POVĚSTI, činohra
18. 1. 14.00 LISTOVÁNÍ Lukáše Hejlíka
18. 1. 19.00 LOUPEŽNÍCI, činohra
19. 1. 18.00 NA TÝ LOUCE ZELENÝ, opereta
20. 1. 19.00 VALMONT, činohra
21. 1. 19.00 KABARET KAFKA, činohra
23. 1. 09.00 CO ANI LIŠKA NETUŠILA, vzdělávací pořad pro děti
23. 1. 10.30 CO ANI LIŠKA NETUŠILA, vzdělávací pořad pro děti

24. 1. 19.00 LOUPEŽNÍCI, činohra
25. 1. 16.30 LISTOVÁNÍ Lukáše Hejlíka
26. 1. 19.00 IMPROVOZOVNA, činohra
27. 1. 10.00 BRNĚNSKÉ POVĚSTI, činohra
29. 1. 19.00 ALŽBĚTA A SALOMENA, činohra

31. 1. 18.45 HOFFMANNOVY POVÍDKY, opera

MALÁ SCÉNA MAHENOVA DIVADLA

11. 1. 10.00 ZLATOVĚŠKA, činohra
17. 1. 10.00 ŽIVOTNÍ PŘÍBĚH MINA S VELKOU HLAVOU, činohra

NdB Národní divadlo Brno **činohra**

Hostina dravců

Na koho to slovo padne: sedm hráčů o holý život.
Vahé Katcha, Julien Sibre
režie: Ivan Krejčí

Filharmonie Brno Philharmonic

Filharmonie Brno, www.filharmonie-brno.cz, tel.: 539 092 801

14. 1. v 19:30, Besední dům **JAZZ & WORLD MUSIC**
One man show bez hranic
Sylvain Luc (Francie) kytara
15. 1. a 16. 1. v 19:30, Janáčkovovo divadlo **CÍSAŘSKÝ KONCERT**
Dimitri Mitropoulos – Tafi (Pohřeb)
Ludwig van Beethoven – Klavírní koncert č. 5 Es dur „Císařský“
Edward Elgar – Enigma, variace na vlastní téma
George Emmanouel Lazaridis – klavír
Filharmonie Brno – dirigent Michalis Economou
17. 1. v 10:30, Besední dům **CHCI BÝT SKLADATELEM**
Zdeněk Král – skladatel, klavír

Ondřej Havlík – herec, beatbox
Rudolf Chudoba – scénář a režie
Filharmonie Brno – dirigent Pavel Šnajdr
24. 1. v 19:00, Besední dům **20. reprezentační ples Filharmonie Brno**
Slavnostní zahájení řídí Leoš Svárovský, k tanci i poslechu hrají orchestr filharmonie, Salonní orchestr Brno, Jazz Archiv a Cimbal Classic.
Slovem provází Martin Sláma, člen činohry ND Brno.
Pořádá ZO Unie orchestrálních hudebníků ve spolupráci s vedením Filharmonie Brno.
29. 1. a 30. 1. v 19:30, Besední dům

ČTYŘI STOLETÍ
Franz Schubert – Rosamunda, předhra
Gija Kančeli – Valse Boston pro klavír a smyčce

Valentin Silvestrov – Věstník (Zvěstovatel) pro smyčce a klavír
Petr Iljič Čajkovskij – Suita č. 4 G dur „Mozartiana“
Daniel Wiesner – klavír

Filharmonie Brno – dirigent Ondřej Vrabec
31. 1. v 17:00, Besední dům **KONCERT PRO NASTÁVAJÍCÍ RODIČE – MOZARTŮV EFEKT**

Wolfgang Amadeus Mozart – Figarova svatba, předhra k opeře; Klarinetový koncert A dur (Adagio); Symfonie č. 41 C dur „Jupiter“ (Allegro vivace)
Antonio Vivaldi – Čtvero ročních dob op. 8 č. 1 „Jaro“; Koncert pro harfu D dur
Alessandro Marcello – Hobojový koncert d moll (Adagio) slovem provází Marina Stejskalová
Emil Drápela – klarinet
Jan Rybka – housle
Ivana Dohnalová – harfa
Marcela Mrázová – hoboje
Filharmonie Brno – dirigent Zdeněk Nádánček

TÓNY, KTERÉ VÁS ZAHŘEJÍ

ČT 15 a PÁ 16 11 19:30 Janáčkovovo divadlo, veřejná generální zkouška 15 11 11:00
Symfonický orchestr a řecký dirigent **MICHALIS ECONOMOU**, řecký klavírista a neznámější Beethovenův klavírní koncert

ČT 29 a PÁ 30 11 19:30 Besední dům
Projďte se Filharmonii Brno ČTYŘMI STOLETÍMI klasické HUDBY

SO 31 11 17:00 Besední dům
MOZARTŮV EFEKT koncert na míru NASTÁVAJÍCÍM RODIČŮM a jejich dětem

Filharmonie Brno Philharmonic kompletní program na www.filharmonie-brno.cz
SELEVY PRO STUDENTY 50 % A VÍCE!

Moravské zemské muzeum, www.mzm.cz, tel.: 533 435 220

Otevírací doba út: 9:00–15:00 h, st–pá: 9:00–17:00 h, so, ne: 13:00–18:00 h, svátky (pouze ty, které připadnou na út–ne): 13:00–18:00 h, po: zavřeno.

DIETRICHSTEINSKÝ PALÁČ

Zelný trh 8, Brno, tel.: 533 435 280
Stálé expozice:
Zaniklý život na Moravě, Pravěk Moravy, Velká Morava, Morava ve středověku, Svět nerostů, Památník prof. Karla Absolona
Výstavy:
Boskovický poklad – Nález mincí z období třicetileté války do 15. 2.
Pavel Haas – Janáčkův nejnad-

nější žák do 1. 3.
Pestrobarevný svět křemenných hmot kolem nás 22. 1. 2014 – 2016
Přednášky:
Houby Národní přírodní rezervace Boubínský prales (Mgr. Jan Holec, Dr.) 20. 1.
Český voják na křižovatkách 1. světové války (Jindřich Marek) 27. 1.
PALÁČ ŠLECHTIČEN
Kobližná 1, Brno, tel.: 542 422 361.
Otevírací doba út: 9:00–15:00 h, st: 9:00–19:00 h, čt–pá: 9:00–17:00 h, so, ne: 13:00–18:00 h, svátky (pouze ty, které připadnou na út–ne): 13:00–18:00 h, po: zavřeno.

Výstavy:
Velká Morava a počátky křesťanství do 28. 2.
Vulkány – tepny Země do 20. 9.
PAVILON ANTHROPOS
Pisárecká 5, Brno, tel.: 515 919 760.
Otevírací doba: út–pá: 9:00–18:00 h, so, ne: 10:00–18:00 h, svátky (pouze ty, které připadnou na út–ne) 10:00–18:00 h, po: zavřeno.
Stálé expozice:
Morava lovců a sběračů, Nejstarší umění Evropy, Paleolitické technologie, Genetika ve vývoji člověka, Příběh lidského rodu, Primáti naše rodina

Dlouhodobá výstava:
Zdeněk Burian: Viděl světy dávno minulé... do 9. 8.
Výstava:
Mykény a střední Evropa do 16. 8.
PAMÁTNÍK LEOŠE JANÁČKA
Smetanova 14, Brno, tel.: 515 919 808
Stálé expozice:
Život a dílo Leoše Janáčka – základní informace o životě skladatele a jeho nejnámějších dílech. Janáčkův domek s původní dispozicí vnitřního prostoru – Janáčkovy pracovny.
Výstava: Pavel Haas – Janáčkův nejnadnější žák do 1. 3.

BISKUPSKÝ DVŮR
Muzejní ulice 1, Brno (vstup ze Zelného trhu a Kapucínského nám.), tel.: 533 435 282.
Vstupenky do Biskupského dvora jsou v prodeji v Dietrichsteinském paláci.
Stálé expozice:
Fauna Moravy, Akvárium sladkovodních ryb
Výstavy:
Neuč orla létat – Peter Scherhauser v Divadle (Husa) na provázku do 1. 2. 2015
Pavel Haas – Janáčkův nejnadnější žák do 1. 3. 2015

Houbařská poradna
Otevírací doba: po 9:00–12:00 h a 13:00–18:00 h, út 9:00–12:00 h a 13:00–16:00 h. Modely hub J. Rulíška s houbařskou poradnou.
MENDELIANUM
Muzejní 1, Brno (vstup ze Zelného trhu a Kapucínského nám.), tel.: 549 211 703, www.mendelianum.cz, www.mzm.cz.
CENTRUM KULTURNÍCH DĚJIN 20. STOLETÍ
Hudcova 76, Brno, tel.: 515 910 422
Dlouhodobá výstava:
Corpus litterarum. Stopy písemnictví nejen v moravských dějinách.

Mendelianum
atraktivní svět genetiky
otevřeno

Návštěvnícké centrum pro popularizaci vědy a výzkumu v oblasti aktuální molekulární biologie, genetiky a její historie
Biskupský dvůr, Muzejní 1, Brno
WWW.MZM.CZ

Malé velké umění

▲ **Návštěvníci Technického muzea v Brně na Purkyňově 105 mohou až do 19. února obdivovat unikátní výstavu mikrominiatur, nazvanou Umění mezi tlukoty srdce. Jde o výtvarky tak malé, že nejdou zhlédnout pouhým okem, ale jen pomocí mikroskopu či lupy. Autorem prací je Vladimír Aniskin z Ruska. Mikrominiaturní díla jsou vytvářena ručně. Umělec se musí soustředit, aby se mu netřásl ruce – každý pohyb musí být proveden precizně a na jeden pokus. Jednou z komplikací je pulsování krve v prstech, které člověk běžně ani nepostřehne. Umělec se tak musí naučit pracovat přesně mezi údery svého srdce, od čehož je odvozen i název výstavy. Mezi exponáty je např. nejmenší sněhulák na světě, okovaná blecha nebo karavana sedmi velbloudů v uchu jehly. Některé předměty jsou tak malé, že byly vyhotoveny v řezu vlasů nebo v zrníčku máku, jako dvě konvalinky na snímku. (mad), foto: TMB**

DIVADELNÍ PREMIÉRY – LEDEN

Alexandra Bauerová, Jaro Viňarský, Anna Krutová: Die young!

Premiéra 23. 1. 2015
v 19.30 hod., HaDivadlo

Je lepší shořet než vyhasnout? A věříš v život po třicítce? Kolektivní multižánrový projekt k počtě (ne)smrtelných rockových legend Clubu 27, který spojil generačně spřízněné mladé divadelníky, scenáristy, filmaře a hudebníky. „Naše potřeba útěchy je neukojitelná. Věčnost není kategorií času, nýbrž intenzity prožitku, proto je jedno, jestli užím krásu na vteřinu nebo na sto let.“ Come as you are...

Martin Lingnau, Jurrian van Dongen, Koen van Dijk: Let snú LILI

Premiéra 24. 1. 2015
v 19.00 hod., Městské divadlo Brno – Hudební scéna

Příběh vypráví o třináctileté holčičce Lili, která hledá své místo ve světě. S rodiči se neustále dohaduje o tom, co by měla a dělat, a i rodiče se spolu často hádají a vytvářejí tak kolem sebe nepříjemnou atmosféru. Dosud bylo pro Lili velkou radostí vyrábět s babičkou Knihu elfů, malovat do ní obrázky a vymýšlet příběhy. Kamarádi se jí ale posmívají, že už je na takové fantazirování velká. Když se tedy Lili na začátku příběhu znovu ocitá u babičky, odmítá již poslouchat její vyprávění o Elfí říši. Jakmile ovšem Lili usne, začnou se dít podivné věci. Z Elfí říše přiletá Aloë, elf světluška, která hledá svoji ztracenou sestřičku Amyru. Ukazuje se také, že král elfů Oberon má velké starosti, neboť dosud mírumilovný trollí národ se pod vedením urputného Fúriuse snaží elfy vystrnadit z jejich území. Elfové přicházejí o svou magickou sílu, která dokáže svět harmonizovat, neboť lidé na ně přestávají věřit. Lili se tedy s babičkou vydává na cestu, na které je čeká dobrodružný pokus o záchranu Elfí říše. (java)

Mají Noc na to, aby zaujali

Všechno se stane dneska v noci..., zpívá se ve filmu Nuda v Brně. Filmová noc nakonec vůbec nebyla nudná, byla spíše dramatická a dramatická by měla být 1. února i noc v Divadle Reduta na Zelném trhu, neboť bude patřit českým a slovenským dramatikům.

Noc autorů jako završení anonymní soutěže o nejlepší původní českou a slovenskou divadelní hru v rámci Cen Alfréda Radoka za rok 2013 pořádají Nadační fond Cen Alfréda Radoka a agentura Aura-Pont a jedná se už o jubilejní, pátý ročník této akce.

Poprvé se však odehrává nejen na dvou jevištích, ale i ve dvou městech – premiéra se uskutečnila loni v listopadu v pražském Divadle v Dlouhé, na reprízu se nyní mohou těšit brněňští diváci.

„Hrát budeme stejný program, jednotlivé kusy budou možná jen lehce scénograficky pozměněny a přizpůsobeny prostoru v Redutě,“ upřesnil Jan Bernáček z činohry Národního divadla Brno.

Inscenovaná čtení finálových textů dramatické soutěže o Cenu Alfréda Radoka v podobě „scénických črt, divadelních návnad a ochutnávek“ připravili režisérka Barbara Herzová a Braňo Holíček společně s dramaturgyní Ilonou Smejkalovou.

▲ **Scénické črty, divadelní návnady a ochutnávky se po pražské premiéře představí 1. února v brněnské Redutě. Foto: Divadlo v Dlouhé**

Pestrý program v podání herců Divadla v Dlouhé, Národního divadla Brno a jejich hostů rozhodně nedovolí nikomu usnout. Zatímco například autor vítězné hry Duchovní smrt v Benátkách tvořící pod pseudonymem S. d. Ch. vsadil na fantazii, jazykovou virtuozitu a překvapivé rozuzlení, provokativní Bratislava

va v plameňoch Josefa Jenčí slibuje spíše akci a Vítězslav Kudláč zase servíruje divákům poněkud dvojsmyslnou pikantní hru Maso. Netradiční a zábavná prezentace oceněných a finálových textů tak dává naději, že se s některými z nich publikum setká i v budoucnu. Program začíná v 19 hodin. *Markéta Žáková*

Plesat se bude všude. Na jazz i cimbálku

I když obliba tanečních soutěží v televizi stále stoupá, na nezájem si nemohou stěžovat ani pořadatelé „živých“ plesů, kde si každý bez hodnocení přísné poroty může vyzkoušet vlastní taneční kreace. Letošní nabídka bude opět pestrá.

Již od roku 2002 startuje plesová sezóna v Brně Česko-rakouským plesem. Besední dům na Komenského náměstí bude 10. ledna hostit již jeho 14. ročník.

Hned o týden později zažije jihomoravská metropole ve velkolepém a reprezentativním stylu Ples jako Brno. Ples se odehraje v prostorách Richard Adam Gallery (Ve Vaňkovce 2) a kromě jiných zde vystoupí například britská zpěvačka Nicole Lawrencová a Big Band Felixe Slováčka. Ples bude mít i charitativní část, během níž se budou dražit umělecká díla, datum 17. ledna si tak do diáře zapísala již řada známých osobností.

Prostředí českých letců ze 30. a 40. let a swing či jazz bude dominovat Tmavomodrému plesu taktéž 17. ledna. Od 19 hodin budou tyto skladby převládat v Kulturním centru Babylon na stadionu v Kounicově 20.

Smím prosit, sousede?

Mezi oblíbené taneční zábavy patří také plesy městských částí. V bezprostřední blízkosti domova tak lidé oceňují nejen dobrou zábavu, ale také příležitost pobesedovat se svými sousedy. 23. ledna bude od 19.30 hodin hostit 11. společenský ples MČ Slatina hotel Sluneční dvůr na Přemyslově náměstí. K tanci a poslechu zahráje Tom Sawyer Band a chybět nebude ani cimbálka. A 14. února od 19 hodin pořádá v hotelu Myslivna v Pisárkách svůj ples MČ Kohoutovice. *Soňa Haluzová*

Netradiční průběh oproti jiným bude mít XV. ples mládeže, který pořádá Diecézní centrum mládeže Brno 23. ledna od 20 hodin v sále Milosrdných bratří na Vídeňské. Hudbě a tanci bude od 19 hodin předcházet bohoslužba v kostele sv. Leopolda.

A 24. ledna se bude konat již 20. reprezentační ples Filharmonie Brno. Od 19 hodin bude v Besedním domě k tanci a poslechu hrát orchestr filharmonie, Salonní orchestr Brno, ale i skupina Cimbál Classic.

Zelená barva bude jistě převládat 6. února opět v hotelu Myslivna. Konat se tam bude ples Lesů města Brna s typickým zvěřinovým menu a mysliveckou tomboľou. Zcela jiný dress code ovšem ovládne 7. února Kongresové centrum u výstaviště, kde se uskuteční 65. krojovaný ples Slováckého krúžku v Brně. *Soňa Haluzová*

Velkomoravské dědictví na dosah

Jedinečnou příležitost prohlédnout si meče velkomoravských vemožů a zlaté náušnice jejich manželek, gombíky, přezky a množství dalších typických atributů významného období našich dějin mají návštěvníci Paláce šlechticů v Koblížně 1.

Do konce února je tam otevřena reprezentativní výstava Velká Morava a počátky křesťanství, kterou připravilo Moravské zemské muzeum ve spolupráci s institucemi několika zemí.

„Vystavujeme na 1200 předmětů nalezených v celém středoevropském prostoru a z 95 % jsou to originály,“ řekl spoluautor výstavy Pavel Kouřil. „Ukázat originály, z nichž část lidé uvidí vůbec poprvé, bylo smyslem výstavy stejně jako předložit současný odborný pohled na fenomén Velké Moravy,“ dodává.

Návštěvníci si mohou prohlédnout jedinečné nálezové soubory velkomoravských šperků, zbraní a vojenské výstroje či vzácné a skvěle řemeslně zpracované předměty z kostí, parohů či keramiky.

▲ Foto: S. Doleželová

Je zde unikátní „poklad byzantského kupce“ ze Zemianského Vrbovku, nálezy z hrobu kněžny ze Želének i z velkomoravských center, stejně jako rekonstrukce pohřbů zámožných osob. Poprvé se veřejnosti představuje soubor více než 80 železných předmětů z Klášťova a Pruniny.

„Některé exponáty spadají časově už do doby stěhování národů, do 4.–5. století,“ upozornil spoluautor výstavy Luděk Galuška. Expozice se věnuje i období Sámovy říše v 7. století a pokračuje do období, kdy Morava v 9. století zazářila na scéně evropských dějin jako první pevně zformovaný útvar Slovanů ve střední Evropě.

Představu o velkomoravských kostelích a dalších objektech návštěvník získá z věrně vytvořených modelů i digitálních vizualizací, další obrázek poskytnou videoprojekce s leteckými pohledy na lokality Pohansko, Mikulčice a další. *Kateřina Šeřčíková*

Víte, že...

Zvláštní sekci výstavy tvoří kreativní dílna pro děti, v níž se do doby Velké Moravy hravou formou přenesou malí i velcí: vyrazí si minci, zkusí mlít mouku na žerňovu, tkát nebo se na chvíli stát archeologem.

STŘÍPKY

■ **Do nitra vulkánů.** Římský bůh ohně Vulkán byl nebeským kovářem, který v dílně v jícnu sopky koval zbroj a zbraně pro boha války Marta. Vulkánovy „dílny“ čili sopky chrlící oheň a lávu poutavě představuje nová výstava Moravského zemského muzea v Paláci šlechticů v Koblížně 1. Vulkanismus je tu představen jako obrovská zemská síla, která byla příčinou mnohých vymírání na Zemi, ale zároveň jí vděčíme za zemskou atmosféru, ložiska kovových rud a dalších surovin i za slanost oceánů. K vidění jsou ukázky sopečných hornin včetně drahokamů, nevyčísitelnou historickou hodnotu má i nejstarší evropská fosilie savce, tzv. hlodavec z Valče, který byl nalezen koncem 17. století na úpatí Doupovských hor. Kromě exponátů, obrazových map a záběrů erupcí vulkánů z celého světa návštěvníky čeká i zemětřesná deska, na níž mohou „na vlastní nohy“ pocítit pohyby zemské kůry. Výstava končí v září.

■ Jak „čist“ Richarda Wagnera.

Sdružení Richarda Wagnera v Brně připravilo pro milovníky díla německého skladatele období romantismu cyklus přednášek s DVD projekcí inscenací jeho oper. Na programu jsou interpretace oper skrze různé inscenační a výkladové postupy, symboliku a mytologii. Cyklus začal už loni, letos pokračuje přednáškami 12. ledna (Siegfried), 9. února (Soumrak bohů), 9. března (Tristan a Isolda), 13. dubna (Mistři pěvci norimberští) a zakončí jej 11. května projekce Parsifala. Přednášky se konají od 18 hodin v prostorách YMCA v Kounicově 3.

■ Dívat se a tvořit.

Richard Adam Gallery v sousedství Vaňkovky do 25. ledna hostí tři výstavy – obrazy Jakuba Špaňhela a díla Vladimírů Houdka a Skrepla. 21. ledna v 18 hodin je připravena komentovaná prohlídka expozice za účasti prvních dvou zmíněných umělců. Kromě výstav galerie nabízí i doprovodné programy pro veřejnost a školy. Dětem jsou určeny např. miniateléri (14. ledna se budou tvořit tiskátka z brambor, 21. ledna budou děti pracovat s barevnými těstíčky a 28. ledna se ve výtvarný materiál promění krabice od mléka. Záběrek vždy v 10 hodin), dospělí se mohou zúčastnit třeba kurzu VyTvoř, během něhož se zábavnou formou seznámí se současným uměním, především s autory vystavujícími v galerii a dalšími významnými osobnostmi, které budou inspirací pro vlastní tvorbu a kreativní experimenty přihlášených účastníků. A 14. ledna je v RAG v plánu workshop o kolážování a 19. ledna workshop tvůrčího psaní v prostředí galerie inspirovaný výstavou Jakuba Špaňhela (oba začínají v 18 hodin).

■ Vzpomínka na generála Lužu.

Armádní generál Vojtěch Boris Luža velel od roku 1937 z Brna celé Moravě. Jeho působení bylo v nynější budově Univerzity obrany a připomíná ho pamětní deska. Pro funkci zemského vojenského velitele Moravy si ho osobně vybral prezident Edvard Beneš a při mobilizaci v září 1938 velel II. Čsl. armádě, která měla bránit hranici na severní Moravě. Po okupaci se zapojil do odboje a umírá při přestřelce s proktorátními četníky v roce 1944 jako jediný český generál se zbraní v ruce. Lužů připomíná výstava v budově Univerzity obrany v Kounicově 65, připravená uherskobrodskou Nadací Bratří Lužů. Od 12. ledna do 6. února jsou tam k vidění panely a předměty, zapůjčené Vojenským historickým ústavem Praha, např. Lužův studentský index, dekret k válečnému kříži, generálova blůza z 30. let, šavle pro důstojníky armády či soubor 35 Lužových vyznamenání.

ING. PETER KOVARČÍK VE SPOLUPRÁCI S MTI NEW YORK UVÁDÍ MUZIKÁL

MAMMA MIA!

MUZIKÁLOVÝ HIT V KONGRESOVÉM CENTRU PRAHAA. ANTALOVÁ · L. MACHÁLKOVÁ · D. ŠINKOROVÁ · P. KOLÁŘ · R. VOJTEK · I. CHÝLKOVÁ · J. LANGMAJER · P. VÍTEK · J. KRETSCHMEROVÁ
H. HOLIŠOVÁ · J. ASTEROVÁ · M. NOSKOVÁ · S. KŘOVÁKOVÁ · O. LOUNOVÁ · H. KŘÍŽKOVÁ · P. KOTVALD · T. TRAPL · M. FORET · A DALŠÍ...VÍCE INFORMACÍ A VSTUPENKY: WWW.MAMMIAMUZIKAL.CZ

SC 341912/08

Turné k příležitosti 70. výročí osvobození a ukončení 2. světové války

ALEXANDROVCI

10. 10. 2015 BRNO HALA RONDO, 15:00 a 20:00

EUROPEAN TOUR 2015

WWW.ALEXANDROVCI.CZDo 31. 1. ke vstupenkám
DÁREK ZDARMA
UPOMÍNKOVÉ FOTOALBUM v ceně 100 Kč

SC 341912/09

Český Domov
noviny do každé schránky...Zdraví, štěstí a pohodu
v novém roce
přeje Český Domov

2015

SC 341500/09

Azorovi není dobře. Zavolejte „rychlou“

Majitel nemocného psa vytvočil nonstop tísňovou linku 778 011 112, zvířecí záchranka hned vyrazila na danou adresu, šetrně naložila trpícího psa do zvlášť uzpůsobené sanitky a odvezla ho na kliniku malých zvířat v areálu brněnské veterinary. Po cestě zvracel, to se stává, zvířecí záchranáři jsou na to zvyklí a připraveni zvíře ošetřit, očistit a uklidnit. Pacienti bývají neklidní i agresivní, ale i s tím si zkušený personál sanitky umí poradit.

„Nejčastěji zachraňujeme psy, ale může to být i kočka nebo třeba had, zkrátka jakékoli chované zvíře,“ vysvětlil Pavel Čechovský, záchranář zvířat z týmu Pet & Horse Emergency. Proč je najednou řeč o koních? Před pěti lety totiž tato unikátní služba vznikla za účelem záchran a přepravy zraněných nebo nemocných koní, ať už sportovních, či domácích „hobby“ koní.

Foto: www.petemergency.cz

Tým vyjížděl ke koním spadlým do jámy, ke zraněným či týraným koním, ke zvířatům trpícím akutními kolikami

a k dalším případům, třeba k odchytu zdivočelého stáda krav nebo loni v listopadu v Králově Poli k volně pobíhajícímu „bizonovi“ – ve skutečnosti šlo o mládě skotského тура.

„Máme léta zkušeností s manipulací s velkými zvířaty,“ řekl Čechovský, „od nás se mohou hasiči učit. Umíme zvíře ohleduplně vyprostit z jámy, víme, jak na to, a máme k tomu vybavení a pomůcky. Tím naše práce nekončí. Pokud je třeba, transportujeme koně na koňskou kliniku, zafixovaného přesně v té poloze, jaká je žádoucí, aby si nezhoršil zranění nebo se zbytečně nevyčerpával,“ popsal Čechovský.

Zachraňují ve volném čase

Horse Emergency spolupracuje i s brněnskou zoologickou zahradou, naposledy při transportu koní a velblouda. Od velkých zvířat rozšířili před půl rokem svoji pozornost i na malá, převážně domácí zvířata a těm mohou – teď už pod značkou Pet Emergency – nabídnout veterinární ošetření i transport k akutnímu i plánovanému ošetření.

„Náš dispečink může kontaktovat majitel jakéhokoli zvířete se zdravotními

potížemi, s otravou, po autonehodě nebo jiném zranění, anebo tehdy, pokud vlastními silami nedokáže zvíře převést k veterináři,“ dodal záchranář.

Podobně jako běžná veterinární péče není Pet Emergency zdarma; spíše než o byznys tady ale jde o nadšení a dobrovolnictví. „Jsme nezisková organizace, navíc naši lidé tuhle práci dělají ve svém volném čase vedle svého zaměstnání,“ zdůraznil Čechovský. O své zkušenosti se záchranáři dělí na besedách pro školy i veřejnost a na konferencích s chovatelskou tematikou.

Kateřina Šejčíková

Víte, že...

Pet Emergency spolupracuje s regionálními záchranými stanicemi volně žijících zvířat. Jsou to Ptáčičí centrum ve Šlapanicích a záchranáři v Zeleném Vendolí a v Němčicích nad Hanou. Více najdete na webu www.zvirevnouzi.cz.

Sportovcem roku je světový lezec Ondra

„Dokud budu hýbat rukama a nohama, budu lézt,“ říká sportovec města Brna roku 2014 Adam Ondra. Tento talentovaný mladík již mnohokrát prokázal, že pověstí pavoučího muže není nic dlužen. Jako první lezec v historii dokázal získat v jednom roce hned dva tituly mistra světa ve dvou disciplínách, a to v boulderingu a v lezení na obtížnost.

„Vítězství Adama Ondry je největším překvapením ročníku,“ říká jeden z organizátorů ankety o nejlepší brněnské sportovce roku Michal Kočař. „Ve svých 21 letech je opravdu světovou hvězdou první velikosti a jeho výkony jsou obdivuhodné.“

Druhé místo patří krasobruslaři Michalu Březinovi a bronz vybojoval střelec Jiří Lipták. V kategorii Nejlepší sportovní kolektivy zvítězili hokejisté Komety Brno, kteří v minulém ročníku extraligy došli až do finále, kde bohužel nestačili na zlínské Berany. Hokejová Kometa má svého zástupce i v in-

Adam Ondra. Foto: Svičková

dividuální části ankety – devátá příčka patří kapitánu Leoši Čermákovi.

Druhým nejspěšnějším týmem je také Kometa, ale střelecká, jejímž reprezentantem je právě Jiří Lipták. Třetí jsou baseballisté Draci Brno, kteří si (již tradičně) připsali vítězství v baseballové extralize.

Své hvězdy má i akademický sport

Uvedení do sportovní síně slávy ovládli cyklisté, olympionik Jiří Pecka a mnoho-

násobná medailistka z mistrovství světa Iva Stafová Zajíčková.

Sportovním objevem roku se stal sedmnáctiletý Jiří Janošek, taktéž cyklista, zaměřující se na sprint.

„Letošní velká konkurence v kategorii sportovců do 20 let mi udělala upřímnou radost,“ usmívá se Kočař. „Všichni sportovci na prvních třech místech – Jiří Janošek, kanoistka Martina Satková i výškařka Michaela Hrubá – jsou světovými hvězdami ve své kategorii a obrovským příslibem pro brněnský sport.“

Kromě vítězů této ankety bylo loni v prosinci na půdě Univerzity obrany vyhlášeno také 10 nejlepších akademických sportovců Brna. Celkové vítězství získal „domácí“ desátník Tomáš Martinka, který soutěží v jízdě na raftu. Voda je mu více než koníčkem, setkává se s ní i v práci – je totiž ženistou a jako takový je zvyklý obtížné vodní toky překonávat.

Marek Dvořák

Na Lesné budou závodit „tučňáčky“

Tučňáci jsou ptáci, kteří výborně plavou. Pod vodou dosahují v nebezpečí rychlosti i více než 20 km/h, člověka se zhruba osmi kilometry v hodině tedy hravě strčí do kapsy. Symbolicky se přiblížit tučňáčímu výkonům se každý rok pokoušejí účastníci srovnávacích závodů nejmladšího žactva Brněnský tučňáček, které pořádá Klub plaveckých sportů policie Kometa Brno.

Letošní ročník se odehraje 24. a 25. ledna v bazénu Tesly Brno na Halašově náměstí na Lesné. Přihlásit se mohou žáci a žačky narození v roce 2005 (kategorie C) a 2006 nebo 2007 (kategorie D), a to nejpozději do 16. ledna. V sobotu závody startují ve 14 hodin, v neděli v 9 hodin. První tři závodníci každé disciplíny a kategorie obdrží diplomy a malé věcné ceny. Stanout na stupních vítězů ale nebude snadné – v disciplínách jednotlivců nastupuje většinou 60 až 90 „tučňáčků“ z Česka, Slovenska či Maďarska. (zug), foto: KPSP Kometa Brno

Hledáme pánečka!

Útulek pro opuštěná zvířata, Palcary 1186/50, tel.: 541 420 111 (informace, spojovatel), 541 420 120 (ambulance, příjem a výdej zvířat), internet: www.mpb.cz/utulek-pro-zvirata. Otevírací doba: po-ne 10-17 hodin (kromě út: sanitární den)

Frodo

Asi šestiletý kastrováný kříženec. Rád se vydává na vlastní výlety, proto potřebuje zahradu s pevným plotem, kde bude moci běhat. Za dobrotu zvládne základní povely, jako je podávání pacek. Hodí se spíše k dospělým.

Majda

Asi dvouletá fena. Má ráda nošení v náručí, vodítko se jí moc nezamlouvá. Je bázlivější před lidmi, které nezná, ale po čase umí být velmi milá a přítulná. Nevadí jí přítomnost jiných psů.

Emča

Asi sedmiletá kastrováná přítulná kočka. Do útulku se dostala nejspíš po úrazu, chybí jí prsty na pravé zadní noze. Emči to ale vůbec nevadí, je velká průzkumnice. V bytě bude určitě spokojenější než na zahradě.

Alex

Asi tři roky starý kastrováný kocour. Potřebuje hodně kontaktu s lidmi. Je vhodný do bytu i na zahradu, kde si bude hledat zábavu.

DĚTI V AKCI

Vyriony – 20. dívčí skautský oddíl YMCA

YMCA je křesťanská organizace mladých lidí, která je dnes rozšířená po celém světě a s počtem téměř 27 milionů členů je nejpočetnější dobrovolnou organizací mládeže.

Jedná se o sdružení necírkevní, které si jako motto zvolilo verš z evangelia sv. Jana „Aby všichni jedno byli“, což znamená, že členy YMCA mohou být všichni lidé bez ohledu na národnost, politickou příslušnost, sociální stav, náboženství či rasu, muži i ženy.

Dobrodružství, které má smysl

Hlavním posláním celosvětového hnutí skautingu je prostřednictvím her, zážitků, dobrodružství a dalších aktivit podporovat rozvoj osobnosti dětí a mladých lidí.

Skauting je vychovává, vede k samostatnosti a zodpovědnosti. Existuje několik skautských organizací, ke kterým se hlásí jednotlivé oddíly. Oddíl Vyriony spadá pod YMCA T. S. (táboření a skauting).

Kamarádky na celý život

Vyriony jsou jedním ze dvou YMCA dívčích skautských oddílů v Brně. Představujeme kolektiv téměř 50 holek ve věku od 6 do 25 let, které spojuje chuť trávit volný čas něčím smysluplným, poznávat nové kamarádky a zažívat s nimi dobrodružství, na která bychom ve všedním světě nenarazily.

Holky dělíme podle věku na světlušky a skautky. Naše klubovna se nachází v těsné blízkosti Mendlova náměstí a každý týden se zde scházíme na družinových schůzkách, kde pod vedením družinových rádců hrajeme zábavné hry a věnujeme se nejen skautským dovednostem.

Kromě toho dvakrát za měsíc společně vyrážíme do přírody – na jednodenní či vícedenní výlety. Vždy je pro holky připraven pestrý program plný her. Během roku se také účastníme několika závodů a soutěží, ve kterých se utkáme i s některými dalšími oddíly a v nichž můžeme využítovšet, čemu se v oddíle učíme.

Vrcholy celého roku jsou jarní prázdninové tábory. O jarních prázdninách jezdíme běžkovat na hory a v létě pořádáme tábor v jižních Čechách, na kterém jsme po dobu dvou až tří týdnů téměř odtrženy od civilizace, spíme v indiánských típí, jezdíme na kolech, chodíme na výlety, vaříme na ohni a hrajeme nejrůznější hry. Vždy nás po celou dobu provází dobrodružná táborev hra s nabitým programem.

Více informací o oddílu najdete na webu www.vyriony.org.

Kateřina Daňková
20. dívčí skautský oddíl YMCA

Foto: Vyriony

Hudební divadlo
Karlín

Vstupenky v pokladně divadla,
Křížkova 10, Praha 8, tel.: 221 868 666,
obchodním odd. tel.: 221 868 777, 888, 999,
e-mail: objednavky@hdk.cz a v síti TicketArt
vč. všech poboček CK Čedok.

YouTube f
www.hdk.cz

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

SC 341297/69

FC ZBROJOVKA BRNO

Děkuje fanouškům a partnerům klubu za podporu v roce 2014

SC 341119/05

PLÁNUJETE V BRNĚ REKLAMNÍ KAMPAŇ? INZERUJTE V MĚSÍČNÍKU BRNĚNSKÝ METROPOLITAN!

- náklad 180 000 výtisků
- distribuce zdarma do poštovních schránek
- další číslo vychází 7. února

**S NÁMI
OSLOVÍTE
CELÉ BRNO!**

Pro informace o inzerci kontaktujte:

Havla Mouku, tel.: 602 557 777, havel.mouka@ceskydomov.cz, Hanu Adamcovou, tel.: 776 797 904, hana.adamcova@ceskydomov.cz
nebo Karla Marka, tel.: 606 740 730, karel.marek@ceskydomov.cz

SC 341500/41